

**“BANK OF BAKU”
AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ**

**Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına
uyğun hazırlanmış Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditorların Rəyi**
31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ	1-2
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARI:	
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	3
Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat	4
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	5
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	6-7
Maliyyə hesabatlarına dair qeydlər	8-94

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ

“Bank of Baku” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Rəhbərliyinə, Səhmdarlarına və Müşahidə Şurasına:

Rəy

Biz “Bank of Baku” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra “Bank”) 31 dekabr 2020-ci il tarixinə təqdim edilən maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, eləcə də əsas mühasibat prinsiplərinin və digər izahedici qeydlərin xülasəsindən ibarət olan maliyyə hesabatlarının audit yoxlamasını apardıq.

Bizim rəyimizə əsasən, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları Bankın 31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, habelə göstərilən tarixdə başa çatmış il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli şəkildə əks etdirir.

Rəy üçün Əsaslar

Biz auditə Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun olaraq aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın “Maliyyə Hesabatlarının Auditə üçün Auditorun Məsuliyyəti” bölməsində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının “Etika məəcəlləsinin” (MBESS məəcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Bankdan asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə, eləcə də MBESS məəcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Maliyyə Hesabatlarına görə Rəhbərliyin və Audit Komitəsinin Məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının MHBS-ə uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, saxtakarlıq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Bankı ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, Bankın fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Audit Komitəsi Bankın maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə Hesabatlarının Auditinə görə Auditorun Məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz tərtib edilmiş maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, saxtakarlıq və ya xətlər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimiz daxil olan auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin bu səviyyədə olan əminlik də əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olduğu hallarda, BAS-lara uyğun olaraq aparılmış auditin belə təhrifləri həmişə aşkarlayacağına zəmanət vermir. Təhriflər saxtakarlıq və ya xətlər nəticəsində yaranı bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə hazırlanmış maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

BAS-ların tələblərinə uyğun olaraq aparılan auditin bir hissəsi kimi biz audit aparılan zaman peşəkar mühakimə tətbiq edirik və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya xətlər nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olması risklərini müəyyən edib qiymətləndirir, bu risklərə cavab verən audit prosedurlarını layihələndirib həyata keçirir və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib audit sübutları əldə edirik. Saxtakarlıq nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhrifi aşkarlamamaq riski xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhrifi aşkarlamamaq riskindən daha yüksəkdir, çünki, saxtakarlıq əlbir hərəkətlər, dələduzluq, qərəzli hərəkətsizlik, həqiqətə uyğun olmayan məlumatlardan və ya daxili nəzarətin kobudcasına pozulmasından ibarət ola bilər;
- Bankın daxili nəzarətin səmərəliliyinə dair rəy bildirmək məqsədi üçün olmamaq şərtlə, bu şəraitlərdə uyğun olan audit prosedurlarını layihələndirmək üçün auditə aid daxili nəzarəti başa düşürük;
- İstifadə edilmiş uçot siyasətinin uyğunluğunu və rəhbərlik tərəfindən həyata keçirilən uçot qiymətləndirmələrinin və əlaqəli məlumatların açıqlanmasının məntiqiliyini qiymətləndiririk;
- Mühasibat uçotunun fasiləsizlik prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğuna və əldə edilən audit sübutları əsasında Bankın fəaliyyətini fasiləsiz davam etdirmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisələrlə və ya şəraitlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmadığına dair nəticə çıxarıyıq. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olması haqqında nəticə çıxardığımız halda, auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli məlumatların açıqlanmasına diqqət yetirməli və ya belə məlumatların açıqlanması kifayət olmadığı halda, rəyimizə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın tarixinədək əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Lakin sonrakı hadisələr və ya şəraitlər Bankın fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər.
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, habelə əsas əməliyyatların və hadisələrin maliyyə hesabatlarında ədalətli təqdim edilib-edilmədiyini qiymətləndiririk.

Biz Audit Komitəsinə digər məsələlərlə yanaşı auditin planlaşdırılmış həcmi və müddətləri, habelə əhəmiyyətli audit sübutları, o cümlədən audit apardığımız zaman daxili nəzarətdə aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında məlumat veririk.

Baker Tilly Azerbaijan

26 aprel 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
AKTİVLƏR:			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	6	111,965	62,194
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	7	2,065	3,091
İnvestisiya qiymətli kağızları	8	27,386	57,078
Müştərilərə verilmiş kreditlər	9, 26	247,591	222,226
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	10	11,982	12,809
Aktivlərdən istifadə hüququ	11	4,459	6,118
Təxirə salınmış gəlir vergisi aktivləri	25	-	332
Digər aktivlər	12	13,939	10,038
Cəmi aktivlər		419,387	373,886

ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL

ÖHDƏLİKLƏR:

Banklara və digər maliyyə təşkilatlarına ödəniləcək məbləğlər	13	101,467	85,181
Müştərilərə ödəniləcək məbləğlər	14, 26	196,663	186,226
Subordinasiya borcu	15, 26	16,762	16,762
İcarə öhdəlikləri	16	4,837	6,354
Təxirə salınmış gəlir vergisi öhdəlikləri	25	3,880	-
Digər öhdəliklər	17	5,792	3,959
Cəmi öhdəliklər		329,401	298,482

KAPİTAL:

Səhmdar kapitalı	18	52,870	52,870
Əmlak və avadanlıqların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə ehtiyat		4,320	6,038
Bölüşdürülməmiş mənfəət		32,796	16,496
Cəmi kapital		89,986	75,404

CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL

419,387 **373,886**

Rəhbərliyin adından:

Eldar Həmidov
İdarə Heyətinin sədri

26 aprel 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Əli İbrahimov
Baş maliyyə direktoru

26 aprel 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

8-94-cü səhifələrdəki qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə
Faiz gəliri	19, 26	53,470	42,380
Faiz xərci	19, 26	(16,344)	(11,565)
Xalis faiz gəliri		37,126	30,815
Borc maliyyə aktivləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin bərpası	20, 26	9,526	24,139
Xalis faiz gəliri		46,652	54,954
Haqq və komissiya gəliri	21	5,943	6,680
Haqq və komissiya xərci	22	(6,641)	(5,602)
Xarici valyutada ticarət üzrə xalis mənfəət		1,248	1,178
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis mənfəət		287	16
Xarici valyutada törəmə alətlər üzrə xalis zərər		(332)	(312)
Digər gəlirlər, xalis		31	150
Xalis qeyri-faiz gəliri		536	2,110
İşçi heyəti üzrə xərclər	23	(18,977)	(18,131)
Ümumi və inzibati xərclər	24	(9,457)	(8,962)
Maliyyə alətlərinin ilkin tanınması üzrə xalis ədalətli dəyər gəliri	9,13	1,689	16,036
Mənfəət və ya zərər hesabında ədalətli dəyərdə tanınan maliyyə aktivlərinin ədalətli dəyərində dəyişikliklər	12	-	330
Digər aktivlər üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin azalması	20, 26	87	935
Gəlir vergisindən əvvəl mənfəət		20,530	47,272
Mənfəət vergisi xərci	25	(5,372)	(10,194)
İl üzrə xalis gəlir		15,158	37,078
Digər məcmu gəlir:			
Mənfəət və ya zərərdə təsnif edilməyən maddələr			
Binaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə dəyişiklik		(720)	-
Binaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə dəyişikliyin təxirəsalınmış vergi təsiri		144	-
Digər məcmu zərər		(576)	-
İl üzrə cəmi məcmu gəlir		14,582	37,078

Rəhbərliyin adından:

Eldar Həmidov
İdarə Heyətinin sədri

26 aprel 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

8-94-cü səhifələrdəki qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

Əli İbrahimov
Baş maliyyə direktoru

26 aprel 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Səhmdar kapitalı	Əmlak və avadanlıqların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə ehtiyat	(Yığılmış zərər)/ bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi kapital
1 yanvar 2019-cu il	52,870	6,398	(20,942)	38,326
İl üzrə xalis mənfəət	-	-	37,078	37,078
Yenidən qiymətləndirmə ehtiyatının bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürülməsi	-	(360)	360	-
31 dekabr 2019-cu il	52,870	6,038	16,496	75,404
İl üzrə xalis mənfəət	-	-	15,158	15,158
Digər məcmu zərər	-	(576)	-	(576)
Yenidən qiymətləndirmə ehtiyatının bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürülməsi	-	(1,142)	1,142	-
31 dekabr 2020-ci il	52,870	4,320	32,796	89,986

Rəhbərliyin adından:

Eldar Həmidov
İdarə Heyətinin sədri

26 aprel 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Əli İbrahimov
Baş maliyyə direktoru

26 aprel 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

8-94-cü səhifələrdəki qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə
Əməliyyat fəaliyyətləri üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti:			
Alınmış faizlər		58,023	40,540
Ödənilmiş faizlər		(11,069)	(12,519)
Alınmış haqq və komissiyalar		5,943	6,680
Ödənilmiş haqq və komissiyalar		(6,641)	(5,602)
Ödənilmiş işçi heyəti üzrə xərclər		(18,757)	(18,374)
Ödənilmiş ümumi və inzibati xərclər		(6,460)	(5,992)
Xarici valyutada ticarət üzrə xalis gəlirlər		1,248	1,178
Xarici valyutada törəmə alətlər üzrə əldə edilmiş xalis zərər		(2)	(312)
Digər alınmış gəlirlər, xalis		12	30
Əməliyyat aktivləri və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin daxil olması		22,297	5,629
Əməliyyat aktivlərində (artma)/azalma			
Banklardan və digər kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər		1,033	27,741
Müştərilərə verilmiş kreditlər		(19,991)	8,426
Digər aktivlər		(3,327)	(290)
Əməliyyat öhdəliklərində artma/(azalma)			
Banklara və digər maliyyə təşkilatlarına ödəniləcək məbləğlər		(456)	613
Müştərilərə ödəniləcək məbləğlər		9,471	18,157
Digər öhdəliklər		557	(13,930)
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin daxil olması		9,584	46,346
İnvestisiya fəaliyyətləri üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti:			
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin satın alınması		(2,023)	(955)
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin satışı üzrə daxilolmalar		17	120
İnvestisiya qiymətli kağızları üçün ödənişlər		(22,402)	(60,691)
İnvestisiya qiymətli kağızlarının satışı və geri qaytarılması üzrə daxilolmalar		52,078	8,208
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin daxil olması/(istifadə olunması)		27,670	(53,318)
Maliyyə fəaliyyətləri üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti:			
Digər borc alınmış vəsaitlər üzrə daxilolmalar	13	18,212	77,346
Digər borc alınmış vəsaitlərin ödənişi	13	(4,765)	(24,697)
İcarə öhdəliklərinin əsas hissəsinin ödənişi	16	(1,494)	(1,399)
Maliyyə fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin daxil olması		11,953	51,250

"BANK OF BAKU" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə
Məzənnə dəyişikliyinə xarici valyutada saxlanılan pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin qalıqına olan təsiri		567	(78)
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə EOKZ dəyişikliklərinin təsiri	20	(3)	14
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis artım		49,771	44,214
İlin əvvəlində pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	6	62,194	17,980
İlin sonunda pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	6	111,965	62,194

Rəhbərliyin adından:

Eldar Həmidov
İdarə Heyətinin sədri

26 aprel 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Əli İbrahimov
Baş maliyyə direktoru

26 aprel 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

8-94-cü səhifələrdəki qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

1. GİRİŞ

Bank və onun əsas fəaliyyəti

“Bank of Baku” ASC 18 fevral, 2005-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı (“ARMB”) tərəfindən verilmiş 247 saylı bank lisenziyası əsasında fəaliyyət göstərir.

Bankın əsas fəaliyyətinə əmanətlərlə bağlı əməliyyatlar, müştəri hesablarının aparılması, kredit əməliyyatları, zəmanətlərin verilməsi, kassa və hesablaşma əməliyyatları, qiymətli kağızlar və valyuta əməliyyatları daxildir. Bankın baş ofisi Bakı şəhərində yerləşir. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Bakıda və Azərbaycan Respublikasının digər şəhərlərində 17 filialı (2019: 17) və 3 xidmət məntəqəsi (2019: 3 xidmət məntəqəsi) mövcud olmuşdur. Bankın hüquqi ünvanı Atatürk prospekti 42, AZ 1069, Bakı, Azərbaycan Respublikasıdır.

Bankın fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən tənzimlənir.

Bank 29 dekabr 2006-cı il tarixli “Əmanətlərinin sığortalanması haqqında Qanun”da nəzərdə tutulan əmanətlərin sığortalanması üzrə dövlət proqramında iştirak edir. Azərbaycan Əmanətlərin Sığortalanması Fondu aşağıdakı meyarlara cavab verən fərdi əmanətlərin 100% ödənilməsinə zəmanət verir:

“Əmanətlərin sığortalanması haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən, sığortalanmış əmanət, əmanətçinin xidmət göstərildiyi iştirakçı bankda sığorta hadisəsi baş verdiyi təqdirdə qorunan əmanətin Əmanətlərin Sığortalanması Fondu tərəfindən ödəniləcək hissəsidir. 1 iyun 2020-ci il tarixindən etibarən milli valyutada qorunan əmanətlər üzrə illik maksimum faiz dərəcəsi 12%, xarici valyutada isə 2.5% müəyyən edilmişdir. 19 yanvar 2016-cı il tarixli və sonuncu dəfə 18 dekabr 2020-ci il tarixində düzəliş edilmiş “Əmanətlərin tam sığortalanması haqqında” başqa bir qanuna əsasən, Əmanətlərin Sığortalanması Fondunun Qəyyumlar Şurası tərəfindən müəyyən edilmiş illik faiz dərəcəsi daxilində qorunan bütün əmanətlər məbləğindən asılı olmayaraq, 5 aprel tarixinədək tam sığortalanır. Sığorta hadisəsi baş verdiyi təqdirdə, 5 aprel 2021-ci il tarixindən etibarən hər əmanətçi əmanət müqaviləsinin tam məbləği üzrə Əmanətlərin Sığortalanması Fondundan 100 min AZN-dən çox olmayan təminat almaq hüququna malikdir.

31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərinə Bankın səhmdarları aşağıdakılardır:

	31 dekabr 2020-ci il, %	31 dekabr 2019-cu il, %
“NAB Holding”	35.00	35.00
Hikmət İsmayilov	31.11	31.11
“Azpetrol Neft Şirkəti” MMC	28.89	28.89
Elçin İsayev	5.00	5.00
Cəmi	100.00	100.00

Bankın əməliyyat mühiti

Bank fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasında həyata keçirir. 2020-ci ilin birinci yarısı ərzində əməliyyat və iqtisadi mühitdə Bankın iş fəaliyyətinə təsir göstərən bir sıra əhəmiyyətli dəyişikliklər baş vermişdir.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

2020-ci ilin mart ayında yeni tip koronavirus Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) tərəfindən pandemiya olaraq elan edilmişdir. Bir çox ölkələrdə səyahətlərə və fərdi şəxslərin hərəkətinə məhdudiyyətlər qoyulmuş, ikinci dərəcəli iş yerlərinin bağlanması üzrə əhəmiyyətli məhdudiyyətlər tətbiq edilmiş və ya pandemiya nəticəsində bir sıra iş yerləri bağlanmışdır. Bu, Azərbaycan Respublikası ilə ticarət əlaqələri olan, iqtisadi cəhətdən güclü ölkələrin hamısında olmasa da, bir çoxunda ÜDM-də əhəmiyyətli dərəcədə azalmalara səbəb olmuşdur. 2020-ci ilin birinci yarısında yayılan koronavirus pandemiyası (COVID-19) qlobal iqtisadiyyata mənfi təsir göstərmişdir. 2020-ci ilin iyun ayından başlayaraq, Azərbaycan Respublikası da daxil olmaqla, bir çox ölkələrdə pandemiya əlamətlərində yaxşılaşma müşayiət olunmuş və sonradan müəyyən məhdudiyyətlər ləğv edilmişdir. Nəticədə qlobal maliyyə və əmtəə bazarlarında bərpa müşahidə olunmuşdur. Lakin sonradan Azərbaycan Respublikasında qeydə alınmış yoluxma sayı xeyli artmış və hökumət tərəfindən 2020-ci il dekabr ayının ortalarından etibarən yeni məhdudiyyətlər tətbiq edilmişdir.

Ölkədə COVID-19 ilə mübarizə üçün tətbiq olunmuş məhdudlaşdırıcı tədbirlər iqtisadi aktivliyin və məcmu xərc səviyyəsinin əhəmiyyətli dərəcədə azalmasına səbəb olmuşdur. İqtisadiyyatın otel, nəqliyyat, səyahət, əyləncə və beynəlxalq ticarətdə görülən bir çox digər segmentləri də bu tədbirlərdən ağır zərbə almışdır.

Pandemiya mühitində neft istehlakında nəzərəcarpacaq dərəcədə azalma olduğu üçün neft qiymətləri əhəmiyyətli dərəcədə azalmış, lakin 2020-ci ilin ikinci rübündə sabit artım müşahidə olunmuşdur. Hökumət, pandemiyanın səbəb olduğu iqtisadi yavaşlamayı kompensasiya etmək üçün il ərzində subsidiyaladılmış borc alətləri, işsiz şəxslərə ödənişlər və sahibkarlara digər subsidiyalar şəklində dəstək paketləri təqdim etmişdir.

24 aprel 2020-ci il tarixində Azərbaycan Mərkəzi Bankı “Koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar kredit təşkilatlarının müvəqqəti tənzimləmə Qaydası” formasında əlavə tədbirlər paketini təsdiqləmişdir. Bu prosedur COVID-19 pandemiyasının Azərbaycan Respublikasının bank sektoruna mümkün mənfi təsirini azaltmaq üçün hazırlanmış və kreditlərin və risk qruplarının təsnifatını, kapitalın adekvatlıq nisbətini və onun banklarda və bank olmayan kredit təşkilatlarında hesablanmasını müəyyənləşdirir. Bu qaydalara əsasən, kriteriyalara cavab verən kreditlərin təsnifatı və kreditlərin yenidən prolonqasiyası halları zamanı güzəştlər nəzərə alınmalıdır. Bundan əlavə, bank sistemi üzrə xüsusi əhəmiyyət kəsb edən banklar üçün məcmu kapital adekvatlığı əmsalı ən az 11%, digər banklar üçün isə 2021-ci il aprelin 1-dək 9% səviyyəsində müəyyən edilmişdir. Qaydaya əsasən əvvəlki illərin nəticələrinə əsaslanan dividend ödənişləri bankların kapital mövqeyini və maliyyə sabitliyini qorumaq məqsədilə 1 aprel 2021-ci ilə qədər təxirə salınmalıdır. Sonradan bu tarix 1 iyul 2021-ci il tarixinə qədər uzadılmışdır.

Bank fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasında həyata keçirir. Azərbaycan hökuməti iqtisadi islahatları və ölkənin hüquqi, vergi və qanunvericilik çərçivəsində inkişafını davam etdirir. Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcək davamlı inkişafı əsasən bu islahatlardan və sektordakı tərəqqidən, eləcə də Hökumət tərəfindən iqtisadi, maliyyə və pul siyasəti üzrə həyata keçirilmiş tədbirlərdən və Azərbaycan manatı ilə xam neftin sabit qiymətlərindən asılıdır. Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatı xüsusilə neft və qaz qiymətlərinə həssas olmasına baxmayaraq, son illərdə Azərbaycan Respublikası hökuməti daha balanslı iqtisadiyyata keçidi sürətləndirmək və neft-qaz sektorundan asılılığı azaltmaq üçün böyük iqtisadi və sosial islahatlara başlamışdır. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatlarına görə, 2020-ci il ərzində Azərbaycanda ÜDM 42.6 milyard ABŞ dolları olmuşdur. Uzunmüddətli perspektivdə, ekonometrik modellərimizə görə, 2021-ci ildə Azərbaycan ÜDM-nin 50 milyard ABŞ dolları və 2022-ci ildə 51 milyard ABŞ dolları səviyyəsində olacağı proqnozlaşdırılır.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Hökumət Azərbaycan manatının sabitliyi ilə əlaqədar olaraq pul siyasətini davam etdirmiş və Azərbaycan manatını sabitləşdirən xarici valyuta ehtiyatlarını ayırmışdır. Bu siyasət 2020-ci ildə makroiqtisadi sabitliyin qorunması məqsədi ilə davam etdirilmişdir. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı il ərzində yenidən maliyyələşdirmə dərəcəsini bir neçə dəfə dəyişdirmiş və bu dərəcə sabit azalmaqla 7.25% - 6.25% arasında dəyişmişdir.

Bankın rəhbərliyi, makroiqtisadi mühitdəki dəyişiklikləri izləyir və yaxın gələcəkdə Bankın fəaliyyətinin dayanıqlığını və inkişafını dəstəkləmək üçün zəruri hesab etdiyi tədbirləri görür.

Beynəlxalq kredit reyting agentlikləri mütəmadi olaraq Azərbaycan Respublikasının kredit reytingini qiymətləndirirlər. Fitch və S&P Azərbaycan Respublikasının reytingini “BB+” olaraq qiymətləndirmişdir. Moody’s Investors Service, ölkə üçün “Ba2” kredit reytingini təyin etmişdir.

Azərbaycan Respublikasının gələcək iqtisadi inkişafı əsasən hökumətin vergi, hüquq, tənzimləyici və siyasi islahatlarla birlikdə həyata keçirdiyi iqtisadi, maliyyə və pul tədbirlərinin səmərəliliyindən asılıdır. Rəhbərlik Bankın fəaliyyətinə təsir göstərəcək iqtisadi mühitdəki bütün islahatları və nəticədə onların maliyyə vəziyyətinə necə təsir göstərə biləcəyini proqnozlaşdırmaq iqtidarında deyil. Rəhbərlik hazırda müxtəlif neft qiymətləri üzrə həssaslıq təhlili həyata keçirir və biznesin davamlılığını təmin etmək üçün müvafiq tədbirlər planı hazırlayır.

2020-ci ilin sentyabr ayında Qarabağ bölgəsində (ölkənin cənub-qərb ərazisində yerləşir və beynəlxalq səviyyədə Azərbaycan Respublikasının ərazisi olaraq tanınır) həll olunmamış münaqişənin yenidən alovlanması, Azərbaycan Respublikası ilə Ermənistan silahlı qüvvələri arasında işğal olunmuş ərazilərdə toqquşmalarla nəticələnmişdir. Buna cavab olaraq, hər iki ölkədə komendant saati tətbiq edilmiş və hərbi səfərbərlik elan edilmişdir. Hərbi əməliyyatların əsasən Azərbaycan Respublikasının qərb bölgəsində aparılmasına baxmayaraq, Azərbaycan Respublikasının bütün ərazilərini əhatə edən komendant saati, paytaxt Bakı da daxil olmaqla, digər regionlardakı iş yerlərinə də müəyyən qədər öz təsirini göstərmişdir. Qarabağ münaqişəsi zonasında atəşkəsə və döyüşlərin dayandırılmasına 10 noyabr 2020-ci il tarixində tam olaraq nail olunmuşdur. Dövlətin azad edilmiş bölgələrdəki fəaliyyətinin makroiqtisadi təsirlərinin səviyyəsini hesabat tarixinə tam olaraq müəyyən etmək mümkün deyil.

Yuxarıda təsvir olunan hadisələr və şərtlər təşkilatların əvvəllər qarşılaşmadığı müxtəlif qeyri-müəyyənliklər və risklər yaratmışdır. Yuxarıda göstərilən hadisələr Bankın 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il və sonrakı dövrdə maliyyə nəticələrinə əhəmiyyətli təsir göstərmişdir.

2. ƏSAS MÜHASİBAT PRİNSİPLƏRİ

Hesabatların uyğunluğunun bəyanı

Bankın 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Standartları Şurası tərəfindən dərc edilmiş Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartları (“MHBS”) və Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına Şərhlər Komitəsi (“MHBSŞK”) tərəfindən dərc edilmiş şərhlər əsasında hazırlanmışdır.

Fasiləsizlik prinsipi

Bu maliyyə hesabatları Bankın fasiləsizlik prinsipi əsasında yaxın gələcəkdə işini normal şərtlər altında davam etdirəcəyini nəzərdə tutur.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Rəhbərlik hesab edir ki, Bank yaxın gələcəkdə öz fəaliyyətini davam etdirəcək və Bankın likvidasiyasına nə istək, nə də ehtiyac olacaq, eləcə də fəaliyyəti dayandırmaq və ya Azərbaycan Respublikasının qanunları və ya normativ aktları əsasında kreditorlardan qorunmaq üçün müdafiə axtarmaq üzrə nə niyyət, nə də zərurət mövcuddur. Buna görə, aktivlər və öhdəliklər adı fəaliyyət gedişində Bankın aktivləri reallaşdırmaq və öhdəlikləri yerinə yetirmək qabiliyyətinə malik olması fərziyyəsi ilə hesabatlarda əks etdirilmişdir. Bəzi maliyyə hesabatları standartları rəhbərlik tərəfindən Bankın fasiləsizlik prinsipinə dair dəyərləndirmənin aparılması üzrə konkret tələbləri və nəzərə alınmalı olan müəyyən məsələləri və fasiləsizlik prinsipi ilə əlaqədar bir sıra açıqlamaların hesabatlara daxil edilməsini əhatə edir.

Rəhbərliyin fasiləsizlik prinsipi üzrə ehtimalının qiymətləndirməsi, müəyyən bir müddətdə, hadisələrin və ya şərtlərin gələcək inkişafı ilə əlaqədar subyektiv qərarların qəbul edilməsini nəzərdə tutur.

Təqdimatın digər əsasları

Bu maliyyə hesabatları əksi göstərilmədiyi hallarda Azərbaycan manatı (“AZN”) ilə təqdim edilmişdir. Bu maliyyə hesabatları, müəyyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin ölçülməsi istisna olmaqla, tarixi dəyər prinsiplərinə əsasən hazırlanmışdır.

Bank mühasibat sistemini Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun şəkildə təşkil edir. Bu maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən yerli mühasibat prinsiplərinə uyğun tərtib edilmiş mühasibat sistemindən istifadə edilmiş və MHBS-ə uyğunlaşdırılmaq məqsədilə hesabatlara düzəlişlər edilmişdir. Bu düzəlişlərə əməliyyatların iqtisadi mahiyyətini əks etdirmək üçün müəyyən təsnifləşdirilmələr, həmçinin müəyyən aktiv və öhdəliklərin, eləcə də gəlir və xərclərin maliyyə hesabatlarındakı maddələrə uyğunlaşdırılması məqsədilə edilən yenidən təsnifləşdirilmələr aiddir.

Əvəzləşdirmə

Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi və xalis məbləğin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda daxil edilməsi, Bankın hazırda qeydə alınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüququnun, eləcə də əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktivləri realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyətinin olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Bank gələcək hadisə üzrə xüsusi şərtlər olmadıqda və biznesin normal gedişində, Bankın defoltu, müflisləşməsi və ya iflası zamanı tətbiq oluna bildikdə, əvəzləşdirmək hüququna malikdir.

Maliyyə alətləri - əsas qiymətləndirmə üsulları

Təsnifat formalarından asılı olaraq maliyyə alətləri ədalətli dəyerdə və ya amortizasiya edilmiş dəyərle qeydə alınır. Həmin qiymətləndirmə üsulları aşağıda əks etdirilir.

Ədalətli dəyər qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında könüllü şəkildə əməliyyat həyata keçirilərkən aktivləri satmaq üçün alınacaq və öhdəliyi ötürərkən ödəniləcək dəyərdir. Ədalətli dəyər ən yaxşı olaraq fəal bazarda alınıb satıla bilən qiymət ilə təsdiqlənir. Fəal bazar, qiymətlər haqqında davamlı olaraq məlumat əldə etmək üçün aktiv və öhdəliklər üzrə əməliyyatların kifayət qədər tez müddətdə və həcmdə həyata keçirildiyi bazardır.

Fəal bazarda alınıb satılan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri ayrı-ayrı aktiv və ya öhdəliklərin bazar qiymətinin müəssisənin istifadəsində olan aktiv və ya öhdəliklərin miqdarına hasili nəticəsində alınan məbləğ kimi ölçülür. Bu hal hətta bazarın normal gündəlik ticarət dövrüyyəsi müəssisənin istifadəsində olan aktiv və öhdəliklərin qarşılınması üçün kifayət qədər olmadıqda və bir əməliyyat üzrə mövqelərin satılması üçün sifarişlərin yerləşdirilməsi bazar qiymətinə təsir etdikdə baş verir.

"BANK OF BAKU" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Əməliyyatın qiyməti haqqında bazar məlumatı olmayan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün pul axınlarının diskontlaşdırılması modelindən, həmçinin bazar şərtləri ilə həyata keçirilən analogi əməliyyatlar haqqında məlumatlara və ya investisiya olunan müəssisələrin cari dəyərinə əsaslanan modellərdən istifadə edilir. Ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi nəticələri aşağıda göstəriləndiyi kimi ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələrinə görə təhlil edilir: (i) 1-ci Səviyyəyə oxşar aktivlər və ya öhdəliklər üçün aktiv bazarlarda kotirovka olunan (düzəliş edilməyən) qiymətlər ilə qiymətləndirmələr aiddir, (ii) 2-ci Səviyyəyə aktiv və ya öhdəlik üçün birbaşa (yəni, qiymətlər) və ya dolayısı ilə (yəni, qiymətlər əsasında hesablananlar) müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli ilkin məlumatların istifadə edildiyi qiymətləndirmə üsulları ilə qiymətləndirmələr aiddir (iii) 3-cü Səviyyəyə aid olan qiymətləndirmələr yalnız müşahidə oluna bilən bazar məlumatlarına əsaslanmır (yəni, qiymətləndirmə üçün əhəmiyyətli həcmdə müşahidə oluna bilməyən ilkin məlumatlar tələb edilir). Ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələri arasında köçürmələr hesabat dövrünün sonunda baş vermiş hesab edilir.

Əməliyyat xərcləri əlavə xərcləri əks etdirir və birbaşa olaraq maliyyə alətinin alışı, buraxılması və ya satışı ilə əlaqədardır. Əlavə xərc əməliyyat həyata keçirilmədiyi təqdirdə yaranmayan xərclərdir. Əməliyyat xərclərinə agentlərə (satış üzrə agentlər kimi fəaliyyət göstərən işçilər daxil olmaqla), məsləhətçilərə, brokerlərə və dilerlərə ödənilmiş haqq və komissiyalar, tənzimləyici orqanlar və fond birjalarına ödəmələr, eləcə də mülkiyyət hüququnun köçürülməsi üzrə vergilər və rüsumlar daxildir. Əməliyyat xərclərinə borc öhdəlikləri üzrə mükafat və ya diskontlar, maliyyələşdirmə xərcləri, daxili inzibati və ya saxlama xərcləri daxil edilmir.

Amortizasiya edilmiş dəyər əsas məbləğin ödənilməsi çıxılmaqla, lakin hesablanmış faizləri daxil etməklə, maliyyə aktivləri üçün isə dəyərsizləşmə zərərləri üzrə hər hansı silinməni çıxmaqla aktivlərin ilkin dəyərini əks etdirir. Hesablanmış faizlərə ilkin uçot zamanı təxirə salınmış əməliyyat xərclərinin və effektiv faiz metodundan istifadə etməklə ödəniş məbləği üzrə hər hansı mükafat və ya diskontun amortizasiyası daxildir. Hesablanmış faiz gəlirləri və faiz xərcləri, o cümlədən hesablanmış kupon gəlirləri və amortizasiya edilmiş diskont və ya mükafat (verilmə zamanı təxirə salınmış komissiyalar daxil olmaqla, əgər varsa) ayrıca göstərilmir və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda müvafiq maddələrin qalıq dəyərinə daxil edilir.

Effektiv faiz dərəcəsi üsulu maliyyə alətinin qalıq dəyəri üzrə sabit faiz dərəcəsinin (effektiv faiz dərəcəsi) təmin edilməsi üçün faiz gəlirləri və ya xərclərinin müvafiq dövr ərzində uçota alınması üsuludur. Effektiv faiz dərəcəsi, təxmin edilən gələcək pul ödənişlərini və ya daxilolmaları (kreditlər üzrə gələcək zərərlər istisna olmaqla) maliyyə alətinin gözlənilən fəaliyyət müddəti ərzində və ya müvafiq hallarda daha qısa müddət ərzində maliyyə alətinin xalis qalıq dəyərinə diskontlaşdırılan dəqiq dərəcədir. Effektiv faiz dərəcəsi maliyyə aləti üçün nəzərdə tutulan dəyişkən faiz dərəcəsi üzrə kredit spreadini əks etdirən mükafatlar və ya diskont və yaxud bazar qiymətlərindən asılı olaraq müəyyən edilməyən digər dəyişkən amillər istisna olmaqla, faiz dərəcələrinin növbəti dəyişdirilmə tarixinə qədər dəyişkən faizli alətlər üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini diskont etmək üçün istifadə edilir. Bu cür mükafatlar və ya diskontlar maliyyə alətinin gözlənilən tədavül müddəti ərzində amortizasiya edilir. Diskont dəyərinin hesablanmasına müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsini təşkil edən bütün komissiyalar daxildir.

Maliyyə alətlərinin ilkin tanınması

Maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyi, ilk öncə ədalətli dəyərdə, həmçinin əldə edilməsinə və buraxılmasına birbaşa aid olan mənfəət və ya zərər, əməliyyat xərcləri ilə ədalətli dəyərdə olmayan predmet üzrə ölçülür.

İlkin tanınma zamanı ədalətli dəyər ən yaxşı olaraq əməliyyat qiyməti ilə sübut edilir. İlkin tanınma zamanı yalnız ədalətli dəyər ilə əməliyyat qiyməti arasında fərq olduqda yaranan mənfəət və ya zərər qeydə alınır. Ədalətli dəyər eyni maliyyə aləti ilə aparılan digər cari bazar əməliyyatlarının müşahidəsi və yaxud həmin bazarlardan əldə edilən məlumatlara əsaslanan qiymətləndirmə üsulu ilə sübut edilir.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Qanunvericilik və ya mövcud bazar qaydaları ilə müəyyən edilmiş vaxt çərçivəsində alım-satılması nəzərdə tutulan maliyyə aktivləri (“standart şərtlərlə həyata keçirilən” alış və satışlar) Bankın maliyyə aktivini almaq və ya satmaq öhdəliyini qəbul etdiyi əməliyyat tarixində qeydə alınır. Alış üzrə bütün digər əməliyyatlar müəssisənin həmin maliyyə aləti üzrə müqavilə tərəfi olduqda tanınır.

Maliyyə alətlərinin təsnifatı

Maliyyə aktivini amortizasiya dəyərində, digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyərində (“DMGVƏD”) ölçülmüş dəyərində və ya mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərində (“MZVƏD”) təsnif edilir.

Maliyyə aktivini aşağıdakı şərtlərin hər ikisinə cavab verdikdə və MZVƏD kimi müəyyən edilmədikdə, amortizasiya olunmuş dəyərində ölçülür:

- Müqavilə üzrə pul axınlarını toplamaq üçün aktivləri saxlamaq məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- Müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faizin ödənişlərindən (YƏMFÖ) ibarət olan pul axınlarına təkan verir.

Maliyyə aktivini aşağıdakı şərtlərin hər ikisini ödədikdə və MZVƏD kimi müəyyən edilmədikdə, DMGVƏD-də ölçülür:

- Həm müqavilə üzrə pul axınlarının toplanması və həm də maliyyə aktivlərinin satılması məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- Müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faizin ödənişlərindən ibarət olan pul axınlarına təkan verir.

Ticarət üçün nəzərdə tutulmayan kapital qoyuluşunun ilkin tanınması zamanı Bank ədalətli dəyərdəki sonrakı dəyişiklikləri digər məcmu gəlirdə (DMG) təqdim etməyi seçə bilər. Bu seçim hər bir kapital qoyuluşu üçün ayrıca edilir.

Bütün digər maliyyə aktivləri MZVƏD-də ölçülmüş kimi təsnif edilir.

Bununla yanaşı, ilkin tanıma zamanı Bank amortizasiya olunmuş dəyərində və ya DMGVƏD-də ölçülmə tələblərinə uyğun gələn maliyyə aktivini MZVƏD kimi təsnif edə bilər, o halda ki, bu, meydana çıxacaq uçot uyğunsuzluğunu aradan qaldırsın və ya əhəmiyyətli dərəcədə azaltsın.

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi

Bank maliyyə aktivinin saxlandığı biznes modelinin məqsədini qiymətləndirəcək, çünki, bu, biznesin idarə olunması və məlumatların rəhbərliyə təqdim edilməsi üsulunu daha düzgün əks etdirir. Bu zaman aşağıdakı məlumatlar nəzərə alınır:

- portfel üçün müəyyən edilmiş siyasətlər və məqsədlər, həmin siyasətlərin praktikada tətbiqi, o cümlədən rəhbərliyin strategiyasının müqavilə üzrə faiz gəlirlərinin əldə edilməsinə, xüsusi faiz dərəcəsi profilinin saxlanmasına, maliyyə aktivlərinin müddətinin həmin aktivləri maliyyələşdirən öhdəliklərin müddətinə uyğunlaşdırılmasına və ya aktivlərin satışı vasitəsilə pul axınlarının realizasiyasına fokuslanıb-fokuslanmaması;
- portfelin göstəriciləri necə qiymətləndirilir və Bankın rəhbərliyinə necə çatdırılır;
- biznes modelinin (və həmin biznes modeli çərçivəsində saxlanılan maliyyə aktivlərinin) performansına təsir edən risklər və bu risklərin necə idarə olunması;
- biznesin menecerləri necə mükafatlandırılır – məsələn, mükafatlandırma idarə olunan aktivlərin ədalətli dəyərindən və ya toplanmış pul axınlarından asılıdır; və

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

- əvvəlki dövrlərdə satışların tezliyi, həcmi və müddəti, bu satışların səbəbləri və gələcək satış fəaliyyəti barədə gözləntilər. Bununla belə, satış fəaliyyəti barədə məlumat ayrıca deyil, maliyyə aktivlərinin idarə olunması üzrə Bankın öz məqsədinə necə nail olmasının və pul axınlarının necə realizasiya edilməsinin ümumi qiymətləndirilməsi çərçivəsində nəzərə alınır.

Kommersiya məqsədləri üçün saxlanılan və ya fəaliyyəti ədalətli dəyər əsasında qiymətləndirilən maliyyə aktivləri MZVƏD ilə qiymətləndirilir, belə ki, onlar nə müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin yığılı, nə də müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin yığılı və maliyyə aktivlərinin satışı üçün saxlanılır.

Müqavilə üzrə pul axınlarının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsi

Bu qiymətləndirmənin məqsədləri üçün “əsas məbləğ” dedikdə, ilkin tanınma zamanı maliyyə alətinin ədalətli dəyəri nəzərdə tutulur. “Faiz” dedikdə, pulun zaman dəyəri, müəyyən dövr ərzində ödənilməmiş əsas məbləğlə bağlı kredit riski və digər əsas kredit riskləri və xərcləri (məs. likvidlik riski və inzibati xərclər), eləcə də mənfəət marjası üçün ödəniş nəzərdə tutulur.

Müqavilə üzrə pul axınlarının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsində Bank alətin müqavilə şərtlərini nəzərə alacaq. Bu qiymətləndirmə maliyyə aktivində həmin aktivin bu şərtə əməl etməməsi ilə nəticələnən, müqavilə üzrə pul axınlarının müddəti və ya məbləğini dəyişən bilən müqavilə şərtinin olub-olmamasını əhatə edəcək. Qiymətləndirmə zamanı Bank aşağıdakıları nəzərə alacaq:

- pul axınlarının məbləği və müddətini dəyişəcək şərti hadisələr;
- kapitalın borca nisbətinin xüsusiyyətləri;
- vaxtından əvvəl ödəniş və müddətin uzadılma şərtləri;
- bankın iddiasını müəyyənləşdirilmiş aktivlərdən pul axınlarına məhdudlaşdıran şərtlər məs. reqressiz aktivlər; və
- pulun zaman dəyəri üzrə ödənişi dəyişən xüsusiyyətlər – məs. faiz dərəcələrinin mütəmadi olaraq yenilənməsi.

Maliyyə aktivlərinin təkrar təsnifatı

Maliyyə aktivləri, Bankın maliyyə aktivlərini idarə etməsi üzrə biznes modelini dəyişməsindən sonrakı dövr istisna olmaqla, ilkin tanınmadan sonra yenidən təsnif edilmir.

Bank maliyyə aktivlərini idarə etməsi üzrə biznes modelini dəyişdikdə maliyyə aktivlərini də yenidən təsnif etməlidir. Belə dəyişikliklərin nadir hallarda baş verəcəyi gözlənilir. Belə dəyişikliklər Bankın rəhbərliyi tərəfindən xarici və daxili dəyişikliklər nəticəsində müəyyən edilir və Bankın əməliyyatları üçün əhəmiyyətli və kənar tərəflərə nümayiş etdirilə bilən şəkildə olmalıdır. Müvafiq olaraq Bankın biznes modelində dəyişiklik yalnız Bank əməliyyatları üçün əhəmiyyətli olan fəaliyyətə başladıqda və ya belə fəaliyyətə xitam verdikdə baş verir; məsələn, Bank hər hansı biznes xətti əldə etdikdə, satdıqda və ya xitam verdikdə.

Maliyyə aktivlərinin modifikasiyası və tanınmasının dayandırılması

Maliyyə aktivinin modifikasiyası maliyyə aktivinin pul vəsaitlərinin hərəkətini tənzimləyən müqavilə şərtləri yenidən müzakirə edildikdə və ya maliyyə aktivinin ilkin tanınması və ödəmə müddəti arasında başqa şəkildə dəyişdirildikdə baş verir. Modifikasiya dərhal və ya gələcək tarixdə müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin axınının miqdarına və/və ya müddətinə təsir göstərir.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Bank yığımları artırmaq və defolt riskini minimuma endirmək üçün maliyyə çətinliyi ilə üzləşən müştərilərin cari kreditlərini restrukturizasiya edir. Borcalanın ilkin müqavilə şərtləri ilə ödənişi həyata keçirməsi üçün bütün səyləri göstərməsinə baxmayaraq, kredit şərtləri defolt və ya defolt riskinin çox olduğu və borcalanın yenidən işlənmiş şərtlərə cavab verə biləcəyi gözlənilmədiyi hallarda dəyişdirilir. Yenidən işlənmiş şərtlərə əksər hallarda kreditin müddətinin uzadılması, kreditin pul vəsaitlərinin hərəkəti müddətinə dəyişiklik (əsas və faiz ödənişi) ödəniləcək pul vəsaitlərinin həcmnin azaldılması (əsas və bağışlanılacaq faizlər) və digər şərtlər üzrə düzəlişlər daxildir.

Maliyyə aktivləri dəyişdirildikdə, Bank bu modifikasiyanın tanınmanın dayandırılması ilə nəticələndiyini qiymətləndirir. Bankın siyasətinə uyğun olaraq, bir dəyişiklik, tamamilə fərqli şərtlərə səbəb olduqda tanınmaya səbəb olur. Dəyişdirilmiş şərtlərin ilkin müqavilə şərtlərindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqli olub-olmadığını müəyyən etmək üçün Bank aşağıdakıları nəzərə alır:

- İlkin şərtlər əsasında qalıq pul vəsaitlərinin cari dəyərini, yenidən işlənmiş şərtlər əsasında qalıq pul vəsaitləri ilə müqayisəsi üçün kəmiyyət qiymətləndirilməsi həyata keçirilir, hər iki məbləğ ilkin effektiv faiz dərəcəsi (EFD) ilə diskontlaşdırılır. Cari dəyər fərqi 10%-dən artıqdırsa, Bank bunu əhəmiyyətli dərəcədə fərqli olaraq qəbul edir, bu isə tanınmanın dayandırılması ilə nəticələnir.

Şərtlər əhəmiyyətli dərəcədə fərqlidirsə, Bank ilkin maliyyə aktivini tanımır və ədalətli dəyəri ilə “yeni” aktiv tanıyır və aktiv üçün yeni faiz dərəcəsinə yenidən hesablayır. Yenidən müzakirə tarixi, dəyərsizləşmə hesablanması məqsədləri üçün, o cümlədən kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artmasının olub-olmadığını müəyyənləşdirmək üçün ilkin tanınma tarixi hesab olunur.

Şərtlər ciddi şəkildə fərqlənirsə, yenidən razılaşdırma və ya dəyişdirmə tanınma ilə nəticələnir və Bank maliyyə aktivinin yenidən işlənmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti əsasında ümumi qalıq dəyərini yenidən hesablayır və mənfəət və ya zərərdə dəyişiklik üzrə gəlir və ya zərər tanıyır. Yeni ümumi qalıq dəyəri dəyişdirilmiş pul vəsaitlərinin hərəkətinin ilkin dəyərində (və ya alınmış və ya əmələ gələn kredit dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri üçün kredit tənzimlənmiş EFD ilə) diskontlaşdırılaraq yenidən hesablanır.

Bank maliyyə aktivini yalnız aktivin pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı müqavilə hüquqlarının müddəti (tamamilə fərqli şərtlərlə dəyişdirilmədən yaranan müddəti daxil olmaqla) başa çatdıqda və ya maliyyə aktivləri və əsas etibarlı ilə aktivə mülkiyyət hüququ ilə bağlı olan bütün risk və mükafat digərinə keçirildikdə tanınır. Əgər Bank mülkiyyət hüququ ilə bağlı bütün riskləri və gəlirləri nə təhvil verir, nə də saxlayırsa və ötürülmüş aktivə nəzarəti davam etdirsə, Bank aktivdəki qorunan payını və ödəməli ola biləcəyi məbləğ üçün əlaqəli öhdəliyi tanıyır. Bank köçürülmüş maliyyə aktivinə sahib olmaqla bağlı bütün riskləri və qazancları özündə saxlayırsa, Bank maliyyə aktivini tanımağa davam edir.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Bank MZVƏD ilə qiymətləndirilməyən növbəti maliyyə alətləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərləri (EOKZ) üçün zərər ehtiyatlarını tanıyır:

- borc alətləri olan maliyyə aktivləri;
- buraxılmış kredit öhdəlikləri;
- icarə debitor borcları.

Kapital investisiyaları üzrə dəyərsizləşmə zərəri tanınmır.

Bank zərər ehtiyatlarını, 12 aylıq EOKZ kimi hesablanan aşağıdakılar istisna olmaqla, daimi EOKZ məbləğinə bərabər qiymətləndirir:

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

- hesabat tarixində kredit riski aşağı müəyyən edilən borc investisiya qiymətli kağızları;
- ilkin tanınmadan sonra kredit riski əhəmiyyətli dərəcədə artmayan digər maliyyə alətləri (icarə debitor borclarından başqa).

Bank kreditin risk dərəcəsinin beynəlxalq səviyyədə “investisiya dərəcəsi” tələblərinə cavab verdiyi təqdirdə borc investisiya qiymətli kağızlarının kredit riskinin aşağı olduğunu qəbul edir.

12 aylıq EOKZ hesabat tarixindən sonra 12 ay ərzində maliyyə alətinin defolt hadisəsindən yaranan ümumi EOKZ-da payıdır. 12 aylıq EOKZ tanınan maliyyə alətləri “1-ci Mərhələ” maliyyə alətləri adlandırılır.

Daimi EOKZ maliyyə alətinin gözlənilən müddəti ərzində mümkün bütün defolt hadisələrindən yaranan EOKZ-dir. Daimi EOKZ tanınan maliyyə alətləri ilkin tanınmadan sonra kredit riski əhəmiyyətli dərəcədə artıqda, lakin maliyyə alətləri kredit üzrə dəyərsizləşmədikdə “2-ci Mərhələ” maliyyə alətləri, maliyyə alətləri kredit üzrə dəyərsizləşdikdə isə “3-cü Mərhələ” maliyyə alətləri adlandırılır.

EOKZ-nin ölçülməsi

EOKZ kredit zərərlərinin ehtimal əsasında ölçülən qiymətləndirilməsidir. O aşağıdakı şəkildə ölçülür:

- hesabat tarixində kredit-dəyərsizləşməmiş maliyyə aktivləri: bütün gözlənilən əldə edilməmiş pul vəsaitlərinin cari dəyəri (yəni müqavilə əsasında müəssisəyə ödənilməli pul axınları ilə Bankın əldə etməyi gözlədiyi pul axınları arasındakı fərq);
- hesabat tarixində kredit-dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri: ümumi qalıq dəyəri ilə hesablanmış gələcək pul axınları arasındakı fərq;
- istifadə edilməmiş kredit öhdəlikləri: öhdəlik istifadə edildikdə müqavilə üzrə Banka ödənilməli pul vəsaitləri ilə Bankın almağı gözlədiyi pul vəsaitləri arasındakı fərqlərin cari dəyəri.

Kredit-dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri

Hər hesabat tarixində Bank amortizasiya edilmiş dəyerdə hesablanmış maliyyə aktivlərinin kredit-dəyərsizləşməsinə qiymətləndirir (bu aktivlər “3-cü Mərhələ maliyyə aktivləri” adlanır). Maliyyə aktivləri üzrə proqnoz edilən gələcək pul vəsaitlərinə mənfi təsir göstərən bir və ya daha çox hadisə baş verdikdə maliyyə aktivləri “kredit-dəyərsizləşmiş” sayılır.

Maliyyə aktivinin kredit-dəyərsizləşdiyinə sübutuna aşağıdakı müşahidə edilə bilən məlumat daxildir:

- borcalan və ya emitentin mühüm maliyyə çətinliyi yaşaması;
- müqavilə şərtinin pozulması, məsələn, defolt və ya gecikdirmə;
- Bank tərəfindən Bankın dəyişməyə ehtiyacı şərtlərlə kredit və ya avansın restrukturizasiyası;
- borcalanın müflis olacağı və ya maliyyə-təşkilatı strukturunun dəyişəcəyi ehtimal edildikdə; və ya
- maliyyə çətinlikləri səbəbindən qiymətli kağızlar üçün fəal bazarın olmaması.

Borcalanın vəziyyətinin pisləşməsinə görə şərtləri yenidən razılaşdırılmış kredit, müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin ödənilməyə ehtiyacı riski əhəmiyyətli dərəcədə azaldığı və dəyərsizləşmənin başqa əlamətləri olmadığı hallar istisna olmaqla, kredit-dəyərsizləşmiş sayılır. Əlavə olaraq, ödənişi 90 gündən çox gecikdirilmiş pərakəndə kredit, dəyərsizləşmiş sayılır.

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda EOKZ üzrə ehtiyatın təqdim edilməsi

EOKZ üzrə zərər ehtiyatları maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda aşağıdakı kimi təqdim olunur:

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

- amortizasiya olunmuş dəyərdə ölçülən maliyyə aktivləri: aktivlərin ümumi qalıq dəyərindən çıxılmaqla;
- kredit öhdəlikləri və maliyyə təminatı müqavilələri: ümumiyyətlə, ehtiyat kimi;
- maliyyə aləti həm çıxarılmış, həm də istifadə edilməmiş komponentdən ibarət olduğu halda və Bank, kredit öhdəliyi komponenti üzrə EOKZ-ni çıxarılmış komponentdən ayrı olaraq müəyyən edə bilmədiyi halda: Bank hər iki komponent üzrə birgə zərər ehtiyatı təqdim edir. Birləşdirilmiş məbləğ yerinə yetirilmiş komponentin ümumi qalıq dəyərindən çıxılmaqla təqdim edilir. Çıxarılmış komponentin ümumi məbləği üzrə zərər ehtiyatının hər hansı bir hissəsi ehtiyat kimi təqdim olunur; və
- DMGVƏD-də ölçülən borc alətləri: aktivlərin qalıq məbləği onların ədalətli dəyəri olduğu üçün, heç bir zərər ehtiyatı maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınmır. Bununla yanaşı, zərər ehtiyatı ədalətli dəyər ehtiyatının bir hissəsi kimi tanınır.

Borcların silinməsi

Kreditlər maliyyə aktivlərini tam və ya qismən bərpa etmək üçün əsaslı gözlənti olmadığı təqdirdə tam və ya qismən silinir. Bu adətən Bank borcalanın silinməsi nəzərdə tutulan məbləği ödəmək üçün kifayət qədər pul vəsaiti yaradacaq aktivlərivə ya gəlir mənbəyinin olmadığını müəyyən etdikdə baş verir. Bu qiymətləndirmə fərdi aktiv səviyyəsində həyata keçirilir.

Silinmiş məbləğlərin bərpası mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabatında “maliyyə alətlərinin dəyərsizləşməsi zərərləri”nə daxil edilir.

Silinmiş maliyyə aktivləri ödənilməli məbləğlərin bərpası üzrə Bank prosedurlarına əməl etmək məqsədilə hüquqi tədbirlərin predmeti olaraq qalır.

Törəmə maliyyə alətləri

Adi fəaliyyətin gedişində, Bank xarici valyuta və kapital bazarlarında xarici valyuta forvard sazişləri və çarpaz valyuta svopları (qarşılıqlı kreditlər) daxil olmaqla müxtəlif törəmə maliyyə alətlərinə tərəf olaraq daxil olur. Qarşı tərəflər əsasən yerli banklardır. Ədalətli dəyərlər, əsas alətlərin cari bazar və müqavilə qiymətləri və digər amillər nəzərə alınmaqla təklif edilmiş bazar qiymətləri və ya qiymət modelləri əsasında təyin edilir. Törəmə alətlər ədalətli dəyəri müsbət olduqda aktiv, mənfəət olduqda isə öhdəlik kimi göstərilir. Bu alətlərin əldə edilməsi nəticəsində yaranan mənfəət və zərər, xalis məbləğdə mənfəət və zərər haqqında hesabatda xarici valyuta ilə ticarət üzrə gəlir və zərərlər bölməsinə daxil edilir.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitlərinə və onların ekvivalentlərinə ARMB-də və digər banklarda saxlanılan əsginaslar və sikkə pullar, blokləşdirilməmiş hesab qalıqları (nostro hesablar) və ədalətli dəyərinin dəyişmə riski çox aşağı olan və Bank tərəfindən qısamüddətli öhdəliklərin idarə olunmasında istifadə edilən, ilkin ödəniş müddəti üç aydan az olan yüksək likvidli maliyyə aktivləri daxildir. ARMB-də saxlanılan məcburi ehtiyatlar onların çıxarılması ilə bağlı məhdudiyyətləri nəzərə alaraq pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinə aid edilmir.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri AD ilə təqdim olunur, çünki: (i) müqavilə əsasında pul vəsaitlərinin axınlarını yığılması üçün saxlanılır və bu pul axınları YƏMFÖ-ni təmsil edir, və (ii) bu aktivlər MVZVƏD ilə müəyyən edilməmişdir. Qanunvericilik ilə müəyyən edilmiş xüsusiyyətlər, məsələn bəzi ölkələrdə təyin olunmuş qanunvericilik, müqavilə şərtlərinə daxil edilmədikdə, qanunvericiliyin sonradan dəyişdirildiyi təqdirdə də bu xüsusiyyətlərin tətbiq olunması ilə bağlı şərtlər istisna olmaqla YƏMFÖ testlərinə təsir etmir.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq məbləğlər

Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq məbləğlər, Bankın, müxbir banklara pul köçürməsi zamanı qeydə alınır. Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq məbləğlər amortizasiya olunmuş dəyərdə uçota alınır:

(i) müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinin toplanması üçün saxlanılır və həmin pul vəsaitlərinin hərəkəti YƏMFÖ-ni təmsil edir və (ii) onlar MZVƏD-də təyin edilmir.

Müştərilərə verilmiş kreditlər

Müştərilərə verilmiş kreditlər Bank tərəfindən müştərilərdən kredit əmaq üçün avans şəklində nağd pul verildiyi zaman qeydə alınır. Biznes modeli və pul vəsaitlərinin hərəkəti xarakteristikasına əsasən Bank müştərilərə verilmiş kreditləri aşağıdakı qiymətləndirmə kateqoriyalarından birində təsnifləşdirir:

- amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən kreditlər; onlar ilk olaraq məxsusi birbaşa əməliyyat xərcləri əlavə edilməklə ədalətli dəyərdə, daha sonra effektiv faiz üsulu ilə amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilir.
- maliyyə icarələrində xalis investisiyalar.

Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatlar perspektiv EOKZ modelləri əsasında müəyyən edilir. 31 sayılı Qeyd Bankın EOKZ modellərində perspektiv məlumatları necə əhatə etdiyinə dair izahat daxil olmaqla, EOKZ-nin ölçülməsində istifadə olunan giriş məlumatları, ehtimallar və qiymətləndirmə üsulları haqqında məlumat verir.

Maliyyə təminatları və kredit öhdəlikləri

Maliyyə təminatları borcalan borc alətinin şərtlərinə uyğun olaraq vaxtında ödəniş edə bilmədikdə təminat sahibinin məruz qaldığı zərəri qarşılamaq üçün Bankın müəyyən ödənişlər etməsini tələb edən müqavilələrdir. Kredit öhdəlikləri əvvəlcədən müəyyənləşdirilmiş şərtlər və müddətlər altında kredit vermək üçün öhdəliklərdir.

Verilən maliyyə təminatları və ya bazarda mövcud faiz dərəcəsiindən aşağı faizlə kredit vermək öhdəlikləri ilkin olaraq ədalətli dəyərdə, daha sonra aşağıdakı şəkildə ölçülür:

- 9 sayılı MHBS-ə əsasən müəyyən edilmiş zərər üzrə ehtiyatın ən yüksək qiyməti və müvafiq olduqda, 15 sayılı MHBS-in prinsiplərinə əsasən tanınmış toplam gəlir məbləği çıxılmaqla ilkin tanınmış qiymət.

Bank MZVƏD ilə ölçülən kredit öhdəlikləri buraxmamışdır.

Digər kredit öhdəlikləri üçün Bank zərər üzrə ehtiyatı tanıyır.

Maliyyə təminatları və kredit öhdəliklərindən yaranan öhdəliklər ehtiyatlara daxil edilir.

Borc qiymətli kağızları üzrə investisiyalar

Biznes modeli və pul vəsaitlərinin hərəkəti xarakteristikalarına əsasən, Bank borc qiymətli kağızlarına qoyduğu investisiyaları AD, DMGƏD və ya MZVƏD kateqoriyaları üzrə təsnifləşdirir. Borc qiymətli kağızları müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinin toplanması üçün saxlanılırsa və bu pul vəsaitlərinin hərəkəti YƏMFÖ-ni təmsil edirsə və əgər onlar mühasibat uçotu mühitinin uyğunsuzluğunu əhəmiyyətli dərəcədə azaltmaq üçün könüllü olaraq MZVƏD-də təyin edilməliyə, belə investisiyalar AD-də təsnifləşdirilir.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Borc qiymətli kağızları müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinin toplanması və satılması üçün saxlanılırsa və bu pul vəsaitlərinin hərəkəti YƏMFÖ-ni təmsil edirsə və əgər onlar MZVƏD-də təyin edilirlərsə, DMGƏD-də təsnifləşdirilirlər. Bu aktivlər üzrə faiz gəlirləri effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə edərək hesablanır və mənfəət və ya zərərdə tanınır. Gözlənilən kredit zərəri modelindən istifadə etməklə ehtimal olunan dəyərsizləşmə ehtiyatı il üzrə mənfəət və ya zərərdə tanınır. Qalıq dəyəri üzrə olan bütün digər dəyişikliklər DMG-də tanınır. Borc qiymətli kağızlarının tanınması dayandırılan zaman, əvvəllər DMG-də tanınan məcmu gəlir və ya zərərlər DMG-dən çıxarılaraq mənfəət və ya zərər hesablarında təsnifləşdirilir.

Borc qiymətli kağızları üzrə investisiyalar AD və ya DMGƏD-ə dair meyarlara cavab vermirsə, MZVƏD-də təsnifləşdirilir. Bu opsiyanın tətbiqi müxtəlif mühasibat uçotu əsasları üzrə tanınan və ya ölçülən maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri arasındakı mühasibat uçotu uyumsuzluğunu əhəmiyyətli dərəcədə azaldırsa, Bank ilkin tanınma zamanı MZVƏD-də olan borc qiymətli kağızları üzrə investisiyaları qəti şəkildə təyin edə bilər.

Kapital alətlərində investisiyalar

MZVƏD kimi təyin olunmuş kapital investisiya qiymətli kağızları ədalətli dəyərdə ölçülür və yaranmış fərq dərhal mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Əmlak və avadanlıqlar

Əmlak və avadanlıqlar yığılmış köhnəlmə və yığılmış dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyərlə göstərilir.

Əmlak və ya avadanlıqlar müxtəlif yararlı xidmət müddətləri olan böyük komponentlərdən ibarət olduğu təqdirdə, onların uçotu ayrı-ayrı əmlak və avadanlıq maddələri kimi aparılır.

Kiçik həcmli təmir və gündəlik xidmət xərcləri çəkildiyi dövrdə xərcə silinir. Əsas vəsaitlərin əsas hissələrinin əvəz edilməsi xərcləri kapitallaşdırılır və əvəz edilmiş hissələr balansdan silinir.

Hər hesabat tarixində Bank əmlakın və yaxud avadanlığın dəyərsizləşmə əlamətinin olub-olmamasını qiymətləndirir. Dəyərsizləşmənin baş verdiyinə dəlalət edən ən az bir belə əlamət olarsa, Bank, iki rəqəmdən ən yüksəyi kimi bərpa edilə bilən məbləği müəyyən edir: satış xərcləri çıxıldıqdan sonra aktivin ədalətli dəyəri və istifadə dəyəri. Əgər əmlak və avadanlığın qalıq dəyəri onun bərpa edilə bilən dəyərindən yüksəkdirsə, onun dəyəri bərpa edilə bilən məbləğə qədər silinir və fərq mənfəət və zərər hesabında dəyərsizləşmə zərəri kimi tanınır.

Qalıq dəyəri ilə daxilolmaları müqayisə etməklə hesablanmış silinmələr və satış üzrə müəyyənləşdirilmiş gəlir və zərərlər il üzrə mənfəət və ya zərərdə hesablarında tanınır (digər əməliyyat gəlirləri və ya xərcləri bölümündə).

Yenidən qiymətləndirmə

Binalar mütəmadi olaraq yenidən qiymətləndirilir. Yenidən qiymətləndirmənin tezliyi yenidən qiymətləndirilməli binaların ədalətli dəyərindəki dəyişikliklərin intensivliyindən asılıdır. Binanın yenidən qiymətləndirilməsi zamanı dəyərin artması əvvəlki yenidən qiymətləndirilmə zamanı azalma həcmində olduqda mənfəət və ya zərər hesablarında, ondan daha çox olduqda isə sair məcmu gəlir hesablarında tanınır. Yenidən qiymətləndirilmə zamanı binanın dəyərində azalma əvvəlki yenidən qiymətləndirmə zamanı bilavasitə kapitalda digər məcmu gəlir kimi tanınmış artım həcmində olduqda digər məcmu gəlir hesablarında, daha çox azalma isə mənfəət və ya zərər hesablarında tanınır.

"BANK OF BAKU" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Köhnəlmə və amortizasiya

Əmlak və avadanlıq maddələri quraşdırıldıqları və istifadəyə hazır olduqları gündən köhnəlməyə başlayır. Müəssisənin özünün yaratdığı aktivlər isə tamamlandıqdan və istifadəyə hazır olduqdan sonra köhnəlməyə başlayır. Köhnəlmə hesablanmış qalıq dəyər çıxılmaqla aktivin ilkin dəyərinə əsaslanır. Hesablanmış faydalı istismar müddəti, qalıq dəyərlər və köhnəlmə üsulu hər hesabat dövrünün sonunda təhlil edilir və hesablamalarda hər hansı dəyişiklik aşağıdakı illik dərəcələrlə növbəti dövrlər üzrə uçota alınır:

Binalar	5%
Mebel və avadanlıqlar	20%
Kompüter və rabitə avadanlıqları	25%
Nəqliyyat vasitələri	20%
Digər	20%
Aktivlərdən istifadə hüququ	icarə müqaviləsinin müddəti üzrə olmaqla

Qeyri-maddi aktivlər

Alınmış qeyri-maddi aktivlər ilkin dəyərdən amortizasiya və dəyərsizləşmə çıxılmaqla təqdim edilir.

Alınmış kompüter lisenziyaları və proqram təminatı, onları istifadəyə yararlı hala gətirmək üçün çəkilmiş xərclər də daxil olmaqla kapitallaşdırılır.

Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası düz xətt metodu əsasında mənfəət və zərərdə tanınır. Qeyri-maddi aktivlərin təxmin edilən istifadə müddəti 10 ildir.

Müsadirə edilmiş girovlar

Bank məqsədə müvafiq hesab edildiyi hallarda müştərilərin öhdəlikləri müqabilində girov təminatı alır. Girov adətən müştərinin müvafiq əmlakının müsadirə olunmasını nəzərdə tutur və Banka müştərinin həm cari, həm də gələcək öhdəlikləri ilə əlaqədar əmlaka qarşı iddianın irəli sürülməsi üçün əsas yaradır.

Bankın müvafiq hesab etdiyi müəyyən hallarda aktivlər ödənişi yerinə yetirilməyən kreditlərin bərpa olunması məqsədilə müsadirə olunur. Müsadirə edilmiş girov ilk olaraq həmin girovun aid olduğu kreditin qalıq dəyərinə bərabər məbləğdə tanınır. Müsadirə edilmiş aktivlər qalıq dəyəri və satış dəyəri çıxılmaqla ədalətli dəyərdən daha aşağı olanı məbləğində ölçülür.

Maliyyə öhdəlikləri və kapital

Borc və ya kapital alətləri olaraq təsnifat

Borc və kapital alətləri müqavilə üzrə razılaşmaların mahiyyəti və maliyyə öhdəliyinin və səmərəli alətin anlayışlarına uyğun olaraq maliyyə öhdəlikləri və ya kapital kimi təsnif edilir.

Kapital alətləri

Kapital aləti bütün öhdəliklər çıxıldıqdan sonra, müəssisənin aktivlərində qalıq paylarını göstərən hər hansı müqavilədir. Bankın buraxdığı kapital alətləri birbaşa emissiya xərcləri çıxılmaqla daxil olan gəlirlərin cəmi həcmində tanınır.

Bankın öz kapital alətlərinin geri alınması birbaşa kapitalda tanınır və cəmi məbləğdən çıxılır. Eyni zamanda, Bankın öz kapital alətlərinin alınması, satılması, buraxılması və ya ləğv edilməsi üzrə mənfəət və ya zərər hesablarında heç bir gəlir və ya zərər tanınmır.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Maliyyə öhdəlikləri

Bank maliyyə öhdəliyinin tanınmasını onun şərtləri dəyişdikdə və dəyişmiş bu şərtlər üzrə pul vəsaitlərinin axınının əvvəlkindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqləndikdə dayandırır. Belə olan halda dəyişmiş şərtlər əsasında yeni maliyyə öhdəliyi ədalətli dəyerdə tanınır. Maliyyə öhdəliyinin qalıq dəyərindəki fərq ləğv edilir və dəyişmiş şərtlərlə yeni maliyyə öhdəliyi mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Ödənilmiş kompensasiyaya ötürülmüş qeyri-maliyyə aktivləri (əgər varsa) və yeni dəyişdirilmiş maliyyə öhdəliyi də daxil olmaqla öhdəliklərin qəbul edilməsi daxildir.

Bank keyfiyyət amilləri, kəmiyyət amilləri və birlikdə keyfiyyət və kəmiyyət amillərini nəzərə alaraq dəyişikliyin əhəmiyyətli olub-olmadığının kəmiyyət və keyfiyyət qiymətləndirməsini aparır. Bank aşağıdakı keyfiyyət amillərinə əsaslanaraq dəyişikliyin əhəmiyyətli olduğu qənaətinə gəlir:

- maliyyə öhdəliyinin valyutasının dəyişməsi;
- girov və ya digər kredit təminatında dəyişikliyin baş verməsi;
- konvertasiya funksiyasının daxil edilməsi;
- maliyyə öhdəliyində subordinasıyanın dəyişməsi.

Yeni şərtlərə əsasən, alınmış haqlar çıxılmaqla ödənilmiş haqlar daxil və ilkin effektiv faiz dərəcəsinə əsasən diskontlaşdırılmaqla, diskontlaşdırılmış cari dəyər ilkin maliyyə öhdəliyi üzrə qalan pul vəsaitlərinin diskontlaşdırılmış cari dəyərindən ən azı 10 faiz fərqləndikdə kəmiyyət qiymətləndirməsinin şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə dəyişir.

Maliyyə öhdəliyində dəyişiklik tanınmanın dayandırılmasına səbəb olmadıqda öhdəliyin amortizasiya edilmiş dəyəri dəyişikliyə uğramış pul vəsaitlərinin ilkin effektiv faiz dərəcəsinə diskontlaşdırılması və alınan gəlir və ya zərərin mənfəət və ya zərərdə tanınması ilə təkrar hesablanır. Dəyişən dərəcəli maliyyə öhdəlikləri üçün dəyişmiş gəlir və ya zərəri hesablamaq məqsədilə istifadə edilən ilkin effektiv faiz dərəcəsinə dəyişiklik zamanı cari bazar şərtlərini əks etdirməsi üçün düzəlişlər edilir. Bununla bağlı yaranan hər hansı xərclər və ya haqlar öhdəliyin qalıq dəyərinə düzəliş kimi tanınır və alət üzərində effektiv faiz dərəcəsinin təkrar hesablanması yolu ilə dəyişikliyə uğramış maliyyə öhdəliyinin qalan müddəti üzrə amortizasiya edilir.

Banklara və digər maliyyə təşkilatlarına ödəniləcək məbləğlər

Banklara və digər maliyyə təşkilatlarına ödəniləcək məbləğlər kontragent banklar tərəfindən Banka nağd pul və ya sair aktivlər verildiyi zaman qeydə alınır. Qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri amortizasiya edilmiş dəyərlə uçota alınır. Bank verdiyi borcları geri aldıqda, həmin borc öhdəlikləri maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan silinir və öhdəliyin qalıq dəyəri ilə ödənilmiş məbləğ arasındakı fərq borcun ödənilməsi üzrə yaranan gəlir və ya xərclərə aid edilir.

Müştərilərə verilmiş məbləğlər

Müştərilərə verilmiş məbləğlər fiziki şəxslər, dövlət müəssisələri və ya hüquqi şəxslər qarşısında olan qeyri-törəmə maliyyə öhdəliklərini əks etdirir və amortizasiya edilmiş dəyerdə qeydə alınır.

İcarələr

Müqavilə bağlanarkən, Bank müqavilənin icarə olduğunu və ya icarə elementləri ehtiva etdiyini qiymətləndirir. Bu hal, müqavilənin müəyyən bir ödəniş müqabilində müəyyən edilmiş aktivin təyin edilmiş bir müddət ərzində istifadəsinə nəzarət etmək hüququnun əldə edilməsi zamanı baş verir.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Bank icarəçi qismində

Bank qısa müddətli icarələr və aşağı dəyərli aktivlərin icarəsi istisna olmaqla, bütün icarələr üçün vahid tanıma və ölçmə yanaşmasını tətbiq edir. Bank icarə ödənişlərini həyata keçirmək üçün icarə öhdəliklərini, eləcə də əsas aktivlərdən istifadə hüququ təmin edən istifadə hüquqlarını aktiv olaraq tanıyır.

Aktivlərdən istifadə hüququ

Bank aktivlərdən istifadə hüququnu icarənin başlanğıc tarixində tanıyır (əsas aktivin istifadə üçün mövcud olduğu tarix). Aktivlərdən istifadə hüququ yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla maya dəyəri ilə ölçülür və icarə öhdəliklərinin yenidən ölçülməsi üçün tənzimlənir. Aktivlərdən istifadə hüququnun dəyərini tanınmış icarə öhdəliklərinin məbləği və alınmış icarə təşviqləri çıxılmaqla başlama tarixinə qədər və ya daha əvvəl edilmiş icarə ödənişləri daxildir. Aktivlərdən istifadə hüququ icarə müddəti ərzində düz xətt əsasında amortizasiya olunur.

İcarəyə götürülmüş aktivin mülkiyyəti icarə müddətinin sonunda Banka keçirsə və ya dəyəri bir alış opsiyasının həyata keçirilməsini əks etdirirsə, amortizasiya aktivin təxmin edilən faydalı ömrü istifadə olunmaqla hesablanır. İstifadə hüququ verən aktivlər də dəyərsizləşməyə məruz qalır.

İcarə öhdəlikləri. İcarənin başlanğıc tarixində Bank, icarə müddəti ərzində həyata keçiriləcək icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə ölçülmüş icarə öhdəliklərini tanıyır. İcarə ödənişlərinə, hər hansı alınacaq güzəştli icarə ödənişləri, indeksdən və ya dərəcədən asılı olan dəyişkən icarə ödənişləri çıxılmaqla qalıq dəyər zəmanəti ilə ödənilməsi ehtimal olunan məbləğlər daxil olmaqla sabit ödənişlər (maddi sabit ödənişlər daxil olmaqla) daxildir. İcarə ödənişlərinə, həmçinin Bank tərəfindən həyata keçirilməsinə əsaslı olaraq müəyyən edilmiş satınalma opsiyonunun icra qiyməti və icarə müddəti Bankın ləğv etmə seçimini həyata keçirdiyini əks etdirirsə, icarəyə xitam verildiyi hallarda tətbiq olunan cərimələrin ödənişləri də daxildir.

İndeksdən və dərəcədən asılı olmayan dəyişkən icarə ödənişləri, ödənişə səbəb olan hadisə və ya şərtin baş verdiyi dövrdə xərc olaraq (mal və material ehtiyatlarının istehsalı üçün çəkilmədiyi təqdirdə) kimi tanınır.

İcarə ödənişlərinin cari dəyərini hesablayarkən, icarəyə aid olan konkret faiz dərəcəsinin təyin olunması mümkün olmadığı üçün Bank icarə müqaviləsinin qüvvəyə mindiyi tarixdə mövcud olan əlavə borcun cəlb edilməsi üzrə faiz dərəcəsindən istifadə edir. Müqavilənin qüvvəyə mindiyi tarixdən sonra, icarə öhdəliklərinin məbləği faizlərin artmasını əks etdirmək üçün artırılır və edilmiş icarə ödənişləri üçün azaldılır. Bundan əlavə, icarə öhdəliklərinin qalıq dəyəri hər hansı bir modifikasiya və ya icarə müddətində, eləcə də icarə ödənişlərində hər hansı bir dəyişiklik olduqda (bu cür icarə ödənişlərini təyin etmək üçün istifadə olunan indeks və ya faiz dərəcəsindəki dəyişiklik nəticəsində gələcək ödənişlərdə dəyişikliklər) və ya əsas aktivin satın alınması üçün hər hansı bir seçimin qiymətləndirilməsi üzrə dəyişiklik olduğu təqdirdə, yenidən ölçülür.

Səhmdar kapitalı

Adi səhmlər kapital kimi təsnifləşdirilir. Adi səhmlərin və səhm opsiyonların buraxılmasına bilavasitə aid edilə bilən xərclər vergiqoyma baxımından heç bir nəticə olmadan kapitaldan tutulma kimi uçota alınır.

Bankın dividendləri elan edib ödəmək imkanları Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində müəyyən edilmiş qaydada tənzimlənir.

Adi səhmlərə aid olan dividendlər elan edildiyi müddətdə bölüşdürülməmiş mənfəətdə əks olunur.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Vergiqoyma

Mənfəət vergisi cari və təxirə salınmış mənfəət vergisindən ibarətdir. Mənfəət vergisi mənfəət və zərərdə tanınır, bu vergi digər məcmu gəlirlərlə və ya bilavasitə kapitalda qeydə alınan əməliyyatlarla bağlı olduqda isə, digər məcmu gəlirdə və ya bilavasitə kapitalda tanınır.

Cari vergi xərclərinə il üzrə vergilərə əldə olunan gəlir üzrə gözlənilən ödənilməli vergilər və əvvəlki illər üçün ödənilməli vergilərdə hər hansı düzəlişlər daxildir. Həmin xərclər hesabat tarixində qüvvədə olan və ya hesabat dövrünün sonunda qüvvəyə minmiş vergi dərəcələrinə əsasən müəyyənləşdirilir.

2015-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyinə qabaqcadan ödənişlər edilmişdir və bu qalıq yığılan məbləğlər və bütün vergi növləri üzrə ödənişlər tanındıqdan sonra yekun qalığı əks etdirir.

Təxirə salınmış vergi maliyyə hesabatlılığı məqsədləri üçün istifadə olunan aktivlərin və öhdəliklərin qalıq dəyərləri ilə vergiqoyma məqsədləri üçün istifadə olunan məbləğləri arasında olan müvəqqəti fərqlər üzrə hesablanır. Təxirə salınmış vergi nə uçot, nə də vergiyə cəlb edilən mənfəət və ya zərərə təsir göstərməyən əməliyyatda aktiv və ya öhdəliklərin ilkin tanınmasından yaranan müvəqqəti fərqlər üçün tanınmır.

Təxirə salınmış verginin ölçülməsi hesabat dövrünün sonunda aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyərini bərpa etmək və ya müəyyənləşdirmək üçün Bankın gözlədiyi qaydada vergi nəticələrini əks etdirir.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri hesabat tarixinə qüvvədə olan və ya hesabat dövrünün sonunda qüvvəyə minmiş qanunlara uyğun olaraq, müvəqqəti fərqlərə onlar ləğv ediləcəyi zaman tətbiq ediləcək gözlənilən vergi dərəcələri əsasında müəyyən olunur.

Təxirə salınmış vergi aktivləri yalnız o zaman uçota alınır ki, istifadə edilməmiş vergi itkilərinin, istifadə edilməmiş vergi güzəştlərinin, müvəqqəti fərqlərin əvəzini ödəyəcək vergilərə cəlb edilən gələcək gəlirlərin mövcud olacağı ehtimal olunsun. Təxirə salınmış vergi aktivləri hər hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əlaqəli vergi gəlirləri yaranmadığı təqdirdə müəyyən miqdarda azaldılır; gələcəkdə vergi tutulan mənfəətlər artıqda, bu azaldılmalar geri qaytarılır.

Cari və təxirə salınmış vergi öhdəliklərini müəyyən etmək üçün Bank qeyri-müəyyən vergi mövqeyinin təsirini, əlavə vergiləri, peniyaları və ödənilməmiş faizləri nəzərə alır. Bank bir sıra amillərin qiymətləndirilməsinə, o cümlədən vergi qanunvericiliyinin təfsirinə və əvvəlki təcrübəsinə əsaslanaraq inanır ki, vergi öhdəlikləri üçün hesablaşmalar bütün açıq vergi illərinə görə adekvatdır. Bu qiymətləndirmə ehtimal və fərziyyələrə əsaslanaraq həyata keçirilir və uyğun olaraq gələcək hadisələr haqqında ehtimalları əhatə edə bilər. Bankın mövcud vergi öhdəliklərinin adekvatlığı ilə bağlı öz mülahizəsini dəyişdirməsinə səbəb olan yeni məlumatlar yarana bilər; vergi öhdəliklərinə olan bu cür dəyişikliklər həmin qərarın verildiyi dövrdə vergi xərci məbləğinə təsir edə bilər.

Faiz gəliri və xərcinin tanınması

Faiz gəlirləri və xərcləri effektiv faiz dərəcəsi üsulundan istifadə etməklə mənfəət və zərərdə tanınır. “Effektiv faiz dərəcəsi” maliyyə alətinin gözlənilən istifadə müddəti boyu gələcək pul ödənişləri və alışırları dəqiq olaraq:

- maliyyə aktivinin ümumi qalıq dəyərində; və ya
- maliyyə öhdəliyinin amortizasiya dəyərində diskontlaşdırılan dərəcədir.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Alınmış və yaradılmış kredit-dəyərsizləşmiş aktivlər istisna olmaqla, digər maliyyə alətləri üçün effektiv faiz dərəcəsini hesablayarkən Bank gələcək pul vəsaitlərini maliyyə alətlərinin bütün müqavilə şərtlərini nəzərə almaqla, lakin kredit zərərlərini nəzərə almadan qiymətləndirir. Alınmış və ya yaradılmış kredit-dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri üçün kredit-uyğunlaşdırılmış effektiv faiz dərəcəsi, ehtimal olunan kredit zərərləri daxil olmaqla gələcək pul vəsaitlərindən istifadə edilməklə hesablanır.

Effektiv faiz dərəcəsinin hesablanmasına effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz tərkib hissəsi olan əməliyyat xərcləri və ödənilmiş və ya alınmış haqlar və ya bəndlər daxildir. Əməliyyat xərclərinə maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin alınmasına və ya verilməsinə bilavasitə tətbiq edilə bilən məxsusi xərclər daxildir.

Amortizasiya edilmiş dəyər və ümumi qalıq dəyəri

Maliyyə aktivlərinin və ya maliyyə öhdəliklərinin “amortizasiya edilmiş dəyəri” maliyyə aktivlərinin və ya maliyyə öhdəliklərinin ilkin tanınmada uçuğu əsas ödənişləri çıxmaqla, ilkin məbləğ və ödəniş məbləği arasında hər hansı fərqi effektiv faiz metodundan istifadə etməklə, xalis amortizasiyanı daxil etməklə və ya çıxmaqla və maliyyə aktivləri üçün hər hansı ehtimal olunan kredit zərəri ehtiyatına uyğunlaşdırmaqla hesablanan məbləğdir.

Amortizasiya dəyərində hesablanan “maliyyə aktivinin ümumi qalıq dəyəri” maliyyə aktivinin hər hansı ehtimal olunan kredit zərəri ehtiyatına uyğunlaşdırılmazdan əvvəl amortizasiya edilmiş dəyəridir.

Faiz gəlirləri və xərclərinin hesablanması

Maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin effektiv faiz dərəcəsi maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin ilkin tanınması zamanı hesablanır. Faiz gəlirləri və ya xərclərinin hesablanması zamanı effektiv faiz dərəcəsi aktivin (aktiv kredit-dəyərsizləşmədikdə) ümumi qalıq dəyərində və ya öhdəliyin amortizasiya edilmiş dəyərində tətbiq edilir. Effektiv faiz dərəcəsi faizin bazar dərəcələrində yerdəyişmələri əks etdirməsi üçün dəyişən dərəcəli alətlərin pul hərəkətinin dövrü olaraq təkrar qiymətləndirilməsinin nəticəsi olaraq yenilənir.

Effektiv faiz dərəcəsi, hədc düzəlişlərinin amortizasiyası başlandığı tarixdə ədalətli dəyər üzrə hədc düzəlişlərində dəyişikliklərlə bağlı yenidən təhlil olunur.

Lakin ilkin tanınmadan sonra kredit-dəyərsizləşən maliyyə aktivləri üzrə faiz gəlirləri isə effektiv faiz dərəcəsini maliyyə aktivinin amortizasiya edilmiş dəyərində tətbiq etməklə hesablanır. Aktiv artıq kredit-dəyərsizləşmiş olmadıqda faiz gəlirlərinin hesablanması yenə də ümumi qalıq dəyəri üzərindən hesablanır.

Təqdimat

Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabatında təqdim olunan effektiv faiz üsulu ilə hesablanan faiz gəlirlərinə aşağıdakılar daxildir:

- amortizasiya edilmiş dəyərdə hesablanan maliyyə aktivləri üzrə faizlər.

Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabatında təqdim olunan faiz xərclərinə aşağıdakılar daxildir:

- amortizasiya dəyərində hesablanan maliyyə öhdəlikləri.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Haqq və komissiyalar

Maliyyə aktivi və ya maliyyə öhdəliyi üzrə effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan haqq və komissiya gəlirləri və xərcləri effektiv faiz dərəcəsinə daxil edilir.

Kreditlə əlaqəli haqlar, kredit xidməti haqları və kredit gəlirliliyinin tərkib hissəsi sayılan digər haqlar müvafiq əməliyyat xərcləri ilə birlikdə effektiv faiz üsulundan istifadə etməklə maliyyə alətinin proqnoz edilən müddəti boyu faiz gəlirlərinə köçürülür və amortizasiya edilir.

Mühasibat xidməti haqları, investisiya idarəçiliyi haqları, satış komissiyası, yerləşdirmə haqları, sindikasiya haqları daxil olmaqla digər haqq və komissiya gəlirləri müvafiq xidmətlər göstərildikcə tanınır. Kredit öhdəliyi üzrə kredit vəsaitlərinin istifadəsi gözlənilmədiyi halda kredit öhdəliyi üzrə əlaqədar haqlar öhdəlik dövrü boyu düzxətli şəkildə tanınır.

Bankın maliyyə hesabatında tanınan maliyyə aləti ilə nəticələnən müştəri ilə müqavilə qismən 9 sayılı MHBS, qismən də 15 sayılı MHBS çərçivəsində ola bilər. Belə olduğu təqdirdə Bank müqavilənin 9 sayılı MHBS-ə aid olan hissəsini ayırmaq və ölçmək üçün əvvəlcə 9 sayılı MHBS-i, daha sonra qalan hissəyə 15 sayılı MHBS-i tətbiq edir.

Növbəti cədvəldə müştərilərlə müqavilələr üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilmə məhiyyəti və zamanlaması, habelə əhəmiyyətli ödəniş şərtləri və müvafiq gəlir tanınma siyasətləri haqqında məlumat təqdim olunmuşdur:

Xidmət növü	İcra öhdəliklərinin yerinə yetirilmə məhiyyəti və zamanlaması, o cümlədən əhəmiyyətli ödəniş şərtləri	15 sayılı MHBS-ə əsasən gəlirin tanınması
Pərakəndə və korporativ bank xidmətləri	Bank pərakəndə və korporativ müştərilərə bank xidmətləri göstərir, valyuta, nağd pul əməliyyatları, hesablaşmalar və kredit kartı əməliyyatları həyata keçirir. Qarşılıqlı mübadilə, valyuta əməliyyatları ilə bağlı əməliyyat haqları əməliyyat həyata keçiriləndə müştəri hesabından çıxılır.	Əməliyyatlarla bağlı gəlir əməliyyatın həyata keçirildiyi zaman tanınır.
	Bank verdiyi zəmanət məktublarına görə müştərilərdən komissiya haqqı alır.	Müştəri müəssisə fəaliyyət göstərən zaman onun fəaliyyətini eyni zamanda həm qəbul edib, həm də istehlak etdiyi üçün, Bank gəliri müəyyən zaman ərzində tanınır.

Digər haqq və komissiya xərcləri əsasən qəbul edilən xidmət xərcləri kimi göstərilmiş əməliyyat və xidmət haqlarına aid edilir.

Təqaüd və digər mükafatlar üzrə öhdəliklər

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq, Bank işçilərin əmək haqlarından təqaüd ayırmaları tutur və onları Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna köçürür. Bu xərc müvafiq əmək haqqının alındığı dövrə aid edilir. Təqaüdə çıxdıqda təqaüdlə bağlı bütün ödənişlər işçilər tərəfindən seçilmiş təqaüd fondu tərəfindən həyata keçirilir. Bank Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən nəzərdə tutulmuş təqaüd proqramından başqa hər hansı bir digər təqaüd proqramlarında iştirak etmir. Bundan əlavə, Bankda hesablanması tələb olunan təqaüd müavinətləri və ya kompensasiya edilən digər mühüm müavinətlər mövcud deyildir.

"BANK OF BAKU" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Əməliyyat vergiləri

Azərbaycan Respublikasında Bankın fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq hesablanan bir sıra digər vergilər tətbiq edilir. Belə vergilər əməliyyat xərclərinin tərkib hissəsi kimi mənfəət və ya zərər və məcmu gəlirlər haqqında hesabatda daxil edilir.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar Bankın keçmişdə baş vermiş hadisənin nəticəsi olaraq hazırda öhdəliyi (hüquqi yaxud konstruktiv) olduqda tanınır; bu zaman Bankdan öhdəliyin yerinə yetirilməsinin tələb olunacağı ehtimal edilir və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə hesablanı bilər.

Ehtiyatlar kimi tanınan məbləğ öhdəliklə bağlı risk və qeyri-müəyyənlikləri nəzərə almaqla hesabat dövrünün sonunda cari öhdəliyin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar tələb olunan məbləğlərin ən düzgün hesablanmasıdır. Ehtiyat ayırmaları hazırkı öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün hesablanmış pul vəsaitləri axınına istinad etməklə ölçülərsə, onun qalıq dəyəri (pulun zaman dəyərinin təsiri əhəmiyyətli olduqda) həmin pul vəsaitlərinin cari dəyərinə bərabər olur.

Xarici valyutanın çevrilməsi

Bankın funksional valyutası onun fəaliyyət göstərdiyi əsas iqtisadi mühitin valyutası hesab edilir. Bankın funksional valyutası və Bankın təqdimat valyutası Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan Azərbaycan Manatıdır ("AZN").

Monetar aktivlər və öhdəliklər ARMB-nin müvafiq hesabat dövrünün sonuna qüvvədə olan rəsmi valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq Bankın hər bir müəssisəsinin funksional valyutasına çevrilir. Bu cür əməliyyatlar üzrə hesablaşmaların həyata keçirilməsi və monetar aktiv və öhdəliklərin Mərkəzi Bankın ilin sonuna müəyyən etdiyi rəsmi məzənnə ilə Bankın hər bir müəssisəsinin funksional valyutasına çevrilməsi nəticəsində yaranan gəlir və zərər mənfəət və ya zərərdə (xaric valyuta mövqeyinin yenidən qiymətləndirilməsi üzrə zərər çıxılmaqla gəlir kimi) tanınır. İlin sonuna qüvvədə olan məzənnə ilə çevrilmə ilkin dəyərlə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələrə tətbiq edilmir. Xarici valyutada olan və ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələr, o cümlədən pay alətləri ədalətli dəyərin müəyyən edildiyi tarixə qüvvədə olan məzənnələrdən istifadə etməklə təqdimat valyutasına çevrilir.

Məzənnə dəyişikliklərinin xarici valyutada olan və ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələrə təsiri ədalətli dəyərin dəyişməsindən yaranan gəlir və ya zərərin bir hissəsi kimi əks etdirilir. İl sonunda xarici valyuta qalıqlarının çevrilməsində Bank tərəfindən istifadə olunan rəsmi valyuta məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
AZN/1 ABŞ dolları	1.7000	1.7000
AZN/1 Avro	2.0890	1.9035

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

3. ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT TƏXMİNLƏRİ VƏ DAVAMİYYƏT PRİNSİPİNƏ UYGUN OLARAQ FƏALİYYƏT ÜZRƏ FƏRZİYYƏLƏRLƏ BAĞLI ƏSAS QEYRİ-MÜƏYYƏNLİKLƏRİN MƏNBƏLƏRİ

Bankın maliyyə hesabatlarının hazırlanması hesabat tarixinə təqdim edilən aktiv və öhdəliklərin məbləğlərinə təsir göstərə biləcək və başa çatmış müddət ərzində gəlir və xərclərin təqdim edilmiş məbləğləri üzrə rəhbərlikdən təxminlərin və mülahizələrin edilməsini tələb edir. Rəhbərlik mütəmadi olaraq öz təxminlərini və mülahizələrini təhlil edir. Rəhbərlik təxminlərini və mülahizələrini tarixi təcrübəyə və müəyyən şərtlər çərçivəsində məntiqi hesab edilən digər faktlara əsaslandırır. Müxtəlif şəraitlərdə və vəziyyətlərdə faktiki nəticələr bu təxminlərdən fərqlənə bilər. Aşağıda göstərilən təxminlər və mülahizələr Bankın maliyyə vəziyyətinin təsvir edilməsi üçün zəruri hesab edilir.

Maliyyə hesabatlarında əks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyərində əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb olan ehtimallara aşağıdakılar daxildir:

Fərmana əsasən Mərkəzi Bankdan bazar qiymətindən aşağı götürülmüş borc vəsaitlərinin ədalətli dəyəri

Fərmana əsasən Bank ARMB-dən illik 0.1% faiz dərəcəsi ilə borc götürmüşdür. Bu Fərmana əsasən yaranan borc vəsaitləri üçün şərtlər ilkin tanınmada olduğu kimi normal bazar şərtlərinə uyğun gəlmədiyindən, Bank oxşar maliyyə alətləri üzrə bazar dərəcəsindən istifadə edərək bu maliyyə alətlərini ədalətli dəyərle tanımışdır. Bənzər borc vəsaitlərinin diskontlaşdırılması üçün istifadə olunan bazar dərəcəsi müvafiq olaraq ARMB-dən alınan borclar üzrə 7.25% təşkil etmişdir (2019-cu il: 7.5%).

EOKZ ehtiyatının ölçülməsi

EOKZ-un ölçülməsi metodologiyasının, modelin və giriş məlumatlarının müəyyən edilməsini özündə birləşdirdən mühüm bir təxmindir. EOKZ ölçülməsi üzrə metodologiya 31 sayılı Qeyddə açıqlanır. Aşağıdakı komponentlərin kredit zərəri ehtiyat üzrə əhəmiyyətli təsiri vardır: defoltun müəyyən edilməsi, KRƏA, defolt ehtimalı (“DE”), Defolt vəziyyətində riskə məruz qalma (“DVRMQ”), və defolt zamanı yaranan zərər (“DZYZ”), eləcə də makroiqtisadi ssenarilər modelləri.

Bank müntəzəm olaraq ehtimal olunan kredit zərəri və faktiki zərər arasındakı fərqlərin azaldılması üçün model və giriş məlumatlarını yoxlayır və nəzərdən keçirir. Perspektiv məlumatlar da daxil olmaqla, EOKZ ölçülməsi üzrə ətraflı məlumatlar 30 sayılı Qeyddə açıqlanır.

Kredit Riski üzrə Əhəmiyyətli Artım (“KRƏA”)

Kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artdığını müəyyənləşdirmək üçün Bank, hesabat tarixinin sonunda maliyyə alətinin ömürlük müddəti ərzində baş verən defolt riskini ilk dəfə tanınma tarixində mövcud olan risk ilə müqayisə edir. Qiymətləndirmə hesabat dövrünün sonunda kredit riskinin müəyyən bir səviyyəsinə çatmaq üçün deyil, kredit riskinin nisbi artımını təyin etmək məqsədilə nəzərdən keçirilir. Bank müştəri portfelinin davranış aspektləri də daxil olmaqla bir sıra amilləri əhatə edən xüsusi say göstərmədən və xərc çəkmədən mövcud olan bütün məqbul və dəstəklənən gələcək məlumatları nəzərə alır. Bankın rəhbərliyi kredit riskinin artması üzrə davranış göstəricilərini kredit alətləri üzrə gecikmələrin baş verməsindən öncə təyin etmiş və istər fərdi kredit aləti səviyyəsində, istərsə də alətin aid olduğu portfel səviyyəsində müvafiq sayılan gələcəklə bağlı məlumatları kredit riskinin dəyərləndirilməsi zamanı nəzərə almışdır. 30 sayılı Qeyd nəzər salın.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi

Biznes modeli maliyyə aktivinin təsnifləşdirilməsini təyin edən amildir. Rəhbərlik biznes modellərinin dəyərləndirilməsi zamanı maliyyə alətləri üzrə birləşdirmə və portfelə aid etmə səviyyəsini təyin edərkən mülahizələrdən istifadə etmişdir. Satış əməliyyatlarını dəyərləndirərkən Bankın rəhbərliyi bu satışların müntəzəmliyi, zamanı və dəyəri barədə tarixi məlumatları, eləcə də satışın səbəbləri və gələcək satışlarla bağlı proqnozları nəzərə alır. Kreditin pisləşməsi ilə əlaqədar potensial itkilərin minimal həddə salınması ilə bağlı həyata keçirilən satış əməliyyatları “toplamaq üçün saxlanılma” biznes modelinin parametrlərinə uyğun gəlir. Alətin kredit riskinin idarə olunması ilə bağlı olmayan, müddəti bitməmiş həyata keçirilən digər satışlar da, fərdi və kollektiv qaydada müntəzəm olmadıqda və dəyər olaraq əhəmiyyət kəsb etmədikdə “toplamaq üçün saxlanılma” biznes modelinin çərçivəsində dəyərləndirilir. Bankın rəhbərliyi satış əməliyyatlarının əhəmiyyətli səviyyəsini bu satışların dəyərinin biznes modeli üzrə qiymətləndirilən portfelin dəyərinə olan nisbəti şəklində həmin portfelin orta müddəti üzrə təhlil edir. Əlavə olaraq, yalnız stressli vəziyyətlərdə və ya Bankın nəzarətindən kənar olan ayrıca bir hadisəyə cavab məqsədilə həyata keçirilməsi güman edilən satış əməliyyatları biznes modelinin məqsədləri üçün təsadüfi sayılır və müvafiq maliyyə alətlərinin təsnifləşdirilməsi prosesinə təsir göstərmir.

“Toplamaq üçün saxlanılma və satış” biznes modeli dedikdə, aktivlərin əsasən nağd vəsaitlərin toplanılması üçün saxlanılması ehtiva edilir, yalnız bu biznes modelinin məqsədlərinə nail olmaq üçün likvidlik ehtiyacının idarə olunması, müəyyən bir gəlir göstəricilərinə nail olunması və ya maliyyə aktivlərinin müddətlərinin bu aktivləri maliyyələşdirmək üçün istifadə edilən maliyyə öhdəliklərinin müddətlərinə uyğunlaşdırılması kimi bir sıra satış əməliyyatları da model çərçivəsində nəzərə alınır.

Yerdə qalan aktivlər kateqoriyası elə maliyyə aktivləri portfellerindən ibarətdir ki, nağd vəsaitlərin reallaşdırılmasının əsas təyinatı satış vasitəsilə, məsələn ticarət məqsədilə satışın elementlərinin açıq şəkildə nəzərə çarpan olduğu hallar üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Nağd vəsaitlər axınının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişlərindən ibarət olmasının dəyərləndirilməsi (“YƏMFÖ”)

Nağd vəsaitlər axınının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişlərindən ibarət olmasının təyin edilməsi mülahizələrdən istifadəni tələb edir. Pulun zaman dəyəri elementi müəyyən hallarda məsələn müqavilə üzrə faiz dərəcəsi dövrü olaraq dəyişdirilir amma bu dəyişikliklərin tezliyi borc aləti üzrə nəzərdə tutulan əsas faiz dərəcəsi göstəricisinə uyğun olmadıqda dəyişdirilə bilər. Buna misal olaraq faizləri üç aylıq banklararası faiz dərəcəsinə uyğun olaraq ödənilən, yalnız faiz dərəcəsinin hər ay düzəldilən maliyyə alətlərini göstərmək olar. Pulun zaman dəyərinin dəyişdirilməsinin təsiri müvafiq alət üzrə nağd pul vəsaitləri axınının YƏMFÖ xarakterli bənzər maliyyə aləti üzrə nağd pul vəsaitləri axını ilə müqayisə edilərək dəyərləndirilir. Dəyərləndirmə məntiqli görünən bütün mümkün ssenarilər üçün, o cümlədən maliyyə bazarlarında baş verməsi mümkün olan maliyyə stressi vəziyyətləri üçün aparılmışdır. Nağd pul vəsaitləri ilə bağlı yaranan ssenarinin bənzər alətlər üzrə mövcud olan göstəricilərdən fərqli olduğu hallarda, dəyərləndirilən alət üzrə yaranan nağd pul vəsaitləri YƏMFÖ olaraq nəzərə alınmır və bu alət MVZƏD maliyyə aləti olaraq təsnifləşdirilir.

Bankın rəhbərliyi müqavilə üzrə nəzərdə tutulan nağd pul vəsaitlərinin axınıni dəyişdirmək qabiliyyətinə malik olan müqavilə şərtlərini təyin etmiş və nəzərə almışdır. Kredit sazişinin müddəalarına görə vaxtından öncə ödənişlərin mümkün olması və bu ödənişlərin əsas məbləğ və hesablanmış faizlərlə, eləcə də öncədən ödənişlə bağlı müştəridən alınmalı olan haqq və komissiyalarla bağlı olması halında YƏMFÖ üzrə kriteriyalar yerinə yetirilmiş sayılır. Aktiv üzrə əsas məbləğə ilkin tanınma zamanı mövcud olan ədalətli dəyərle sonrakı dövrlərdə əsas məbləğ üzrə ödənişlər (yəni effektiv faiz dərəcəsiindən istifadə etməklə hesablanmış faiz ödənişləri nəzərə alınmadan yerdə qalan məbləğ) arasındakı fərq aid edilir. Bu prinsipə istisna olaraq standart həm də müəyyən ilkin ödəmə xüsusiyyətlərinə malik olan və aşağıdakı YƏMFÖ şərtlərinə cavab verən alətlərin də nəzərə alınmasına icazə verir: (i) maliyyə aktivini ilkin olaraq mükafat və ya diskontla hazırlanmışdır, (ii) öncədən ödəniş məbləği müqavilə üzrə nəzərdə tutulmuşdur və əsas məbləğ, hesablanmış faizlər və məntiqli sayılan məbləğdə olmaqla müqaviləyə əvvəlcədən xitam verməklə bağlı kompensasiya ilə bağlıdırsa, və (iii) öncədən ödəniş imkanı yaradan müddəanın ədalətli dəyəri ilkin tanınma zamanı əhəmiyyətli sayılır.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Bankın kredit müqavilələrində nəzərdə tutulmuş müddəalar müəyyən makroiqtisadi və ya tənzimləmə ilə bağlı yaranmış hallara cavab olaraq faiz dərəcələrinə dəyişikliyin edilməsinə icazə verir. Bankın rəhbərliyi mülahizələrdən istifadə etməklə bank sektorunda rəqabətin mövcud olması və Bankdan kredit alan müştərilərin potensial olaraq kreditləri yenidən maliyyələşdirmə imkanlarının olması fonunda faiz dərəcələrinin bazar faiz dərəcələrinə nisbətən artırılmasının mümkün olmaması qənaətinə gəlmiş və bu hal üzrə yaranan nağd pul vəsaitlərini YƏMFÖ çərçivəsində dəyərləndirmişdir.

Əmlak və avadanlıqların faydalı istifadə müddəti

Bank, binalar və avadanlıqların qalan faydalı ömürlərini hər maliyyə ilinin sonunda qiymətləndirir. Gözləmələr əvvəlki təxminlərdən fərqlənirsə, dəyişikliklər “Mühasibat uçotu siyasəti, uçot təxminlərində dəyişikliklər və xətlər” adlı 8 sayılı MUBS-ə uyğun olaraq uçot qiymətləndirməsində dəyişiklik hesab olunur. Bu təxminlər binalar və avadanlıqların qalıq dəyəri və mənfəət və ya zərərdə tanınmış amortizasiya məbləğinə əhəmiyyətli təsir göstərə bilər.

İcarə öhdəliklərinin qiymətləndirilməsi və aktivlərdən istifadə hüququ

16 sayılı MHBS-in tətbiqi aktivlər və icarə öhdəliklərindən istifadə hüququna dair mülahizələr aparmağı tələb edir. İcarə müddətini təyin edərkən, Bank yeniləmə seçimlərini həyata keçirmək üçün iqtisadi stimula yaradan bütün amilləri və halları (və ya ləğvetmə seçimlərini etməməyi) nəzərə alır. Müqavilənin icarə elementlərinə malik olub-olmadığını qiymətləndirmək də mühəkimə tələb edir. İcarə öhdəliklərini hesablamaq məqsədilə istifadə olunan müvafiq diskont dərəcəsini müəyyənəşdirmək üçün təxminlərin edilməsi tələb olunur.

4. YENİ VƏ YA YENİDƏN İŞLƏNMİŞ STANDARTLARIN VƏ ONLARA DAİR ŞƏRHLƏRİN TƏTBİQİ

Cari ildə Bank Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (MUBSŞ) və MUBSŞ-un Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhləri Komitəsi (BMHŞK) tərəfindən qəbul edilmiş, Bankın fəaliyyəti üçün münasib olan və 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış hesabat dövrlərinə şamil olunan bütün yeni və yenidən işlənmiş standartları və onlara dair şərhləri qəbul etmişdir.

Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSŞ), Banklararası təklif olunan faiz həddi (“İBOR”) üzrə aparılan islahatların maliyyə hesabatlılığı üzrə yarana biləcək potensial təsirinə cavab olaraq, “**Baza Faiz Dərəcəsi İslahatı**”nı (9 sayılı MHBS, 39 sayılı BMUS və 7 sayılı MHBS-ə edilmiş **Düzəlişləri**) dərc etmişdir. İslahatlar hedcinq edilmiş maddənin və ya hedcinq alətinin göstəricilərinə əsaslanan pul axınlarının vaxtı və/və ya məbləği ilə bağlı qeyri-müəyyənliyə səbəb olarsa, hedcinq əlaqəsi təsirə məruz qalır. Bu düzəlişlərin heç bir faiz dərəcəsi hedcinq əlaqəsi olmadığı üçün Bankın maliyyə hesabatlarına təsiri yoxdur.

3 sayılı MHBS Müəssisələrin Birləşməsi. “*Müəssisə*” *tərifinə edilən Düzəliş* – Düzəlişlər şirkətlərə əldə edilmiş aktivlərin müəssisə və ya aktivlər qrupu olduğunu müəyyənəşdirməyə kömək edəcək.

Edilmiş düzəliş biznes xidmətlərinin nəticələrinin müştəriləri məhsul və xidmətlər ilə təmin etmək olduğunu vurğulayır. Halbuki əvvəlki anlayışa əsasən, biznes anlayışı dividend şəklində, daha aşağı xərclərə və ya investorlara və digərlərinə iqtisadi mənfəət təmin etmək məqsədi daşıyırdı.

Alınan aktivin müəssisə və ya aktivlər qrupu olduğunu fərqləndirmək vacibdir, çünki, alıcı qudvili yalnız biznes alarkən tanıyır. Dəyişikliklərə əsasən, “biznes”in yeni tərfi müştərilərə məhsul və ya xidmətlərin göstərilməsi, investisiya gəlirinin yaranması (məsələn, dividendlər və faizlər) və ya adi fəaliyyətdən digər gəlirlər yaranmasının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

“Əhəmiyyətlik” anlayışının yeni tərfi – MUBSS şirkətlərin əhəmiyyətliklə bağlı qərarları daha asan verməsi üçün əhəmiyyətlik prinsipinə düzəlişlər dərc etmişdir. Yeni dəyişikliklər 1 sayılı BMUS “Maliyyə Hesabatlarının Təqdimatı” və 8 sayılı BMUS “Mühasibat Uçotu Qaydaları, Uçot Ehtimallarındakı Dəyişikliklər və Xətalər”ə şamil edilir.

Dəyişikliklər əhəmiyyətliyin tərifini və bu günə qədər MHBS-in digər standartlarında göstərilmiş olan əhəmiyyətlik prinsiplərinin tətbiqi ilə bağlı təlimatları da hesabat hazırlayanlar üçün aydınlaşdırır. Yeni tərifə əsasən, məlumat o zaman əhəmiyyətli sayılır ki, onun gizlədilməsi, təhrif edilməsi və ya dəyişdirilməsinin maliyyə hesabatlarını ümumi məqsədlər üçün istifadə edən əsas tərəflərin qərarlarına təsir etməsi ehtimal edilir və bu məlumat hesabat hazırlayan konkret müəssisə üzrə maliyyə məlumatı xarakterinə malikdir.

15 may 2020-ci ildə BMUSS tərəfindən **“COVID-19 ilə əlaqəli İcarə Güzəştləri (16 sayılı MHBS-ə edilmiş Düzəliş)”**nə icarəçilərin COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştinin icarə modifikasiyası olub-olmadığının qiymətləndirilməsinə dair güzəşt ilə təmin edilməsi düzəlişi edilmişdir.

COVID-19 ilə əlaqəli İcarə Güzəştləri üzrə dəyişikliklər (16 sayılı MHBS-ə edilmiş düzəliş) 16 sayılı MHBS-ə aşağıdakı düzəlişləri etmişdir:

- icarəçilərin COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştinin icarə modifikasiyası olub-olmadığının qiymətləndirilməsinə dair güzəşt ilə təmin edilməsi;
- güzəşt tətbiq edən icarəçilərdən, icarə modifikasiyası olmadığı kimi, COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştlərini hesaba vermələrini tələb etmək;
- güzəşt tətbiq edən icarəçilərdən bu faktı açıqlamalarını tələb etmək; və
- icarəçilərdən 8 sayılı BMUS-a uyğun olaraq güzəşt tədbirlərini retrospektiv şəkildə tətbiq etmələrini tələb etmək, əvvəlki dövr rəqəmlərini yenidən təkrar etmələrini tələb etməmək.

Dəyişikliklər 1 yanvar 2020-ci il tarixindən etibarən qüvvədədir. Erkən tətbiqinə icazə verilir. Bu standartın qəbul edilməsi maliyyə hesabatlarına hər hansı bir formada təsir etməmişdir.

Əksi qeyd olunmadığı halda, yeni standartların Bankın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməsi gözlənilmir.

5. DƏRC OLUNMUŞ, LAKİN HAZIRDA QƏBUL OLUNMAMIŞ STANDARTLAR

Hazırkı maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi tarixində Bank tərəfindən, qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl qəbul edilmiş standart və şərtlərdən əlavə, aşağıda göstərilən standart və şərtlər dərc edilmiş, lakin qüvvəyə minməmişdir.

17 sayılı MHBS “Sığorta müqavilələri” 2017-ci ilin may ayında dərc olunmuşdur və 4 sayılı MHBS “Sığorta müqavilələri”ni əvəz edir. Yeni standart sığorta müqavilələrinin tanınması, ölçülməsi, təqdim edilməsi və açıqlanması prinsiplərini müəyyən edir. Müəssisə buraxdığı təkrarsığorta müqavilələri də daxil olmaqla sığorta müqavilələrinə; əlində olan təkrarsığorta müqavilələrinə; imtiyazlı iştirak xüsusiyyətləri ilə buraxdığı investisiya müqavilələrinə; müəssisənin bağladığı sığorta müqavilələrinə 17 sayılı MHBS “Sığorta müqavilələri”ni tətbiq etməlidir.

17 sayılı MHBS, 2023-cü il yanvarın 1-də və ya ondan sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvədədir. 15 sayılı MHBS “Müştərilərlə Müqavilələrdən Əldə Edilən Gəlir” və 9 sayılı MHBS “Maliyyə Alətləri” standartları ilə birlikdə tətbiq olunduğu təqdirdə, erkən tətbiqinə icazə verilir.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Öhdəliklərin təsnifatına aydınlıq gətirilməsi ilə bağlı 1 sayılı BMUS üzrə Düzəlişlər – 2020-ci il yanvar ayında BMUSŞ “Cari və Uzunmüddətli olmaqla, Öhdəliklərin Təsnifatı (1 sayılı BMUS üzrə Düzəlişlər)”-ni dərc etmişdir. Düzəlişlər öhdəliklərin 1 sayılı BMUS-a əsasən, hesabat tarixinə müqavilə razılaşmaları üzrə təsnifatına daha ümumi yanaşma təklif edir. Öhdəliklərin cari və uzunmüddətli olmaqla təsnifatı üzrə düzəlişlər (1 sayılı BMUS üzrə Düzəlişlər) aktiv, öhdəlik üzrə gəlirlərin və ya xərclərin tanınma müddətinə və ya məbləğinə, eləcə də bu anlayışlar üzrə müəssisənin təqdim etdiyi açıqlamalara deyil, yalnız öhdəliklərin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı təqdimatına təsir edir.

Düzəlişlər 1 yanvar 2023-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvədədir və retrospektiv şəkildə tətbiq olunmalıdır. Düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

Maliyyə Uçotunun Konseptual Əsaslarına İstinad – 3 sayılı MHBS-ə edilmiş Düzəliş - 2020-ci ilin may ayında BMUSŞ tərəfindən 3 sayılı MHBS “Müəssisələrin birləşməsi” standartına düzəliş dərc edilmişdir. Düzəliş 2018-ci ilin mart ayında dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlılığının Konseptual Əsaslarına istinad ilə birlikdə, bu düzəlişin tələblərini əhəmiyyətli dərəcədə dəyişmədən, 1989-cu ildə dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması və Təqdimatın Əsaslarına edilən istinadın əvəz olunmasını nəzərdə tutur. Şura eyni zamanda, 37 sayılı BMUS və ya 21 sayılı BMHŞK “Təminatlar” çərçivəsində, ayrı olaraq yaranırsa, borclar və şərti öhdəliklər üçün yaranan potensial ‘2 gün’ mənfəət və ya zərərlərindən yayınmaq üçün 3 sayılı MHBS-in tanınma prinsipinə istisna da əlavə etmişdir. Eyni zamanda, Şura Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması və Təqdim Olunması Əsaslarına istinadın əvəz edilməsindən təsirlənməyəcək şərti aktivlər üçün 3 sayılı MHBS-in mövcud təlimatına dair izahlar verməyi qərarlaşdırdı. Dəyişikliklər 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir və perspektivli şəkildə tətbiq olunur.

Əmlak, Tikili və Avadanlıqlar: Nəzərdə tutulan İstifadədən əvvəl Daxilolmalar- 16 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər. 2020-ci ilin may ayında, BMUSŞ müəssisələrin əmlak, tikili və avadanlıqların dəyərindən, rəhbərliyin nəzərdə tutduğu qaydada fəaliyyət göstərə bilməsi üçün həmin aktivləri lazımi yerə və şəraitə çatdırarkən istehsal olunan aktivlərin satışından əldə olunan gəlirləri çıxmağı qadağan edən “Əmlak, Tikili və Avadanlıqlar – Nəzərdə tutulan İstifadədən əvvəl Daxilolmalar” düzəlişini dərc etmişdir. Bunun əvəzinə, müəssisə bu cür aktivlərin satışından əldə olunan gəlirləri və bu aktivlərin istehsal xərclərini mənfəət və zərər hesabında tanıyır. Dəyişiklik 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir və müəssisənin düzəlişi ilk dəfə tətbiq etdiyi zaman təqdim olunan ən erkən dövrün başlanğıcında və ya ondan sonra istifadəyə verilə bilən əmlak, tikili və avadanlıqlara retrospektiv şəkildə tətbiq edilməlidir.

Ağır Şərtli Müqavilələr – Müqavilənin Yerinə Yetirilməsinə dair Xərclər – 37 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər. 2020-ci ilin may ayında, BMUSŞ, 37 sayılı BMUS-a müqavilənin ağır şərtli və ya zərər yaradan olduğunu qiymətləndirərkən müəssisənin hansı xərcləri nəzərə alması barədə düzəlişlər etmişdir. Düzəlişlər “birbaşa əlaqəli xərc yanaşması”-ni tətbiq edir. Mal və ya xidmətləri təmin etmək üçün birbaşa müqaviləyə aid olan xərclərə həm artan xərclər, həm də müqavilə fəaliyyətləri ilə birbaşa əlaqəli xərclərin bölüşdürülməsi daxildir. Ümumi və inzibati xərclər birbaşa müqavilə ilə əlaqəli deyil və müqavilə üzrə qarşı tərəf üçün açıq şəkildə ödənilməli olmadıqca istisna olunur. Düzəlişlər 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir.

1 sayılı MHBS “Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlılığı Standartlarının İlk dəfə Tətbiqi” – ilkin tətbiq edən törəmə olaraq. BMUSŞ 2018-2020-ci il üzrə illik təkmilləşdirmələr çərçivəsində 1 sayılı MHBS-də “Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarının ilk dəfə qəbul edilməsi”ndə dəyişiklik etmişdir. Dəyişiklik ana müəssisənin MHBS-ə keçid tarixinə əsasən, ana müəssisə tərəfindən bildirilən məbləğlərdən istifadə etməklə, məcmu çevirmələr üzrə fərqlərini ölçmək üçün 1 sayılı MHBS-in D16 (a) bəndini tətbiq etməyi seçən bir törəmə müəssisəyə icazə verir. Bu düzəliş 1 sayılı MHBS-in D16 (a) bəndini tətbiq etməyi seçən bir asılı və ya birgə müəssisəyə də tətbiq edilir. Dəyişiklik 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

9 sayılı MHBS Maliyyə Alətləri - Maliyyə öhdəliklərinin silinməsi üzrə “10 faiz” dəyərində test üzrə iştirak haqqı. MHBS standartları prosesinə 2018-2020-ci illərdə illik təkmilləşdirmələrin bir hissəsi olaraq, BMUSŞ 9 sayılı MHBS-ə düzəliş etmişdir. Düzəliş bir müəssisənin yeni və ya dəyişdirilmiş maliyyə öhdəliyinin şərtlərinin ilkin maliyyə öhdəliyinin şərtlərindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqli olub-olmadığını qiymətləndirərkən əlavə etdiyi haqları aydınlaşdırır. Bu rüsumlara yalnız borcalan və ya borcverən tərəfindən başqasının adından ödədiyi və ya aldığı haqlar daxil olmaqla borcalanla borc verən arasında ödənilən və ya alınan ödənişlər daxildir. Müəssisə düzəlişi müəssisənin ilk dəfə tətbiq etdiyi illik hesabat dövrünün əvvəlində və ya ondan sonra dəyişdirilmiş və ya mübadilə edilmiş maliyyə öhdəliklərinə tətbiq edir. Düzəliş 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir. Bank müəssisənin bu düzəlişin ilk tətbiq olunduğu illik hesabat dövrünün əvvəlində və ya ondan sonra dəyişdirilən və ya mübadilə edilən maliyyə öhdəliklərinə düzəlişləri tətbiq edəcəkdir.

“41 sayılı BMUS Kənd Təsərrüfatı” – Ədalətli dəyər ölçmələrində vergi. MHBS standartları prosesinə 2018-2020-ci illərdə illik təkmilləşdirmələrin bir hissəsi olaraq, BMUSŞ 41 sayılı BMUS Kənd Təsərrüfatı Standartına dəyişiklik etmişdir. Dəyişiklik 41 sayılı BMUS-un 22-ci bəndində müəssisələrin, 41 sayılı BMUS çərçivəsində aktivlərin ədalətli dəyərini ölçərkən vergitutma üçün pul axınlarını istisna etməsi tələbini aradan qaldırır. Müəssisə düzəlişləri 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan ilk illik hesabat dövrünün başlanğıcında və ya bu tarixdən sonra ədalətli dəyər ölçmələrinə perspektivli şəkildə tətbiq edir. Düzəlişin erkən tətbiqinə icazə verilir. Dəyişikliklərin Banka maddi təsir göstərəcəyi gözlənilmir.

10 sayılı MHBS “Konsolidə Edilmiş Maliyyə Hesabatları” və 28 sayılı BMUS (düzəlişlər): “İnvestor və onun Asılı və ya Birgə Müəssisəsi arasında Aktivlərin Satışı və ya Ötürülməsi”—10 sayılı MHBS və 28 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər investor, onun asılı müəssisəsi və birgə müəssisə arasında aktivlərin satışı və ya ötürülməsi üzrə vəziyyəti ehtiva edir. Düzəlişlər xüsusi olaraq kapital metodu ilə konsolidasiya edilən əlaqəli və birgə müəssisələrlə biznes əməliyyatları aparmayan törəmə müəssisə üzərində nəzarətin itirilməsi ilə bağlı olan gəlir və zərərlərin, ana müəssisənin mənfəət və zərər hesabatında əlaqəsi olmayan investorun həmin əlaqəli və ya birgə müəssisədə olan payına düşən hissəyə müdaxilə etməmək şərtilə tanınmasını tələb edir.

Eynilə, istənilən keçmiş törəmə müəssisədə (kapital metodu ilə konsolidasiya edilən assosiasiya və birgə müəssisəyə çevrildikdə) saxlanılan investisiyanın ədalətli dəyərlə yenidən ölçülməsindən irəli gələn gəlir və ya zərər yalnız əlaqəsi olmayan investorların yeni assosiasiya və ya birgə müəssisədəki payları müqabilində tanınır. Düzəlişlərin qüvvəyə minmə tarixi hələ ki, MUBSS tərəfindən müəyyən edilməmişdir; lakin düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

Əksi qeyd olunmadığı halda, yeni standartların Bankın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməsi gözlənilmir.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

6. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Nağd pul vəsaitləri	19,212	19,014
ARMB-də müxbir hesablar	46,105	13,038
Digər banklarda müxbir hesablar		
- reytingi A- dən A+dək	23,862	7,018
- reytingi BB- dən BB+dək	297	14
- reytingi B- dən B+dək	94	76
Digər banklarda cəmi müxbir hesablar	24,253	7,108
ARMB-də müddətli depozitlər	8,678	6,143
ARMB istiqrazları	13,732	16,903
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(15)	(12)
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	111,965	62,194

Reytinglər “Fitch” agentliyinin reyting sisteminə əsaslanır.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Bankın digər bir bankda öz kapitalının 10%-dən daha çox məbləğdə, 92,377 min AZN-ə bərabər olan pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə qalıqları mövcud olmuşdur (2019: bir bank, 36,084 min AZN).

EOKZ məqsədləri üzrə bütün pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə qalıqlar 1-ci mərhələyə aid edilmişdir.

7. BANKLARDAN VƏ DİGƏR MALİYYƏ TƏŞKİLATLARINDAN ALINACAQ VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
ARMB-də saxlanılan məcburi ehtiyatlar	1,226	1,200
Məhdudlaşdırılmış hesablar	-	1,039
Digər banklarda kreditlər və depozitlər		
- reytingsiz	843	863
Digər banklarda cəmi kreditlər və depozitlər	843	863
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(4)	(11)
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq xalis vəsaitlər	2,065	3,091

31 dekabr 2020-ci il tarixinə banklar və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlərə daxil olan hesablanmış faiz gəlirləri 2 min AZN (31 dekabr 2019-cu il: 2 min AZN) təşkil etmişdir.

31 dekabr 2019-cu il tarixinə banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlərə, yerli bankdakı 1,039 min AZN məbləğində müxbir hesabdakı bloklaşdırılmış vəsaitlər daxil edilmişdir.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Yerli bankdakı qalıqlar, Bank tərəfindən əldə edilmiş zəmanətlər üzrə girov olaraq bloklaşdırılmışdır.

Banklar və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər üzrə bütün qalıqlar 31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərinə 1-ci mərhələyə aid edilmişdir.

31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərində başa çatmış illər ərzində mərhələlər arasında köçürmələr olmamışdır.

Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlərin təmərküzləşməsi

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Bankın heç bir digər bankda ayrılıqda kapitalın 10%-ni keçən qalığı olmamışdır (31 dekabr 2019-cu il: sıfır).

ARMB-də saxlanılan məcburi ehtiyatlar

ARMB-də yerləşdirilmiş məcburi ehtiyatlar faizsiz depozitlərdir ki, onlar ARMB tərəfindən verilmiş qaydalara əsasən hesablanır və çıxarılması qadağandır. Ehtiyatlar ARMB tərəfindən dərc olunmuş qaydalar əsasında hesablanır və AZN və xarici valyuta ilə ifadə olunmuş əhatə olunan müştəri hesabları üzrə orta çəkili qalıqların müvafiq olaraq 0.5% və 1%-nə (2019: 0.5% və 1%) bərabərdir.

Kredit riski

Digər maliyyə təşkilatlarına verilmiş reytingsiz kreditlərin qalığı əsasən 842 min AZN məbləğində “Premier Kredit” bank olmayan kredit təşkilatından (2019: 842 min AZN) ibarətdir.

Bu qalıqlara münasibətdə dəyərsizləşmə göstəriciləri yoxdur.

8. İNVESTİSIYA QIYMƏTLİ KAĞIZLARI

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
DMGVƏD-də təyin olunmuş investisiya qiymətli kağızları	13,855	54,324
Amortizasiya edilmiş dəyərdə ölçülən investisiya qiymətli kağızları	13,540	2,597
MZVƏD-də təyin olunmuş investisiya qiymətli kağızları - kapital alətləri	188	188
Cəmi investisiya qiymətli kağızları	27,583	57,109
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(197)	(31)
Xalis investisiya qiymətli kağızları	27,386	57,078

Amortizasiya dəyəri və DMGVƏD-də təyin olunmuş investisiya qiymətli kağızları

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
ABŞ xəzinə vekselləri	-	48,342
Hökumət istiqrazları	20,739	4,647
Korporativ istiqrazlar	6,656	3,932
Borc qiymətli kağızları	27,395	56,921

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Bütün borc qiymətli kağızları üzrə qalıqlar 31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərinə 1-ci mərhələyə aid edilmişdir.

31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərində başa çatmış illər ərzində mərhələlər arasında köçürmələr olmamışdır.

Bütün reytinglər “Fitch” agentliyinin reyting sisteminə əsaslanır.

1 yanvar 2018-ci il tarixində Bank aşağıdakı cədvəldə göstərilən müəyyən investisiyaları MZVƏD-də kapital qiymətli kağızları kimi təyin etmişdir. Rəhbərlik, ilin sonunda ədalətli dəyərin qalıq dəyərindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənə biləcəyinə inanmır.

Kapital investisiya qiymətli kağızları MZVƏD-də təyin edilir:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
“Azərbaycan Beynəlxalq Bankı” ASC	88	88
“Bakı Fond Birjası” QSC	60	60
“MilliKart” MMC	40	40
Kapital qiymətli kağızları	188	188

9. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR

	31 dekabr 2020-ci il Məbləğ	Cəmi kreditlərə nisbəti %	31 dekabr 2019-cu il Məbləğ	Cəmi kreditlərə nisbəti %
İstehlak kreditləri	164,187	60%	146,173	55%
Mikrokreditlər	51,538	19%	44,310	17%
Biznes kreditləri	42,354	16%	43,896	16%
Kartlar	14,607	5%	32,674	12%
Avtokreditlər	431	0%	914	0%
Müştərilərə verilmiş cəmi kreditlər	273,117		267,967	
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(25,526)		(45,741)	
Müştərilərə verilmiş xalis kreditlər	247,591		222,226	

Müştərilərə verilmiş kreditlərin qalıq dəyərinin sektorlar üzrə təhlili:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Fərdi şəxslər	235,797	229,537
Ticarət və xidmətlər	23,870	30,523
İstehsalat	7,378	4,274
Kənd təsərrüfatı və qida email	6,072	3,633
Müştərilərə verilmiş cəmi kreditlər	273,117	267,967
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(25,526)	(45,741)
Müştərilərə verilmiş xalis kreditlər	247,591	222,226

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il ərzində Bank, COVID-19 restrukturizasiya proqramı çərçivəsində 16,417 min AZN məbləğində kreditləri restrukturizasiya etmişdir.

31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il ərzində, Bank 103,358 min AZN məbləğində vəsaiti birbaşa Maliyyə Nazirliyindən əldə etmək hüququna malik olmuşdur. Bu məbləğin 53,451 min AZN-i alınmış və tamamilə dəyərsizləşən 46,200 borcalanın pərakəndə kredit borcları üçün Bankın zərərlərinin kompensasiyasına yönəldilmiş və 49,906 min AZN-i 31 dekabr 2019-cu il tarixinə hökumətdən kompensasiya olaraq müştərilərə verilmişdir. Bundan əlavə, Bank Fərmana əsasən 5 il müddətinə 0.1% olmaqla vaxtı keçmiş 85,309 min AZN məbləğində kreditləri restrukturizasiya etmişdir. Kreditlərin restrukturizasiyasından əvvəl bu kreditlər silinmiş və ya 3-cü Mərhələdə təqdim edilmişdir. Restrukturizasiya edilmiş kreditlərə Fərmanda göstərilən əsas məbləğin ödənilməsi üçün 1 il güzəşt müddəti verilmişdir. Bu kreditlərin şərtlərinin dəyişdirilməsi ilkin şərtlərdən əhəmiyyətli dərəcədə fərqləndiyindən, Bank bu kreditlərə dair yanaşmanın tanınmasını dayandırmışdır. Bu kreditlər 24% üstünlük təşkil edən bazar dərəcələri nəzərə alınmaqla 281 min AZN ədalətli dəyərle ilkin dəyərdə yeni kreditlər kimi tanınmış və SƏKD kimi təsnif edilmişdir. Bank bu kreditlərin ilkin tanınması zamanı mövcud olan şərtlərin dəyişilməsindən 281 min AZN məbləğində gəlir əldə etmişdir.

Aşağıdakı cədvəllər müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə ümumi məbləğin ilin əvvəlinə olan qalığı ilə ilin sonuna olan qalığının üzləşdirilməsi xülasəsini əks etdirir.

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	SƏKD (Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit dəyərsizləşmiş)	Cəmi
<i>Amortizasiya olunmuş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər</i>					
1 yanvar 2020-ci il tarixinə	230,802	686	36,198	281	267,967
1-ci Mərhələyə keçid	239	(5)	(234)	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	(2,755)	2,762	(7)	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	-	(7,290)	7,290	-	-
Digər hərəkətlər	(153,032)	8,345	(9,011)	(348)	(154,046)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni aktivlər	171,426	-	-	67	171,493
Silinmələr	-	-	(18,686)	-	(18,686)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	6,389	-	6,389
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	246,680	4,498	21,939	-	273,117

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	SƏKD (Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit dəyərsizləşmiş)	Cəmi
<i>Amortizasiya olunmuş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər</i>					
1 yanvar 2019-cu il tarixinə	179,922	889	219,491	-	400,302
1-ci Mərhələyə keçid	1,424	(110)	(1,314)	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	(494)	526	(32)	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	-	(8,864)	8,864	-	-
Digər hərəkətlər	(114,412)	8,245	(62,283)	-	(168,450)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni aktivlər	164,362	-	-	281	164,643
Silinmələr	-	-	(194,277)	-	(194,277)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	65,749	-	65,749
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	230,802	686	36,198	281	267,967
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	SƏKD (Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit dəyərsizləşmiş)	Cəmi
<i>Amortizasiya olunmuş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər-pərakəndə kreditlər*</i>					
1 yanvar 2020-ci il tarixinə	201,399	686	27,171	281	229,537
1-ci Mərhələyə keçid	227	(5)	(222)	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	(2,740)	2,747	(7)	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	-	(6,689)	6,689	-	-
Digər hərəkətlər	(134,701)	7,745	(8,553)	(348)	(135,857)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni aktivlər	151,812	-	-	67	151,879
Silinmələr	-	-	(16,125)	-	(16,125)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	6,363	-	6,363
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	215,997	4,484	15,316	-	235,797

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	SƏKD (Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit dəyərsizləşmiş)	Cəmi
<i>Amortizasiya olunmuş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər-pərakəndə kreditlər*</i>					
1 yanvar 2019-cu il tarixinə	159,191	889	213,058	-	373,138
1-ci Mərhələyə keçid	1,067	(110)	(957)	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	(494)	526	(32)	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	-	(3,908)	3,908	-	-
Digər hərəkətlər	(105,057)	3,289	(63,996)	-	(165,764)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni aktivlər	146,692	-	-	281	146,973
Silinmələr	-	-	(190,507)	-	(190,507)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	65,697	-	65,697
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	201,399	686	27,171	281	229,537
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	SƏKD (Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit dəyərsizləşmiş)	Cəmi
<i>Amortizasiya olunmuş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər-biznes kreditləri*</i>					
1 yanvar 2020-ci il tarixinə	29,403	-	9,027	-	38,430
1-ci Mərhələyə keçid	12	-	(12)	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	(15)	15	-	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	-	(601)	601	-	-
Digər hərəkətlər	(18,330)	600	(459)	-	(18,189)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni aktivlər	19,614	-	-	-	19,614
Silinmələr	-	-	(2,561)	-	(2,561)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	26	-	26
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	30,684	14	6,622	-	37,320

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	SƏKD (Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit dəyərsizləşmiş)	Cəmi
<i>Amortizasiya olunmuş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər-biznes kreditləri*</i>					
1 yanvar 2019-cu il tarixinə	20,731	-	6,433	-	27,164
1-ci Mərhələyə keçid	357	-	(357)	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	-	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	-	(4,956)	4,956	-	-
Digər hərəkətlər	(9,355)	4,956	1,713	-	(2,686)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni aktivlər	17,670	-	-	-	17,670
Silinmələr	-	-	(3,770)	-	(3,770)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	52	-	52
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	29,403	-	9,027	-	38,430

Aşağıdakı cədvəllər müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə zərər ehtiyatının ilin əvvəlinə olan qalığı ilə ilin sonuna olan qalığının üzləşdirilməsi xülasəsini əks etdirir.

	1-ci Mərhələ (12-aylıq EOKZ)	2-ci Mərhələ (ömürlük EOKZ)	3-cü Mərhələ (ömürlük EOKZ- dəyərsizləşmiş)	Cəmi
<i>Amortizasiya olunmuş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər*</i>				
1 yanvar 2020-ci il tarixinə	13,245	301	32,195	45,741
1-ci Mərhələyə keçid	159	(3)	(156)	-
2-ci Mərhələyə keçid	(179)	183	(4)	-
3-cü Mərhələyə keçid	-	(725)	725	-
Kredit ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(12,940)	2,228	(7,485)	(18,197)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni aktivlər	8,509	-	-	8,509
Silinmələr	-	-	(18,686)	(18,686)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	6,389	6,389
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	1,770	1,770
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	8,794	1,984	14,748	25,526

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	1-ci Mərhələ (12-aylıq EOKZ)	2-ci Mərhələ (ömürlük EOKZ)	3-cü Mərhələ (ömürlük EOKZ- dəyərsizləşmiş)	Cəmi
<i>Amortizasiya olunmuş dəyərdə müşətilərə verilmiş kreditlər*</i>				
1 yanvar 2019-cu il tarixinə	1,896	193	195,058	197,147
1-ci Mərhələyə keçid	1,019	(33)	(986)	-
2-ci Mərhələyə keçid	(18)	43	(25)	-
3-cü Mərhələyə keçid	-	(364)	364	-
Kredit ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	315	462	(34,919)	(34,142)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni aktivlər	10,033	-	-	10,033
Silinmələr	-	-	(194,277)	(194,277)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpaı	-	-	65,749	65,749
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərində düzəlişlər	-	-	1,231	1,231
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	13,245	301	32,195	45,741

* Bu cədvəllərdə göstərilən zərər üzrə ehtiyata kredit öhdəlikləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərləri də daxildir, belə ki, Bank kredit öhdəlikləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərini maliyyə aləti komponentinin gözlənilən kredit zərərlərindən ayrı müəyyən edə bilmir.

	1-ci Mərhələ (12-aylıq EOKZ)	2-ci Mərhələ (ömürlük EOKZ)	3-cü Mərhələ (ömürlük EOKZ- dəyərsizləşmiş)	Cəmi
<i>Amortizasiya olunmuş dəyərdə müşətilərə verilmiş kreditlər- pərakəndə kreditlər*</i>				
1 yanvar 2020-cii il tarixinə	10,399	301	24,564	35,264
1-ci Mərhələyə keçid	149	(3)	(146)	-
2-ci Mərhələyə keçid	(178)	182	(4)	-
3-cü Mərhələyə keçid	-	(698)	698	-
Kredit ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(10,315)	2,196	(7,087)	(15,206)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni aktivlər	6,163	-	-	6,163
Silinmələr	-	-	(16,125)	(16,125)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpaı	-	-	6,363	6,363
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərində düzəlişlər	-	-	1,470	1,470
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	6,218	1,978	9,733	17,929

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	1-ci Mərhələ (12-aylıq EOKZ)	2-ci Mərhələ (ömürlük EOKZ)	3-cü Mərhələ (ömürlük EOKZ- dəyərsizləşmiş)	Cəmi
<i>Amortizasiya olunmuş dəyərdə müşətilərə verilmiş kreditlər- pərəkəndə kreditlər*</i>				
1 yanvar 2019-cu il tarixinə	1,515	175	183,167	184,857
1-ci Mərhələyə keçid	801	(33)	(768)	-
2-ci Mərhələyə keçid	(18)	43	(25)	-
3-cü Mərhələyə keçid	-	(325)	325	-
Kredit ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(646)	441	(34,529)	(34,734)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni aktivlər	8,747	-	-	8,747
Silinmələr	-	-	(190,507)	(190,507)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpaı	-	-	65,697	65,697
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərində düzəlişlər	-	-	1,204	1,204
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	10,399	301	24,564	35,264

* Bu cədvəllərdə göstərilən zərər üzrə ehtiyata kredit öhdəlikləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərləri də daxildir, belə ki, Bank kredit öhdəlikləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərini maliyyə aləti komponentinin gözlənilən kredit zərərlərindən ayrı müəyyən edə bilmir.

	1-ci Mərhələ (12-aylıq EOKZ)	2-ci Mərhələ (ömürlük EOKZ)	3-cü Mərhələ (ömürlük EOKZ- dəyərsizləşmiş)	Cəmi
<i>Amortizasiya olunmuş dəyərdə müşətilərə verilmiş kreditlər- biznes kreditləri*</i>				
1 yanvar 2020-ci il tarixinə	2,846	-	7,631	10,477
1-ci Mərhələyə keçid	10	-	(10)	-
2-ci Mərhələyə keçid	(1)	1	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	-	(27)	27	-
Kredit ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(2,625)	32	(398)	(2,991)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni aktivlər	2,346	-	-	2,346
Silinmələr	-	-	(2,561)	(2,561)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpaı	-	-	26	26
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərində düzəlişlər	-	-	300	300
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	2,576	6	5,015	7,597

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	1-ci Mərhələ (12-aylıq EOKZ)	2-ci Mərhələ (ömürlük EOKZ)	3-cü Mərhələ (ömürlük EOKZ- dəyərsizləşmiş)	Cəmi
<i>Amortizasiya olunmuş dəyərdə müşətilərə verilmiş kreditlər- biznes kreditləri*</i>				
1 yanvar 2019-cu il tarixinə	381	18	11,891	12,290
1-ci Mərhələyə keçid	218	-	(218)	-
2-ci Mərhələyə keçid	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	-	(39)	39	-
Kredit ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	961	21	(390)	592
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni aktivlər	1,286	-	-	1,286
Silinmələr	-	-	(3,770)	(3,770)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	52	52
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərində düzəlişlər	-	-	27	27
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	2,846	-	7,631	10,477

* Bu cədvəllərdə göstərilən zərər üzrə ehtiyata kredit öhdəlikləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərləri də daxildir, belə ki, Bank kredit öhdəlikləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərini maliyyə aləti komponentinin gözlənilən kredit zərərlərindən ayrı müəyyən edə bilmir.

Kredit keyfiyyətinin təhlili

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci il və 2019-cu il tarixlərinə amortizasiya edilmiş dəyərdə ölçülən müşətilərə verilmiş kreditlərin keyfiyyəti haqqında məlumat təqdim olunmuşdur. Xüsusi olaraq qeyd olunmadıqda, cədvəldəki məbləğlər ümumi qalıq dəyərini əks etdirir.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	1-ci Mərhələ (12-aylıq EOKZ)	2-ci Mərhələ (ömürlük EOKZ)	3-cü Mərhələ (ömürlük EOKZ- dəyərsizləşmiş)	Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit dəyərsizləşmiş (SƏKD)	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər amortizasiya edilmiş dəyərdə – istehlak kreditləri</i>					
Vaxtı keçməmiş	149,806	-	1,710	-	151,516
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	3,083	-	219	-	3,302
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	116	2,868	247	-	3,231
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	1,426	-	1,426
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	2,158	-	2,158
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	2,554	-	2,554
Cəmi müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər	153,005	2,868	8,314	-	164,187
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(3,542)	(1,175)	(5,069)	-	(9,786)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq məbləği	149,463	1,693	3,245	-	154,401

	1-ci Mərhələ (12-aylıq EOKZ)	2-ci Mərhələ (ömürlük EOKZ)	3-cü Mərhələ (ömürlük EOKZ- dəyərsizləşmiş)	Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit dəyərsizləşmiş (SƏKD)	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər amortizasiya edilmiş dəyərdə – istehlak kreditləri</i>					
Vaxtı keçməmiş	128,625	-	3,526	143	132,294
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	1,750	-	325	13	2,088
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	366	242	3	611
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	1,090	2	1,092
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	2,857	-	2,857
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	7,231	-	7,231
Cəmi müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər	130,375	366	15,271	161	146,173
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(5,811)	(162)	(13,119)	-	(19,092)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə qalıq məbləği	124,564	204	2,152	161	127,081

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	1-ci Mərhələ (12-aylıq EOKZ)	2-ci Mərhələ (ömürlük EOKZ)	3-cü Mərhələ (ömürlük EOKZ- dəyərsizləşmiş)	Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit dəyərsizləşmiş (SƏKD)	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər amortizasiya edilmiş dəyərdə – Mikro kreditlər</i>					
Vaxtı keçməmiş	46,200	-	479	-	46,679
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	1,011	-	48	-	1,059
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	30	1,339	161	-	1,530
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	1,173	-	1,173
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	748	-	748
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	349	-	349
Cəmi müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər	47,241	1,339	2,958	-	51,538
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(1,767)	(629)	(1,735)	-	(4,131)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq məbləği	45,474	710	1,223	-	47,407

	1-ci Mərhələ (12-aylıq EOKZ)	2-ci Mərhələ (ömürlük EOKZ)	3-cü Mərhələ (ömürlük EOKZ- dəyərsizləşmiş)	Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit dəyərsizləşmiş (SƏKD)	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər amortizasiya edilmiş dəyərdə – Mikro kreditlər</i>					
Vaxtı keçməmiş	40,335	-	816	102	41,253
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	151	-	22	14	187
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	48	33	1	82
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	144	-	144
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	316	-	316
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	2,328	-	2,328
Cəmi müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər	40,486	48	3,659	117	44,310
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(2,840)	(23)	(3,350)	-	(6,213)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə qalıq məbləği	37,646	25	309	117	38,097

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	1-ci Mərhələ (12-aylıq EOKZ)	2-ci Mərhələ (ömürlük EOKZ)	3-cü Mərhələ (ömürlük EOKZ- dəyərsizləşmiş)	Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit dəyərsizləşmiş (SƏKD)	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər amortizasiya edilmiş dəyərdə – Biznes kreditləri</i>					
Vaxtı keçməmiş	29,442	-	4,057	-	33,499
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	4,196	-	-	-	4,196
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	3	47	-	50
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	254	-	254
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	81	-	81
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	4,274	-	4,274
Cəmi müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər	33,638	3	8,713	-	42,354
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(2,765)	(1)	(6,491)	-	(9,257)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq məbləği	30,873	2	2,222	-	33,097
	1-ci Mərhələ (12-aylıq EOKZ)	2-ci Mərhələ (ömürlük EOKZ)	3-cü Mərhələ (ömürlük EOKZ- dəyərsizləşmiş)	Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit dəyərsizləşmiş (SƏKD)	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər amortizasiya edilmiş dəyərdə – Biznes kreditləri</i>					
Vaxtı keçməmiş	28,235	-	2,852	3	31,090
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	4,028	-	-	-	4,028
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	138	44	-	182
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	121	-	121
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	2,060	-	2,060
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	6,415	-	6,415
Cəmi müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər	32,263	138	11,492	3	43,896
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(2,959)	(54)	(10,449)	-	(13,462)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə qalıq məbləği	29,304	84	1,043	3	30,434

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	1-ci Mərhələ (12-aylıq EOKZ)	2-ci Mərhələ (ömürlük EOKZ)	3-cü Mərhələ (ömürlük EOKZ- dəyərsizləşmiş)	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər amortizasiya edilmiş dəyərdə – kart kreditləri</i>				
Vaxtı keçməmiş	11,702	-	91	11,793
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	1,077	-	35	1,112
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	288	98	386
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	213	213
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	511	511
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	592	592
Cəmi müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər	12,779	288	1,540	14,607
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(719)	(179)	(1,085)	(1,983)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq məbləği	12,060	109	455	12,624

	1-ci Mərhələ (12-aylıq EOKZ)	2-ci Mərhələ (ömürlük EOKZ)	3-cü Mərhələ (ömürlük EOKZ- dəyərsizləşmiş)	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər amortizasiya edilmiş dəyərdə – kart kreditləri</i>				
Vaxtı keçməmiş	27,464	-	126	27,590
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	191	-	20	211
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	126	35	161
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	228	228
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	790	790
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	3,694	3,694
Cəmi müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər	27,655	126	4,893	32,674
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(1,634)	(57)	(4,452)	(6,143)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə qalıq məbləği	26,021	69	441	26,531

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	1-ci Mərhələ (12-aylıq EOKZ)	2-ci Mərhələ (ömürlük EOKZ)	3-cü Mərhələ (ömürlük EOKZ- dəyərsizləşmiş)	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər amortizasiya edilmiş dəyərdə – avto kreditlər</i>				
Vaxtı keçməmiş	6	-	16	22
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	11	-	-	11
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	4	4
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	17	17
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	377	377
Cəmi müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər	17	-	414	431
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(2)	-	(367)	(369)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq məbləği	15	-	47	62

	1-ci Mərhələ (12-aylıq EOKZ)	2-ci Mərhələ (ömürlük EOKZ)	3-cü Mərhələ (ömürlük EOKZ- dəyərsizləşmiş)	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər amortizasiya edilmiş dəyərdə – avto kreditlər</i>				
Vaxtı keçməmiş	22	-	32	54
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	1	-	-	1
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	8	20	28
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	138	138
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	693	693
Cəmi müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər	23	8	883	914
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(1)	(5)	(825)	(831)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə qalıq məbləği	22	3	58	83

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci il tarixinə müştərilərə verilmiş dəyərsizləşmiş kreditlər (SƏKD istisna olmaqla) və mümkün zərərlərin təsirini azaltmaq üçün saxlanılan müvafiq girov haqqında məlumat təqdim olunur:

	Ümumi qalıq məbləği	Zərər ehtiyatı	Qalıq məbləği	Pul vəsaitləri və depozitlər	Saxlanılan girov dəyəri Daşınmaz əmlak	Motorlu nəqliyyat vasitələri	Cəmi
İstehlak kreditləri	8,314	(5,069)	3,245	-	161	-	161
Biznes kreditləri	8,713	(6,491)	2,222	-	5,428	-	5,428
Mikro kreditlər	2,958	(1,735)	1,223	-	392	-	392
Kart kreditləri	1,540	(1,085)	455	-	-	-	-
Avtokreditlər	414	(367)	47	-	68	-	68
Cəmi müştərilərə verilmiş dəyərsizləşmiş kreditlər	21,939	(14,747)	7,192	-	6,049	-	6,049

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2019-cu il tarixinə müştərilərə verilmiş dəyərsizləşmiş kreditlər (SƏKD istisna olmaqla) və mümkün zərərlərin təsirini azaltmaq üçün saxlanılan əlaqəli girov haqqında məlumat təqdim olunur.

	Ümumi qalıq məbləği	Zərər ehtiyatı	Qalıq məbləği	Pul vəsaitləri və depozitlər	Saxlanılan girov dəyəri Daşınmaz əmlak	Motorlu nəqliyyat vasitələri	Cəmi
İstehlak kreditləri	15,432	(13,119)	2,313	-	21	36	57
Biznes kreditləri	11,495	(10,449)	1,046	844	2,361	-	3,205
Mikro kreditlər	4,893	(4,452)	441	-	43	-	43
Kart kreditləri	3,776	(3,350)	426	-	-	-	-
Avtokreditlər	883	(825)	58	-	38	21	59
Cəmi müştərilərə verilmiş dəyərsizləşmiş kreditlər	36,479	(32,195)	4,284	844	2,463	57	3,364

Müsadirə edilmiş girovlar

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə Bank müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə girovları əldə etməklə, 102 min AZN (2019: 120 min AZN) xalis qalıq dəyərində malik müəyyən aktivləri balansla almış və onları satış üçün saxlanılan aktivlər kimi tanımışdır. Bankın siyasəti bu aktivləri mümkün qədər tez satmaqdan ibarətdir. Satış üçün saxlanılan aktivlər daşınmaz əmlak və digər aktivlərdən ibarətdir. 12 sayılı Qeyd baxın.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Əhəmiyyətli kredit riskləri

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Bankın ümumi kredit qalığı 1,000 min AZN-dən artıq olan on üç borcalanı və ya əlaqəli borcalanlar qrupu (31 dekabr 2019-cu il: on beş borcalan) mövcud olmuşdur. Bu qalıqların 31 dekabr 2020-ci il tarixinə ümumi dəyəri 29,288 min AZN və ya müştərilərə verilmiş cəmi kreditlərin 12%-ni (31 dekabr 2019-cu il: 33,572 min AZN və ya 13%) təşkil etmişdir.

Kreditlərin ödəniş müddəti

30-cu Qeyddə kredit portfelinin ödəniş müddətləri və hesabat tarixindən kredit müqavilələri üzrə ödəniş tarixinədək qalan müddətlər təqdim olunur.

Kreditin dəyərsizləşməsinə qiymətləndirmək üçün əsas fərziyyələr və mülahizələr

Bank kredit portfelini üzrə gözlənilən kredit zərərlərini 30 sayılı Qeyddə təsvir edildiyi kimi kollektiv şəkildə hesablayır. Bank 12 aylıq və bütün dövr üçün gözlənilən kredit zərərlərini hesablamaq üçün defolt ehtimalı, DZKZ və DMM modelləşdirmişdir.

Defolt ehtimalı

Kredit portfelini seqmentləri üzrə defolt ehtimalını hesablamaq üçün aylıq tarixi məlumat tətbiq edilməklə Markov keçid cədvəli istifadə edilmişdir. Aylıq orta keçidlərdən istifadə etməklə illik keçid cədvəli qurulmuşdur. Konkret zaman anında defolt ehtimalı son 12 aylıq məlumata əsasən hesablanır. Dövr ərzində defolt ehtimalı son 48 ay üçün gecikmə məlumatına əsasən hesablanmışdır. İkinci ildən başlayaraq bütün dövr üçün gözlənilən kredit zərərlərini hesablamaq üçün dövr ərzində defolt ehtimalından istifadə edilmişdir.

DKZ

Metodologiyaya əsasən, DKZ modelləşdirmə defoltun aradan qaldırıldığı və qaldırılmadığı hallar daxil olmaqla məbləğlərin tarixən orta bərpa olma dərəcəsinə əsaslanır. Bank bərpa olma dərəcələrini SQL skriptindən istifadə etməklə hesablamışdır. SQL skriptin nəticələri DKZ kimi gözlənilən kredit zərərlərinin hesablanması fayllarında istifadə edilmişdir. Bərpa olma müddəti 60 ayla məhdudlaşdırılmış və bu müddətdən sonra DKZ həmişəlik 100% müəyyən edilmişdir.

DMM

Kredit portfelində 1-ci mərhələ üzrə DMM 3 aylıq müddətdə yığılması planlaşdırılan faiz daxil olmaqla cari risk məbləğinə əsasən hesablanır. 2-ci mərhələ üzrə DMM planlaşdırılmış amortizasiya qrafiki və yığılmış faizə əsasən hesablanır. 3-cü mərhələ üçün DMM cari risk məbləğinə bərabərdir. Modelləşdirmə üçün tarixi məlumat az olduğu üçün istifadə olunmamış kredit kartları üzrə kredit konvertasiya əmsali 100% götürülür.

Həssaslığın təhlili

Bu hesablamalarda dəyişikliklər kredit dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyata təsir göstərə bilər. Məsələn, gözlənilən pul vəsaitlərinin xalis cari dəyəri bir faiz fərqlənərsə, 31 dekabr 2020-ci il tarixinə müştərilərə verilmiş kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat 255 min AZN az/çox olar (31 dekabr 2019: 457 min AZN az/çox).

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

10. ƏMLAK, AVADANLIQ VƏ QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

	Torpaq və tikililər	Mebel və avadanlıqlar	Kompüter və rabitə avadanlıqları	Nəqliyyat vasitələri	Digər aktivlər	Lisensiyalar və proqram təminatı	Cəmi əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər
İlkin dəyər/yenidən qiymətləndirilmiş məbləğ							
1 yanvar 2019-cu il	13,213	5,306	9,014	578	316	2,378	30,805
Əlavələr	-	214	987	191	6	91	1,489
Silinmələr	-	(85)	(350)	(116)	(36)	-	(587)
31 dekabr 2019-cu il	13,213	5,435	9,651	653	286	2,469	31,707
Əlavələr	1,185	308	674	-	15	80	2,262
Yenidən qiymətləndirmə üzrə düzəliş	(1,252)	-	-	-	-	-	(1,252)
Silinmələr	(988)	(159)	(33)	-	(7)	-	(1,187)
31 dekabr 2020-ci il	12,158	5,584	10,292	653	294	2,549	31,530
Yığılmış amortizasiya							
1 yanvar 2019-cu il	(1,956)	(5,086)	(8,865)	(531)	(297)	(1,436)	(18,171)
Amortizasiya xərcləri	(652)	(163)	(256)	(49)	(10)	(182)	(1,312)
Silinmələr üzrə ləğv edilmiş	-	84	350	115	36	-	585
31 dekabr 2019-cu il	(2,608)	(5,165)	(8,771)	(465)	(271)	(1,618)	(18,898)

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Torpaq və tikililər	Mebel və avadanlıqlar	Kompüter və rabitə avadanlıqları	Nəqliyyat vasitələri	Digər aktivlər	Lisensiyalar və proqram təminatı	Cəmi əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər
Amortizasiya xərcləri	(635)	(129)	(376)	(45)	(8)	(187)	(1,380)
Silinmələr üzrə ləğv edilmiş	532	159	33	-	6	-	730
31 dekabr 2020-ci il	(2,711)	(5,135)	(9,114)	(510)	(273)	(1,805)	(19,548)
Xalis qalıq dəyəri							
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	9,447	449	1,178	143	21	744	11,982
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	10,605	270	880	188	15	851	12,809

31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərinə müvafiq olaraq əmlak və avadanlıqlar kateqoriyasına 14,598 min AZN və 14,516 min AZN dəyərində tamamilə köhnəlmiş aktivlər daxil olmuşdur. Banka məxsus tikililər və torpaqlar yenidən qiymətləndirilmiş dəyərdə uçota alınır.

Yenidən qiymətləndirilmiş aktivlər

Bankın binaları və torpaq sahələrinin ədalətli dəyərləri 31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərinə ədalətli dəyər iyerarxiyasının 3-cü səviyyəsinə aid edilmişdir.

Qiymətləndirmə zamanı bazar yanaşması əsas götürülmüşdür. Bazar yanaşması oxşar binaların müqayisəli satış nəticələrinin təhlilinə əsaslanır. Bazar yanaşmasını tətbiq edərkən istifadə olunmuş əsas istinad xüsusi maneələr olmadan zəruri müddət ərzində satış qiymətidir.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə binaların qalıq dəyəri, əgər yenidən qiymətləndirilməsəydi, 5,200 min AZN (31 dekabr 2019: 4,541 min AZN) təşkil edəcəkdə.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2020-ci il tarixində rəhbərlik, 1 yanvar 2020-ci il tarixindən 31 dekabr 2020-ci il tarixinədək olan dövr üzrə ticari ofislərin yerləşdiyi daşınmaz əmlakın dəyərinə təsir göstərən əsas amilləri təhlil etmişdir. Təhlil nəticələrinə əsasən rəhbərlik belə qənaətə gəlmişdir ki, daşınmaz əmlak segmentində qiymətlərdə əhəmiyyətli dəyişiklik baş verməmişdir. Təhlil müqayisəli satış üsulu əsasında həyata keçirilmişdir. Bu üsul yenidən qiymətləndirilən obyektin satılmış və ya satışı təklif olunan digər obyektlərlə birbaşa müqayisəsinə əsaslanır. Bu halda obyektin ədalətli dəyəri müstəqil tərəfin keyfiyyət və təyinat baxımından oxşar obyekt üçün ödəməyə hazır olduğu qiymətə əsasən müəyyən edilir. Obyektin bazar dəyəri, analoji obyektədən asılı olaraq -10%-dən 30%-dək düzəliş tətbiq etməklə, bazarda müqayisəli obyekt təklifləri haqqında məlumata əsasən hesablanmışdır. Bu təkliflərə qiymətləndirilən və oxşar əmlakın xüsusiyyət fərqlərinə uyğun düzəliş edilmişdir. Yuxarıda sadalanan amillərdən istifadə etməklə müəyyən edilən təxmini dəyər rəhbərliyin gündəlik əməliyyatların idarə edilməsi perspektivlərinə dair təhlil nəticələrini əks etdirir və həm daxili, həm də xarici məlumat mənbələrinə əsaslanır.

Bu hesablamalarda dəyişiklik torpaq və obyektin dəyərinə təsir göstərə bilər. Məsələn, müqayisəli bəndlərin bazar dəyəri üç faiz fərqlənərsə, 31 dekabr 2020-ci il tarixinə torpaq və binaların dəyəri 283 min AZN yuxarı/aşağı ola bilər (2019-cu il: 318 min AZN).

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

11. AKTİVLƏRDƏN İSTİFADƏ HÜQUQU

	Ofis binaları	Digər	Cəmi aktivlərdən istifadə hüququ
İlkin dəyərdə			
1 yanvar 2019-cu il	7,656	116	7,772
31 dekabr 2019-cu il	7,656	116	7,772
Silinmələr	-	(48)	(48)
31 dekabr 2020-ci il	7,656	68	7,724
Yığılmış amortizasiya			
1 yanvar 2019-cu il	-	-	-
Amortizasiya xərci	(1,618)	(36)	(1,654)
31 dekabr 2019-cu il	(1,618)	(36)	(1,654)
Amortizasiya xərcləri	(1,618)	(20)	(1,638)
Silinmələr üzrə ləğv edilmiş	-	27	27
31 dekabr 2020-ci il	(3,236)	(29)	(3,265)
Xalis qalıq dəyəri			
31 dekabr 2020-ci il	4,420	39	4,459
31 dekabr 2019-cu il	6,038	80	6,118

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

12. DİGƏR AKTİVLƏR

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Digər maliyyə aktivləri:		
Vasitəçilərdən alınacaq vəsaitlər	7,603	4,260
Ləğvetmə prosesində olan banklardan alınacaq vəsaitlər	2,552	2,552
Plastik kartlar üzrə hesablaşmalar	2,357	2,233
Xarici müəssisdə məhdudlaşdırılmış nağd pul vəsaitləri	1,403	1,403
Hökumətdən alınacaq kompensasiya	719	719
MZVƏD ilə ölçülmüş maliyyə aktivləri	-	330
	<u> </u>	<u> </u>
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(2,556)	(2,662)
	<u> </u>	<u> </u>
Cəmi digər maliyyə aktivləri	12,078	8,835
	<u> </u>	<u> </u>
Digər qeyri-maliyyə aktivləri:		
Müsadirə edilmiş girovlar	923	897
Dövlət və yerli fondlardan alınacaq vəsaitlər	289	297
Təxirə salınmış xərclər	300	263
Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyinə ödəniləcək avanslar	-	248
Qeyri-maddi aktivlərin alınması üçün ilkin ödənişlər	840	91
Digər	217	96
	<u> </u>	<u> </u>
Çıxılsın: Dəyərsizləşmə zərəri üzrə ehtiyat	(708)	(689)
	<u> </u>	<u> </u>
Cəmi digər maliyyə aktivləri	1,861	1,203
	<u> </u>	<u> </u>
Cəmi digər aktivlər	13,939	10,038
	<u> </u>	<u> </u>

31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərində Bank, 2016-cı ildə lisenziyası ləğv edilmiş yerli banklardan birində pul köçürmə sistemlərinin hesablaşması məqsədilə yerləşdirilmiş vəsaitlər üzrə tam dəyərsizləşmə tanımışdır. Bütün digər maliyyə aktivləri 1-ci mərhələdədir və EOKZ məbləği 31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixləri üçün əhəmiyyətli deyildir.

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il ərzində Bank, müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə xalis qalıq dəyəri 102 min AZN (2019-cu il: 120 min) olan girov götürərək müəyyən aktivlər əldə etmiş və onları satış üçün saxlanılan aktivlər olaraq təsnifləşdirmişdir.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

13. BANKLARA VƏ DİGƏR MALİYYƏ TƏŞKİLATLARINA ÖDƏNİLƏCƏK VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Tələbli depozitlər	329	447
Müddətli depozitlər	346	684
Digər borc alınmış vəsaitlər		
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı	71,824	60,573
Azərbaycan Respublikasının Sahibkarlığın İnkişafı Fondu	15,916	14,781
Azərbaycan Respublikası İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu	11,494	8,696
Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Azərbaycan Dövlət Aqrar Kredit Agentliyi	1,558	-
Cəmi digər borc alınmış vəsaitlər	100,792	84,050
Cəmi banklara və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	101,467	85,181

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı

31 dekabr 2020-ci il ərzində Bank, Fərmana əsasən, 5 il müddətinə, illik 0.1% illik faiz dərəcəsi ilə ARMB-dan 7,963 min AZN (2019-cu il: 77,346 min AZN) məbləğində borc götürmüşdür. 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə, restrukturizasiya edilmiş kreditlərin maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə ARMB-dan alınmış borc vəsaitlərinin faiz dərəcəsi verildiyi tarixə bazar qiymətindən aşağı olmuşdur, buna görə də, Bank bu borcların ilkin tanınmasında 1,689 min AZN (2019-cu il: 16,406 min AZN) məbləğində mənfəət əldə etmişdir.

Bank və Azərbaycan Respublikası tərəfindən zəmanətçi rolunu oynayan Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi arasında bağlanmış müqaviləyə əsasən, Bank borc alınmış vəsaitlərin 0.5%-i həcmində zəmanət haqqı ödəmişdir.

Azərbaycan Respublikası Sahibkarlığın İnkişafı Fondu

Kiçik və orta ölçülü müəssisələrin maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə Bank, Azərbaycan Respublikası İqtisadi İnkişaf Nazirliyinin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən proqram çərçivəsində 14 may 2012-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu ilə kredit müqaviləsi bağlamışdır. Həmin proqram çərçivəsində vəsaitlər Banka illik 1.0% dərəcəsi ilə verilir, Bank isə həmin vəsaitləri müəyyən edilmiş tələblərə cavab verən borcalanlara illik 6.0%-7.0%-dən yüksək olmayan faiz dərəcəsi ilə verir. 31 dekabr 2020-ci il tarixində Bankın Azərbaycan Respublikasının Sahibkarlığın İnkişafı Fonduna ödəməli olduğu məbləğ 15,916 min AZN (2019-cu il: 14,781 min AZN) təşkil etmişdir. Azərbaycan Respublikasının Sahibkarlığın İnkişafı Fonduna olan borclarla bağlı Bankın yerinə yetirməli olduğu xüsusi maliyyə şərtləri yoxdur.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu

İpoteka kreditlərinin 1-4% illik faiz dərəcəsi ilə ilkin və təkrar maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə Bank 11 iyul 2007-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu ilə müqavilə bağlamışdır. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Bank, Fonda 2050-ci ilin noyabr ayınadək 11,494 min AZN (31 dekabr 2019-cu il: 8,696 min AZN) ödəməlidir. Azərbaycan İpoteka və Kredit Zəmanət Fondundan olan borcla bağlı Bankın yerinə yetirməli olduğu xüsusi maliyyə şərtləri yoxdur.

Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il ərzində Bank, müştərilərə kreditlərin verilməsi məqsədilə, Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyindən illik 2,5% faiz dərəcəsi ilə 1,660 min AZN məbləğində borc vəsaiti almışdır. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Bankın 1,558 min AZN məbləğində qalıq borcu mövcud olmuşdur (31 dekabr 2019-cu il: sıfır).

Bank, Azərbaycan İpoteka və Kredit Zəmanət Fondundan, Azərbaycan Respublikası Sahibkarlığa Kömək Milli Fondundan və Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyindən müddətli borclar üçün endirim dərəcələrini hesablayarkən, bu kreditlər Azərbaycanın bütün bank sektoruna eyni şərtlərdə, məqsədlərdə, şərtlərdə və kredit riskinə məruz qaldıqda verildiyindən, bu bazarı digər kommersiya borc vəsaitlərindən ayrı bazar olaraq hesab edir.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə, yığılmış faiz xərclərinə, 44 min AZN (31 dekabr 2019-cu il: 35 min AZN) məbləğində, banklara və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər daxil olmuşdur.

Borc alınmış vəsaitlərin ilin əvvəlinə və ilin sonuna olan məbləğləri ilə maliyyələşdirmə fəaliyyətindən müvafiq nağd və nağdsız dəyişikliklər ilə üzləşdirilməsi aşağıdakı kimi göstərilir:

	Məbləğ
1 yanvar 2019-cu il	48,172
Pul vəsaitlərinin axını	
Daxilolmalar	77,346
Yenidən ödənişlər	(24,697)
Ödənilmiş faizlər	(714)
Nağdsız dəyişikliklər	
Faiz xərcləri	349
İlkin tanınma zamanı ədalətli dəyər üzrə düzəliş	(16,406)
31 dekabr 2019-cu il	84,050
Pul vəsaitlərinin axını	
Daxilolmalar	18,212
Yenidən ödənişlər	(4,765)
Ödənilmiş faizlər	(606)
Nağdsız dəyişikliklər	
Faiz xərcləri	5,590
İlkin tanınma zamanı ədalətli dəyər üzrə düzəliş	(1,689)
31 dekabr 2020-ci il	100,792

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

14. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLƏCƏK VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Cari hesablar və tələbli depozitlər		
- Pərakəndə	50,911	41,135
- Korporativ	14,738	15,016
Cəmi cari hesablar və tələbli depozitlər	65,649	56,151
Müddətli depozitlər		
- Pərakəndə	129,259	130,075
- Korporativ	1,755	-
Cəmi müddətli depozitlər	131,014	130,075
Cəmi müştərilərə veriləcək vəsaitlər	196,663	186,226

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Bankın qalıqları onun kapitalının 10%-dən çox olan müştərisi mövcud olmamışdır (2019-cu il: sıfır).

31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərinə müvafiq olaraq, 6,591 min AZN və 11,228 min AZN məbləğində müştərilərə verilmiş vəsaitlər buraxılmış zəmanətlərə qarşı, müvafiq olaraq 313 min AZN və 585 min AZN məbləğində olan vəsaitlər kreditlərə qarşı təminat olaraq saxlanılmışdır.

31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərinə müştərilərə ödəniləcək məbləğlərə 168,070 min AZN və 157,014 min AZN məbləğində müvafiq olaraq Azərbaycan Əmanətlərin Sığortalanması Fondu tərəfindən sığortalanmış əmanətlər və cari hesablar daxildir.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə müştərilərə veriləcək vəsaitlərə daxil edilmiş hesablanmış faiz xərcləri 2,937 min AZN (31 dekabr 2019-cu il: 2,646 min AZN) təşkil etmişdir.

15. SUBORDİNASİYA BORCLARI

	Verilmə tarixi	Müddəti	Faiz dərəcəsi	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Əlaqəli tərəflərdən alınmış subordinasiya borcları (“Azpetrol Neft Şirkəti” MMC, 14,250 min ABŞ dolları, aylıq ödəniş)	yanvar-mart, 2016	yanvar, 2026	4.5%	16,762	16,762

Bank müflis olduqda və ya ləğv edildikdə, bu borclar Bankın bütün digər kreditörlər qarşısında öhdəliklərinə münasibətdə ikinci dərəcəli sayılacaq.

Bank yuxarıda açıqlanan subordinasiya borcları ilə bağlı heç bir xüsusi maliyyə şərtlərinə əməl etməli deyil.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Subordinasiya borclarının ilin əvvəlinə və ilin sonuna olan məbləğləri ilə maliyyələşdirmə fəaliyyətindən müvafiq nağd və nağdsız dəyişikliklər ilə üzləşdirilməsi aşağıdakı kimi göstərilir:

	Məbləğ
1 yanvar 2019-cu il	16,762
Pul vəsaitlərinin axını	
Ödənilmiş faiz	(753)
Nağdsız dəyişikliklər	
Faiz xərci	753
31 dekabr 2019-ci il	16,762
Pul vəsaitlərinin axını	
Ödənilmiş faiz	(753)
Nağdsız dəyişikliklər	
Faiz xərci	753
31 dekabr 2020-ci il	16,762

16. İCARƏ ÖHDƏLİKLƏRİ

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Cari icarə öhdəlikləri	1,570	1,494
Uzunmüddətli icarə öhdəlikləri	3,267	4,860
Cəmi icarə öhdəlikləri	4,837	6,354

31 dekabr 2020-ci il tarixinə gələcək minimal icarə ödənişləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Minimal icarə ödənişlərinin müddəti		
	1 il ərzində	1 ildən 10 ilədək	Cəmi
İcarə ödənişləri	1,871	3,554	5,425
Maliyyə xərcləri	(301)	(287)	(588)
1 yanvar 2020-ci il tarixinə xalis cari dəyər	1,570	3,267	4,837

31 dekabr 2019-cu il tarixinə gələcək minimal icarə ödənişləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Minimal icarə ödənişlərinin müddəti		
	1 il ərzində	1 ildən 10 ilədək	Cəmi
İcarə ödənişləri	1,907	5,447	7,354
Maliyyə xərcləri	(413)	(587)	(1,000)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə xalis cari dəyər	1,494	4,860	6,354

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

İcarə öhdəliklərinin ilin əvvəlinə və ilin sonuna olan məbləğləri ilə maliyyələşdirmə fəaliyyətindən müvafiq nağd və nağdsız dəyişikliklər ilə üzləşdirilməsi aşağıdakı kimi göstərilir:

	Məbləğ
1 yanvar 2019-cu il	7,753
Pul axınları	
Əsas məbləğin yenidən ödənilməsi	(1,399)
Ödənilmiş faiz	(488)
Nağdsız dəyişikliklər	
Faiz xərclər	488
31 dekabr 2020-ci il	6,354
Pul axınları	
Əsas məbləğin yenidən ödənilməsi	(1,494)
Ödənilmiş faiz	(412)
Nağdsız dəyişikliklər	
Faiz xərclər	412
Tanınmanın dayandırılması	(23)
31 dekabr 2020-ci il	4,837

17. DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Digər maliyyə öhdəlikləri:		
Hesablaşmalar üzrə öhdəliklər	1,493	1,490
Əmək haqqı və digər borclar	1,727	1,507
Müştərilərə ödəniləcək kompensasiyalar	701	538
Azərbaycan Əmanətlərin Sığortalanması Fonduna ödəniləcək vəsaitlər	198	183
Digər kreditör	271	184
Cəmi digər maliyyə öhdəlikləri	4,390	3,902
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri:		
Əməliyyat vergiləri	1,402	57
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri	1,402	57
Cəmi digər öhdəliklər	5,792	3,959

18. SƏHMDAR KAPİTALI

Bankın təsdiqlənmiş, buraxılmış və tam ödənilmiş səhmdar kapitalı 3,400,000 adi səhmdən ibarətdir (31 dekabr 2019-cu il: 3,400,000). Səhmlərin hər birinin nominal dəyəri 15.55 AZN təşkil edir. Hər səhm öz sahibinə bir səs hüququ verir.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

19. XALIS FAİZ GƏLİRİ

	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə
Effektiv faiz üsulundan istifadə etməklə hesablanmış faiz gəlirləri		
Müştərilərə verilmiş kreditlər	50,666	41,206
İnvestisiya qiymətli kağızları	1,699	727
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	957	258
Banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq borclar	132	159
Digər	16	30
Cəmi effektiv faiz üsulundan istifadə etməklə hesablanan faiz gəliri	53,470	42,380
Effektiv faiz üsulundan istifadə etməklə hesablanmış faiz xərcləri		
Cari hesablar və müştərilərdən alınacaq depozitlər	(9,589)	(9,805)
Depozitlər və banklardan alınacaq qalıqlar	(5,590)	(519)
Subordinasiya öhdəlikləri	(753)	(753)
İcarə öhdəliyi	(412)	(488)
Effektiv faiz üsulundan istifadə etməklə hesablanan ümumi faiz xərcləri	(16,344)	(11,565)
Xalis faiz gəlirləri	37,126	30,815

20. EHTİMAL OLUNAN KREDİT ZƏRƏRLƏRİ

Aşağıdakı cədvəl, 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üçün maliyyə alətləri sinfi üzrə mənfəət və zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatda borc maliyyə aktivləri və digər aktivlər üzrə ehtimal olunan kredit zərərinin müqayisəsini təqdim edir.

	Müştərilərə verilmiş kreditlər	Banklardan alınacaq vəsaitlər	Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	İnvestisiya qiymətli kağızları	Cəmi
Ehtiyat zərərinin xalis yenidən ölçülməsi	18,197	7	(3)	(166)	18,035
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni maliyyə aktivləri	(8,509)	-	-	-	(8,509)
Cəmi borc maliyyə aktivləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərinin (azalması)/artması	9,688	7	(3)	(166)	9,526

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Digər aktivlər	Cəmi
Ehtiyat zərərinin xalis yenidən ölçülməsi	87	87
Cəmi ehtimal olunan kredit zərərinin azalması	87	87

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üçün maliyyə alətləri kateqoriyası üzrə mənfəət və zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatda borc maliyyə aktivləri və digər aktivlər üzrə ehtimal olunan kredit zərərinin müqayisəsini təqdim edir.

	Müştərilərə verilmiş kreditlər	Banklardan alınacaq vəsaitlər	Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	İnvestisiya qiymətli kağızları	Cəmi
Ehtiyat zərərinin xalis yenidən ölçülməsi	34,142	47	14	(31)	34,172
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni maliyyə aktivləri	(10,033)	-	-	-	(10,033)
Cəmi borc maliyyə aktivləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərinin (azalması) /artması	24,109	47	14	(31)	24,139

	Digər aktivlər	Cəmi
Zərər ehtiyatı üzrə xalis yenidən qiymətləndirmə	935	935
Cəmi digər aktivlər üzrə ehtimal olunan kredit zərərinin artması	935	935

21. HAQQ VƏ KOMİSSİYA GƏLİRLƏRİ

	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə
Plastik kart əməliyyatları	2,957	2,761
Nağd pul əməliyyatları	1,979	2,253
Hesablaşmalar	679	1,466
Zəmanət məktubları	32	141
Valyuta konversiya əməliyyatları	96	26
Digər əməliyyatlar	200	33
Cəmi haqq və komissiya gəlirləri	5,943	6,680

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

22. HAQQ VƏ KOMİSSİYA XƏRCLƏRİ

	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə
Plastik kartlarla əməliyyatlar	(4,184)	(4,087)
Hesablaşmalar	(2,317)	(1,463)
Nağd pul əməliyyatları	(113)	(10)
Zəmanət məktubları	(27)	(42)
Cəmi haqq və komissiya xərcləri	(6,641)	(5,602)

23. İŞÇİ HEYƏTİ İLƏ BAĞLI XƏRCLƏR

	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə
İşçilərə ödənilməli olan kompensasiya	(16,657)	(15,844)
Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənilməli olan vəsaitlər	(2,284)	(2,239)
Digər işçi heyəti ilə bağlı xərclər	(36)	(48)
Cəmi işçi heyəti ilə bağlı xərclər	(18,977)	(18,131)

24. ÜMUMİ VƏ İNZİBATİ XƏRCLƏR

	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə
Köhnəlmə və amortizasiya xərci	(3,018)	(2,966)
Marketing və reklam xərcləri	(1,360)	(1,149)
Əmanətlərin Sığortlanması Fonduna ödəniləcək vəsaitlər	(786)	(648)
Hüquq və məsləhət xidmətləri	(700)	(1,028)
Təhlükəsizlik xərcləri	(509)	(499)
Əmlak və avadanlıqların təmiri üzrə xərclər	(426)	(393)
Rabitə xərcləri	(356)	(229)
Mənfəət vergisindən başqa digər vergilər	(309)	(267)
Proqram təminatı üzrə xərclər	(309)	(209)
Kommunal xərclər	(305)	(314)
Xeyriyyə xərcləri	(296)	-
Çap xərcləri	(265)	(60)
Ofis ləvazimatları	(205)	(265)
İcarə və icarə xərcləri	(91)	(186)
İşgüzar səyahət və əlaqədar xərclər	(78)	(110)
Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasına ödəniləcək vəsaitlər	(75)	(300)
Üzvlük haqları	(71)	(23)
Sığorta xərcləri	(36)	(36)
Nəqliyyat vasitələrinin istismarı xərcləri	(33)	(39)
Digər*	(229)	(241)
Cəmi ümumi və inzibati xərclər	(9,457)	(8,962)

"BANK OF BAKU" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə xeyriyyə xərclərinə daxil olan 150 min AZN məbləği Koronavirus İlə Mübarizə Fonduna ödənilən vəsaiti təmsil edir.

Digər kateqoriyaya 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üçün 61 min AZN məbləğində COVID-19-un yayılmasının qarşısını almaq üçün çəkilmiş təmizlənmə və sanitariya xərcləri, maskalar, əlcəklər, təmizləyicilər və testlərin alınması daxildir.

25. MƏNFƏƏT VERGİSİ

Bank, MHBS-dən fərqli tələblərə malik olan və Bankın fəaliyyət göstərdiyi Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq cari mənfəət vergisini və vergi bazasını aktiv və öhdəliklərində ölçür və uçota alır.

Bəzi xərclərin vergi bazasının hesablanması zamanı nəzərə alınmaması və bəzi gəlirlərin vergiyə tabe tutulmaması nəticəsində Bankın daimi vergi fərqləri yaranır.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatı məqsədləri üçün aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyəri ilə vergi məqsədləri üçün istifadə olunan məbləğlər arasındakı müvəqqəti fərqlərin xalis vergi təsirlərini əks etdirir.

31 dekabr 2020-ci il və 2019-cu il tarixlərinə olan müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınmasında müxtəlif üsulların/müddətlərin istifadə edilməsinə, eləcə də bəzi aktivlər üzrə vergi uçotunda olan qalıqların maliyyə hesabatlarında olan qalıqlara nisbətən fərqli olması nəticəsində yaranır.

Aşağıdakı cədvəldə istifadə olunan vergi dərəcəsi, yerli vergi qanunvericiliyinə əsasən vergi tutulan mənfəət (müəyyənləşdirildiyi kimi) üzrə Azərbaycan Respublikasında hüquqi şəxslərin ödəməli olduğu 20%-lik mənfəət vergisi dərəcəsidir.

2020-ci ildə cari və təxirə salınmış vergi üzrə tətbiq olunmuş vergi dərəcəsi 20%-dir (2019-cu il: 20%).

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Cari vergi xərci	(1,016)	-
Müvəqqəti fərqlərin yaranması və bərpası	(4,356)	(10,194)
Cəmi mənfəət vergisi xərci	(5,372)	(10,194)

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərində başa çatmış illər üzrə effektiv vergi dərəcələrindən istifadə etməklə cari və təxirə salınmış vergilərin üzləşdirilməsi aşağıda təqdim olunmuşdur:

	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlirlər	20,530	47,272
Qanunvericilik ilə müəyyən olunmuş vergi dərəcəsi (20%)	(4,106)	(9,454)
Daimi fərqlərin vergi təsiri	(737)	(740)
Əvvəlki dövrlərdə artıq ödənilmiş mənfəət vergisi	(529)	-
Mənfəət vergisi xərci	(5,372)	(10,194)

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərində başa çatmış illərdəki müvəqqəti fərqlərdəki dəyişikliklər aşağıdakı kimi təqdim olunur:

	1 yanvar 2019-cu il	Mənfəət və ya zərər kateqoriyasın- da tanınmış	Məcmu gəlirlər kateqoriyasın- da tanınmış	31 dekabr 2020-ci il
İcarə öhdəlikləri	1,271	(299)	-	972
Digər öhdəliklər	293	130	-	423
İnvestisiya qiymətli kağızları	4	12	-	16
Banklara və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	(3,218)	647	-	(2,571)
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	(1,670)	7	144	(1,519)
Aktivlərdən istifadə hüququ	(1,224)	328	-	(896)
Müştərilərə veriləcək kreditlər	1,546	(1,794)	-	(248)
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	-	(33)	-	(33)
Banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər	(23)	-	-	(23)
Digər aktivlər	(58)	57	-	(1)
Vergi zərərlərinin gələcək dövrə keçirilməsi	3,411	(3,411)	-	-
Xalis təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivli/(öhdəlikləri)	332	(4,356)	144	(3,880)

	1 yanvar 2019-cu il	Mənfəət və ya zərər kateqoriyasın- da tanınmış	31 dekabr 2019-cu il
Vergi zərərlərinin gələcək dövrə keçirilməsi	10,402	(6,991)	3,411
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,774	(228)	1,546
İcarə öhdəlikləri	-	1,271	1,271
Digər öhdəliklər	90	203	293
İnvestisiya qiymətli kağızları	(156)	160	4
Banklara və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	-	(3,218)	(3,218)
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	(1,603)	(67)	(1,670)
Aktivlərdən istifadə hüququ	-	(1,224)	(1,224)
Digər aktivlər	27	(85)	(58)
Banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər	(8)	(15)	(23)
Xalis təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivli	10,526	(10,194)	332

26. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

24 sayılı BMUS “Əlaqəli tərəflərlə bağlı məlumatlar” standartına uyğun olaraq əlaqəli tərəflər və ya əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar aşağıdakılardan ibarətdir:

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

- (a) Bankın birbaşa, dolayısı yolla və ya hər hansı bir üçüncü tərəf vasitəsilə nəzarət etdiyi, nəzarətində olduğu və ya bərabər nəzarət altında olduğu tərəflər (buraya ana şirkətlər, törəmə müəssisələr, (b) eyni səviyyədə olan törəmə müəssisələr aiddir); Bankın fəaliyyətində marağı olan və bu fəaliyyətə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərmək imkanı olan şəxslər; və Bankın fəaliyyətinə ortaqlar nəzarət həyata keçirən şəxslər;
- (c) Assosiasiya edilmiş müəssisələr – Bank tərəfindən fəaliyyətinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərilə biləcək, lakin törəmə və ya birgə müəssisə olmayan tərəflər;
- (d) Bankın tərəf kimi çıxış etdiyi birgə müəssisələr;
- (e) Bankın və ya ana şirkətin idarə heyətinin üzvləri;
- (f) (a) və ya (d) bəndlərində göstərilən şəxslərin yaxın ailə üzvləri;
- (g) (d) və ya (e) bəndlərində göstərilən şəxslər tərəfindən birbaşa və ya dolayısı yolla səsvermə hüquqlarının əhəmiyyətli hissəsini əlində cəmləşdirən nəzarətdə olan tərəflər, müəssisələr və birgə müəssisələr aiddir; və ya
- (h) Bankın işçilərinin və ya Bankın əlaqəli tərəfi olan hər hansı bir təşkilatın xeyrinə işdən sonrakı müavinət planları.

Nəzarət əlaqələri

Banka son nəzarət edən tərəf yoxdur.

Müşahidə Şurasının və İdarə Heyətinin üzvləri ilə əməliyyatlar

31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərində başa çatmış illər üzrə işçi heyətinə aid xərclərə daxil edilmiş ümumi haqlar aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2020-ci il tarixində başla çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başla çatmış il üzrə
Əməkdaşların qısamüddətli müavinətləri	1,571	1,775
Cəmi əməkdaşların qısamüddətli müavinətləri	1,571	1,775

Bu məbləğlərə Müşahidə Şurasının və İdarə Heyətinin üzvlərinin pul formasında əldə etdikləri gəlirləri daxildir.

Müşahidə Şurasının və İdarə Heyətinin üzvləri ilə əməliyyatlar üzrə 31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə olan qalıqlar və orta effektiv faiz dərəcələri aşağıda qeyd olunmuşdur:

	31 dekabr 2020-ci il	Orta effektiv faiz dərəcəsi, %	31 dekabr 2019-cu il	Orta effektiv faiz dərəcəsi, %
Maliyyə vəziyyəti haqqında				
Verilmiş kreditlər (ümumi)	51	13.5%	65	13.3%
Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(2)	-	(3)	-
Cari hesablar	71	-	197	-
Müddətli depozitlər	585	5.26%	224	7.8%
Kredit öhdəlikləri və istifadə olunmamış kredit xətləri	-	-	10	-

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr tarixində başa çatmış il üzrə Müşahidə Şurası və İdarə Heyəti üzvləri ilə aparılan əməliyyatlarla əlaqədar mənfəət və zərər haqqında hesabatda əks olunan məbləğlər aşağıdakılardır:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Mənfəət və ya zərər		
Faiz gəliri	6	6
Faiz xərci	(6)	(3)
Ehtimal olunan kredit zərər xərci	1	(2)

Digər əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

31 dekabr 2020-ci il tarixinə ödənilməmiş qalıqlar və əlaqəli orta effektiv faiz dərəcələri və digər əlaqəli tərəflərlə 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə əməliyyatların mənfəət və zərər üzrə məbləğləri aşağıdakılardır:

	Səhmdarlar		Digər		Cəmi
	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Orta effektiv faiz dərəcəsi, %	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Orta effektiv faiz dərəcəsi, %	
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat AKTİVLƏR					
Müştərilərə verilmiş kreditlər					
Əsas məbləğ üzrə qalıq	-	-	8,825	8.28%	8,825
Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	-	-	(1,407)	-	(1,407)
ÖHDƏLİKLƏR					
Müştəri hesabları	1,907	-	2,377	-	4,284
Müddətli depozitlər	-	-	1,714	10.47%	1,714
Subordinasiya borcları	16,788	4.59%	-	-	16,788
Mənfəət və ya zərər					
Faiz gəliri	-	-	593	-	593
Faiz xərci	(753)	-	(55)	-	(808)

31 dekabr 2019-cu il tarixinə ödənilməmiş qalıqlar və əlaqəli orta effektiv faiz dərəcələri və digər əlaqəli tərəflərlə 31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə əməliyyatların mənfəət və zərər üzrə məbləğləri aşağıdakılardır:

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Səhmdarlar		Digər		Cəmi
	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Orta effektiv faiz dərəcəsi, %	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Orta effektiv faiz dərəcəsi, %	
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat					
AKTİVLƏR					
Müştərilərə verilmiş kreditlər					
Əsas məbləğ üzrə qalıq	6,480	4.70%	59	13.31%	6,539
Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(313)	-	(2)	-	(315)
ÖHDƏLİKLƏR					
Müştəri hesabları	2,632	-	197	-	2,829
Müddətli depozitlər	-	-	224	7.77%	224
Subordinasiya borcları	16,762	4.59%	-	-	16,762
Mənfəət və ya zərər					
Faiz gəliri	106	-	6	-	112
Faiz xərci	(753)	-	(3)	-	(756)

Digər əlaqəli tərəflərə əsas idarə heyətinin ailə üzvləri və səhmdarların nəzarəti altında olan təşkilatlar daxildir. Əlaqəli tərəflərlə aparılan əməliyyatlar nəticəsində yaranan qalıqların əksəriyyətinin son ödəmə müddəti bir il ərzində başa çatır. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə təminat təqdim edilmir.

27. ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ TƏMİNATLAR

Kreditlə bağlı öhdəliklər

Bankın kredit vermək öhdəlikləri mövcuddur. Bu öhdəliklər təsdiqlənmiş kreditlər, kredit kartları üzrə limitlər və overdraftlar şəklindədir.

Bank müştərilərin üçüncü tərəf qarşısında öhdəliklərinin yerinə yetiriləcəyinə təminat vermək üçün maliyyə zəmanəti və akkreditivlər verir.

Bank kredit vermək öhdəliyi götürdükdə, maliyyə zəmanəti verdikdə müştərilərə kredit verərkən tətbiq etdiyi kredit risklərinin idarə edilməsi siyasət və prosedurlarını tətbiq edir.

Aşağıdakı cədvəldə öhdəliklərin müqavilə üzrə məbləğləri kateqoriyalar üzrə təqdim olunur. Cədvəldə kreditlə bağlı göstərilən öhdəliklər üzrə məbləğlər tam olaraq qabaqcadan ödənilmişdir. Cədvəldə zəmanətlərlə bağlı göstərilən məbləğlər hesabat tarixində kontragentlər öz müqavilə öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədikdə tanınacaq maksimal zərər məbləğini əks etdirir.

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Müqavilə üzrə məbləğ		
Təminatlar	614	1,044
İstifadə edilməmiş kredit xətləri	3,561	9,589
Cəmi kreditlə bağlı öhdəliklər və təminatlar	4,175	10,633

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Cədvəldə göstərilmiş cəmi müqavilə üzrə şərti öhdəlikləri mütləq gələcək nağd pul vəsaitlərinə tələbatı əks etdirmir, çünki, bu şərti öhdəliklərin maliyyələşdirməsi təmin edilmədən müddəti başa çatma və ya onlara xitam verilə bilər. Kredit və kredit xətlərinin ayrılmasına dair şərti öhdəliklərin əksəriyyəti Bank tərəfindən şərtsiz öhdəlikləri təşkil etmir.

Sığorta

Azərbaycan Respublikasında sığorta sahəsi inkişaf mərhələsindədir və dünyanın digər ölkələrində qəbul edilmiş bir çox sığorta formaları Azərbaycanda hələ mövcud deyil. Bankın əmlak və avadanlıqları, biznes fəaliyyətinin dayanması və ya Banka məxsus olan ərazilərdə və ya onun əməliyyatları ilə əlaqəli baş vermiş hadisələr nəticəsində əmlak və ya ətraf mühitə zərərin vurulması ilə əlaqədar olaraq yaranan üçüncü tərəfin məsuliyyətinə dair tam sığorta təminatı yoxdur. Bank tam sığorta təminatı alanadək, müəyyən aktivlərin itirilməsi və ya məhv olunması riski mövcuddur və bu riskin əməliyyatlara və maliyyə vəziyyətinə əhəmiyyətli dərəcədə mənfi təsiri ola bilər.

Məhkəmə iddiaları

Bank fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq məhkəmə iddialarına və şikayətlərə məruz qalır. Rəhbərlik bu kimi iddia və şikayətlər nəticəsində yaranan maddi məsuliyyətin Bankın maliyyə vəziyyətinə və ya gələcək əməliyyatların nəticələrinə ciddi mənfi təsir göstərməyəcəyini hesab edir.

Vergi öhdəlikləri

Azərbaycan Respublikasının vergi sistemi inkişaf mərhələsindədir və bəzi hallarda aydın olmayan, ziddiyyətli və bir sıra vergi orqanları tərəfindən fərqli qaydada təfsir edilən qanunvericilikdə tez-tez dəyişikliklərlə, rəsmi göstərişlərlə və məhkəmə qərarları ilə səciyyələnir. Vergilər sərt cərimələr və faizlər tətbiq edən orqanlar tərəfindən yoxlanılır və araşdırılır. Bir vergi ili ümumən üç növbəti təqvim ili müddətində vergi orqanları tərəfindən nəzarət üçün açıq qalır. Lakin müəyyən hallarda bir vergi ili daha uzun müddətə açıq qala bilər. Azərbaycan Respublikasında baş verən son hadisələr vergi orqanlarının qanunvericiliyin şərhində və tətbiqində daha möhkəm mövqe tutmaqda niyyətli olduğunu göstərir.

Bu hallar Azərbaycan Respublikasında digər ölkələrlə müqayisədə daha ciddi vergi risklərinin yaranmasına səbəb ola bilər. Rəhbərlik qüvvədə olan qanunvericiliyinin, rəsmi göstərişlərin və məhkəmə qərarlarının təsnifləri əsasında vergi öhdəlikləri ilə əlaqədar adekvat tədbirlər gördüyünü hesab edir. Lakin müvafiq səlahiyyətli orqanların şərhləri fərqli ola bilər və vergi orqanları öz şərhlərinin tətbiq edilməsinə nail olduqları halda, bunun maliyyə hesabatlarına təsiri əhəmiyyətli dərəcədə ola bilər.

28. MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

Uçot təsnifatı və ədalətli dəyər

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin qalıq dəyəri və ədalətli dəyərləri göstərilmişdir:

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Amortizasiya dəyəri	MZVƏD	DMGVƏD	Cəmi qalıq dəyəri	Cəmi
AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	111,965	-	-	111,965	111,965
Banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər	2,065	-	-	2,065	2,065
İnvestisiya qiymətli kağızları	13,717	188	13,481	27,386	27,386
Müştərilərə verilmiş kreditlər	247,591	-	-	247,591	247,591
Digər maliyyə aktivləri	12,078	-	-	12,078	12,078
CƏMİ AKTİVLƏR	387,416	188	13,481	401,085	401,085
ÖHDƏLİKLƏR					
Banklara və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	101,467	-	-	101,467	101,467
Müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər	196,663	-	-	196,663	196,663
Subordinasiya borcları	16,762	-	-	16,762	16,762
İcarə öhdəlikləri	4,837	-	-	4,837	4,837
Digər maliyyə öhdəlikləri	4,390	-	-	4,390	4,390
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR	324,119	-	-	324,119	324,119

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2019-cu il tarixinə maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin qalıq dəyəri və ədalətli dəyərləri göstərilmişdir:

	Amortizasiya dəyəri	MZVƏD	DMGVƏD	Cəmi qalıq dəyəri	Cəmi
AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	62,194	-	-	62,194	62,194
Banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər	3,091	-	-	3,091	3,091
İnvestisiya qiymətli kağızları	2,947	188	53,943	57,078	57,078
Müştərilərə verilmiş kreditlər	222,226	-	-	222,226	222,226
Digər maliyyə aktivləri	8,505	330	-	8,835	8,835
CƏMİ AKTİVLƏR	298,963	518	53,943	353,424	353,424
ÖHDƏLİKLƏR					
Banklara və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	85,181	-	-	85,181	85,181
Müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər	186,226	-	-	186,226	186,226
Subordinasiya borcları	16,762	-	-	16,762	16,762
İcarə öhdəlikləri	6,354	-	-	6,354	6,354
Digər maliyyə öhdəlikləri	3,902	-	-	3,902	3,902
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR	298,425	-	-	298,425	298,425

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Ədalətli dəyər hesablamaları maliyyə alətinin müstəqil kommersiya əməliyyatında bazar iştirakçıları arasında mübadilə oluna bilən məbləğini təxmin etmək məqsədinə xidmət edir. Buna baxmayaraq, qeyri-müəyyənlikləri və mühakimənin subyektivliyini nəzərə alaraq, ədalətli dəyər aktivlərin satışı və ya öhdəliklər üzrə hesablaşmanın aparılması çərçivəsində reallaşdırıla bilən kimi qəbul edilməməlidir.

Fəal bazarda ticarət olunan maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyərləri kotirovka olunan bazar qiymətlərinə və ya diler qiymət təkliflərinə əsaslanır. Bütün digər maliyyə alətləri üçün Bank digər qiymətləndirmə üsullarından istifadə etməklə ədalətli dəyərləri müəyyən edir.

Qiymətləndirmə üsullarının məqsədi qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında adi əməliyyatda aktiv satmaq üçün əldə olunacaq və ya öhdəliyi ötürmək üçün ödəniləcək qiyməti əks etdirən ədalətli dəyərin müəyyənləşdirilməsidir.

Qiymətləndirmə metodlarına xalis cari dəyər və diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkət modelləri, bazarda müşahidə oluna bilən qiymətləri mövcud olan maliyyə alətləri ilə müqayisə daxildir. Qiymətləndirmə metodlarında istifadə edilən ehtimallara və göstəricilərə riskləri olmayan və benchmark faiz dərəcələri, kredit spreadi və diskont dərəcələrin qiymətləndirilməsində istifadə edilən sair premiyalar, istiqraz və kapital qiymətləri, xarici valyuta məzənnələri, kapital və kapital indeksi qiymətləri, gözlənilən açıq mövqelər və nisbətlər daxildir.

Valyuta svopları kimi adi və sadə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini təyin etmək üçün Bank müşahidə olunan bazar məlumatları və rəhbərliyin mülahizəsini və qiymətləndirməsini tələb etməyən və ya az tələb edən geniş surətdə tanınmış qiymətləndirmə modellərindən istifadə edir. Qiymətli kağızlar bazarlarında listingdə olan borc qiymətli kağızları və səhm qiymətli kağızları, birjalarda alınıb-satılan törəmə alətlər və faiz svopları kimi birjadan kənar alınıb-satılan sadə törəmə alətlər üçün müşahidə olunan qiymətlər və modellər mövcuddur.

Daha mürəkkəb alətlər üçün Bank xüsusi qiymətləndirmə modellərindən istifadə edir. Bu modellərə bəzi və ya bütün mühüm əlavələr bazarda müşahidə olunmaya bilər və bazar qiymətləri və dərəcələrindən törəyə bilər və ya mülahizələr əsasında qiymətləndirilə bilər. Mühüm müşahidə olunmayan əlavələrin aid olduğu alət nümunələrinə fəal bazarın mövcud olmadığı müəyyən kreditlər və qiymətli kağızlar, müəyyən birjadan kənar bazarın törəmə alətləri və sekyuritizasiyalarda iştirak faizləri daxildir.

Dövlət təşkilatlarından alınmış kreditlər

Rəhbərlik Sahibkarlığa İnkişafı Fondu və Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanəti Fondu ilə müqavilələrin məzmununu, xüsusilə bu proqram üzrə Bankın dövlət təşkilatları ilə vasitəçi və ya borcalanla əsas tərəf kimi fəaliyyət göstərən-göstərməməsini qiymətləndirmişdir. Bu proqram üzrə verilmiş kreditlərlə bağlı riskləri və imtiyazları qiymətləndirməklə rəhbərlik belə qərara gəlmişdir ki, Bank əsas tərəf kimi fəaliyyət göstərir və bu maliyyə hesabatlarındakı uçot da həmin mühakiməyə əsaslanır.

Bankın dövlət orqanlarının qərarlarına əsasən bu proqram çərçivəsində verdiyi kreditlərə oxşar alətlər bazarda mövcud deyil və mahiyyət etibarilə bənzərsiz olduğuna, dövlət icarə proqramının və borcalanlar kateqoriyasının xüsusiyyətlərinə görə bazarda ayrıca bir segment formalaşdırır. Nəticə etibarilə, rəhbərlik bu tip kreditlərin bazar dərəcəsini müqavilə üzrə faiz dərəcəsinə bərabər hesab edir və nominal dəyərlərinə bərabər ədalətli dəyərdə tanıyır.

Eynilə, rəhbərlik Bankın dövlət orqanlarından bu proqramlar çərçivəsində aldığı vəsaitlərlə bağlı, belə vəsaitlər üçün bazar dərəcəsini müqavilə üzrə faiz dərəcəsinə bərabər götürür və onları nominal dəyərlərinə bərabər ədalətli dəyərdə tanıyır.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Maliyyə alətlərinin dəyərləndirilməsi

Bank müəyyən növ maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini hesablamaq üçün müşahidə edilə bilən bazar məlumatına əsaslanmayan məlumatları ehtiva edən qiymətləndirmə texnikalarından istifadə edir.

Alət üzrə fəal bazarda elan edilmiş qiymətlər olduqda, Bank bu qiymətlərdən istifadə edərək həmin alətin ədalətli dəyərini ölçür. Aktiv və ya öhdəlik üzrə davamlı şəkildə qiymət məlumatı əldə etmək üçün əməliyyatlar yetərli tezlik və həcmdə baş verdikdə bazar fəal sayılır. Fəal bazarda elan edilmiş qiymət olmadıqda Bank müvafiq müşahidə edilə bilən məlumatların maksimal, müşahidə edilə bilinməyən məlumatların isə minimal istifadəsini təmin edən qiymətləndirmə texnikasını tətbiq edir. Seçilmiş qiymətləndirmə texnikası bu şəraitdə bazar iştirakçılarının nəzərə alacağı bütün amilləri özündə ehtiva edir.

Adi şəraitdə, ilkin tanınma zamanı maliyyə alətinin ədalətli dəyərində ən yaxşı sübut əməliyyat qiyməti, yəni ödənilmiş və ya alınmış məbləğin ədalətli dəyəri olur. Bank ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərini əməliyyat qiymətindən fərqləndiyini müəyyən edərsə və ədalətli dəyər nə fəal bazarda oxşar aktiv və ya öhdəlik üçün elan edilmiş qiymətlə sübut olunarsa, nə də müşahidə edilə bilən bazar məlumatını istifadə edən qiymətləndirmə texnikasına əsaslanarsa, maliyyə aləti ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyər və əməliyyat qiyməti arasındakı fərqi təxirə salmaq məqsədilə düzəliş edilmiş ədalətli dəyerdə ölçülür. Sonradan, qiymətləndirmənin tam şəkildə müşahidə edilən bilən məlumatla dəstəklənməsindən və ya əməliyyatın yekunlaşdırılmasından gec olmayaraq, həmin fərq alətin istifadə müddəti boyu müvafiq əsasla mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Ədalətli dəyər iyerarxiyası

Bank ədalətli dəyərləri ölçərkən ilkin göstəricilərin əhəmiyyətliliyini əks etdirən aşağıdakı ədalətli dəyər iyerarxiyasından istifadə edir:

- **1-ci səviyyə:** Fəal bazarda eyni bir alət üçün rəsmi bazar qiymətləri (nizamlanmış).
- **2-ci səviyyə:** birbaşa (yəni qiymətlər kimi), ya da bilavasitə (yəni qiymətlərdən törəyən) müşahidə oluna bilən, 1-ci səviyyəyə daxil edilmiş kotirovka olunan qiymətdən başqa digər ilkin göstəricilər. Bu kateqoriyaya aşağıdakı amillərdən istifadə etməklə qiymətləndirilən alətlər daxildir: analoji alətlər üçün fəal bazarda tətbiq edilən bazar qiymətləri; analoji alətlər üzrə kifayət qədər fəal hesab olunmayan bazarlarda tətbiq edilən qiymətlər; və ya bütün əhəmiyyətli ilkin göstəricilərin birbaşa, yaxud dolayısı ilə bazar məlumatlarından müşahidə oluna bildiyi digər qiymətləndirmə üsulları.
- **3-cü səviyyə:** ilkin göstəricilər müşahidə oluna bilmir. Bu kateqoriyaya aid edilən alətlərin qiymətləndirmə metoduna müşahidə edilə bilən məlumata əsaslanmayan ilkin göstəricilər daxildir və müşahidə edilə bilməyən ilkin göstəricilər həmin alətin qiymətləndirilməsində əhəmiyyətli təsirə malikdir. Bu kateqoriyaya oxşar alətlər üçün kotirovka olunan qiymətlər əsasında qiymətləndirilən alətlər daxildir və bu zaman alətlər arasında fərqi əks etdirmək üçün mühüm müşahidə olunmayan tənzimləmələr və ya mülahizələr tələb olunur.

Aşağıdakı cədvəl ədalətli dəyərində ölçülməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərində hər bir ədalətli dəyər ölçülməsinin 31 dekabr 2020-ci il tarixinə təsnifləşdirildiyi ədalətli dəyər iyerarxiyasındakı səviyyə əsasında təhlil edir:

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakılardan istifadə etməklə ədalətli dəyərin ölçülməsi

	Fəal bazarda təyin olunmuş qiymətlər (1-ci Səviyyə)	Müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli məlumatlar (2-ci Səviyyə)	Müşahidə edilə bilməyən əhəmiyyətli məlumatlar (3-cü Səviyyə)	Cəmi ədalətli dəyər	Cəmi qalıq dəyəri
AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	111,965	-	-	111,965	111,965
Banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər	-	-	2,065	2,065	2,065
İnvestisiya qiymətli kağızları	27,386	-	-	27,386	27,386
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	247,591	247,591	247,591
Digər maliyyə aktivləri	-	-	12,078	12,078	12,078
ÖHDƏLİKLƏR					
Banklara və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	-	-	101,467	101,467	101,467
Müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər	-	-	196,663	196,663	196,663
Subordinasiya borcları	-	-	16,762	16,762	16,762
İcarə öhdəlikləri	-	-	4,837	4,837	4,837
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	4,390	4,390	4,390

Aşağıdakı cədvəl ədalətli dəyərində ölçülməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin hər bir ədalətli dəyər ölçülməsinin 31 dekabr 2019-cu il tarixinə təsnifləşdirildiyi ədalətli dəyər iyerarxiyasındakı səviyyə əsasında təhlil edir:

Aşağıdakılardan istifadə etməklə ədalətli dəyərin ölçülməsi

	Fəal bazarda təyin olunmuş qiymətlər (1-ci Səviyyə)	Müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli məlumatlar (2-ci Səviyyə)	Müşahidə edilə bilməyən əhəmiyyətli məlumatlar (3-cü Səviyyə)	Cəmi ədalətli dəyər	Cəmi qalıq dəyəri
AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	62,194	-	-	62,194	62,194
Banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər	-	-	3,091	3,091	3,091
İnvestisiya qiymətli kağızları	57,078	-	-	57,078	57,078
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	222,226	222,226	222,226
Digər maliyyə aktivləri	-	-	8,835	8,835	8,835
ÖHDƏLİKLƏR					
Banklara və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	-	-	85,181	85,181	85,181
Müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər	-	-	186,226	186,226	186,226
Subordinasiya borcları	-	-	16,762	16,762	16,762
İcarə öhdəlikləri	-	-	6,354	6,354	6,354
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	3,902	3,902	3,902

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

29. KAPİTAL RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ

ARMB Bankın kapitalının normativ tələblərini müəyyən edir və onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edir.

Bank kredit təşkilatları üçün nizamnamə ilə müəyyən edilmiş maddələri kapital kimi müəyyən edir. ARMB tərəfindən qoyulmuş mövcud kapital tələblərinə əsasən, banklar kapitalın risk əsasında ölçülmüş aktivlərinə nisbətini (nizamnamə kapitalı nisbəti) müəyyən edilmiş minimal səviyyədən yuxarı saxlamalı və ümumi nizamnamə kapitalının minimal səviyyəsini 50,000 min AZN (2019-cu il: 50,000 min AZN) səviyyəsində saxlamalıdır. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə nizamnamə kapitalı nisbəti 9% (2019-cu il: 10%) təşkil etmişdir. Bank 31 dekabr 2020-ci il tarixinə 50,000 min AZN məcmu kapitalı tələbinə (2019-cu il: 50,000 min manat məcmu kapitalı tələbinə uyğun olmuşdur) uyğun olmuşdur.

Bank ARMB-a müəyyən olunmuş formada məcburi əmsallar haqqında məlumat verir. Risk Departamenti gündəlik kapitalın adekvatlıq əmsallarına uyğunluğunu nəzarət edir.

Əgər kapitalın adekvatlığı əmsallarının göstəriciləri ARMB və Bankın daxili siyasətinin müəyyən etdiyi hədlərə yaxınlaşarsa, məlumat Müşahidə Şurasına çatdırılır.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Bank məcmu kapitalın adekvatlığı əmsalı üzrə minimal tələblərə cavab vermişdir (2019-cu il: minimal məcmu kapital adekvatlığı əmsalına uyğun olmuşdur). 31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə ARMB tərəfindən qoyulmuş tələblərə əsaslanan ümumi kapital adekvatlığı əmsalının hesablanması aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2020-ci il (audit olunmamış)	31 dekabr 2019-cu il (audit olunmamış)
1-ci dərəcəli capital		
Səhmdar kapitalı	52,870	52,870
Bölüşdürülməmiş mənfəət/(yığılmış zərər)	3,559	(22,171)
Cəmi 1-ci dərəcəli kapital	56,429	30,699
1-ci dərəcəli kapital üzrə çıxılımlar	744	3,498
1-ci dərəcəli kapital, çıxılımlardan sonra	55,685	27,201
2-ci dərəcəli kapital (1-ci dərəcəli kapitaldan çox olmamaqla)	32,536	27,201
Cəmi capital	88,221	54,402
Cəmi kapital üzrə çıxılımlar	178	178
Cəmi kapital, çıxılımlardan sonra	88,043	54,224
Cəmi risk çəkili aktivlər	285,656	252,931
1-ci dərəcəli kapitalın adekvatlığı əmsalı	19.49%	10.75%
Cəmi kapitalın adekvatlığı əmsalı	30.82%	21.44%

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Ümumi nizamnamə kapitalının MHBS kapitalı ilə uyğunlaşdırılması

Aşağıdakı audit olunmamış əlavə məlumat, 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üçün Bankın maliyyə hesabatlarından istifadəçilərə əlavə məlumat vermək məqsədi daşıyır və Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS”) uyğun olaraq tələb olunmur.

	31 dekabr 2020-ci il (audit olunmamış)	31 dekabr 2019-cu il (audit olunmamış)
Cəmi normativ kapital (çıxılmalardan sonra)	88,043	54,224
Cəmi normativlərə uyğun hesablanmış kapital ilə MHBS üzrə kapitalın üzləşdirilməsi:		
- bölüşdürülməmiş mənfəət	12,937	1,229
- cari il üzrə mənfəət	2,485	12,507
- ehtimal olunan kredit zərəri	8,721	(361)
- xalis faiz gəlirləri	(6,421)	(1,776)
- digər gəlirlər	2	-
- xalis haqlar və komisiya gəlirləri	(954)	(853)
- xarici məzənnə əməliyyatları üzrə xalis gəlirlər	787	650
- xarici məzənnə törəmə alətləri üzrə xalis tanınmış zərər	(332)	(312)
- mənfəət vergisi xərci	(1,000)	(3,166)
- işçilərə bağlı xərclər	(457)	243
- inzibati xərclər	754	518
- maliyyə alətlərinin ilkin tanınması üzrə xalis ədalətli dəyər gəlirləri	1,689	16,036
- mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərdə maliyyə aktivlərinin ədalətli dəyəri üzrə dəyişikliklər	(329)	330
- dəyərsizləşmə zərərinin artması/(azalması)	25	1,198
- çıxılmalar üzrə yaranmış fərqlər	922	3,676
- kapital investisiyası	178	178
- qeyri-maddi aktivlər	744	850
- təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	-	2,648
- ümumi ehtiyat	(2,590)	(2,314)
- digər kapital elementləri	(17,273)	(317)
- yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı	5,462	6,399
Cəmi MHBS kapitalı	89,986	75,404

Yuxarıdakı cədvəl 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Bankın MHBS əsasında hazırlanmış maliyyə hesabatlarında təqdim edilmiş xalis aktivlərin tərkibindəki fərqlərin icmalını və Mərkəzi Bankın qaydaları və normativ aktlarına əsasən müəyyən edilmiş ümumi nizamnamə kapitalını əks etdirir.

30. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ, KORPORATİV İDARƏÇİLİK VƏ DAXİLİ NƏZARƏT

Risqlərin idarə edilməsi bank işinin əsasını təşkil edir və Bank əməliyyatlarının əsas elementidir. Bankın üzləşdiyi əsas risklər bazar riski, kredit riski və likvidlik riski ilə bağlıdır.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Korporativ idarəçilik sistemi

Bank Azərbaycan Respublikasının qanunları əsasında açıq səhmdar cəmiyyəti kimi təsis olunmuşdur. Bankın ali idarəedici orqanı illik və ya fəvqəladə iclasları çağırılan Səhmdarların Ümumi Yığıncağıdır. Səhmdarların Ümumi Yığıncağı Bankın əməliyyatları barədə strateji qərarlar verir.

Səhmdarların Ümumi Yığıncağı Müşahidə Şurasını seçir. Müşahidə Şurası Bankın əməliyyatlarına ümumi istiqamət vermək üzrə səlahiyyətlərə malikdir.

Azərbaycan qanunvericiliyi və Bankın nizamnaməsi müstəsna olaraq, Səhmdarların Ümumi Yığıncağı və Müşahidə Şurası tərəfindən təsdiq olunan qərarlar siyahısını müəyyən edir.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Müşahidə Şurasına aşağıdakı şəxslər daxil olmuşdur:

Elçin İsayev – Müşahidə Şurasının sədri;
Mogaghegh Oromi Shahram – Müşahidə Şurasının üzvü;
İlqar Əliyev – Müşahidə Şurasının üzvü;
Filiz Yunus Emre – Müşahidə Şurasının üzvü;
Maşallah Tağıyev – Müşahidə Şurasının üzvü.

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il ərzində Müşahidə Şurasının tərkibində heç bir dəyişiklik baş verməmişdir.

Daxili nəzarət siyasəti və prosedurları

Müşahidə Şurası və İdarə Heyəti Bankda əməliyyatların həcminə və xarakterinə uyğun olan daxili nəzarət sistemlərinin işlənilib hazırlanması, icrası və saxlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Daxili nəzarət sistemlərinin məqsədi aşağıdakıları təmin etməkdir:

- Risklərin düzgün və hərtərəfli qiymətləndirilməsi və idarə olunması;
- Düzgün biznes, mühasibatlıq və maliyyə hesabatı funksiyaları, o cümlədən əməliyyatların düzgün təsdiqi, emalı və qeydə alınması;
- Mühasibatlıq qeydlərinin, rəhbərlik məlumatının, normativ hesabatların tamlığı, dəqiqliyi və vaxtında hazırlanması;
- IT sistemlərinin etibarlılığı, məlumatlar və sistemlərin bütövlüyü və mühafizəsi;
- Saxtakar və ya qeyri-qanuni hərəkətlərin, o cümlədən aktivlərin mənimsənilməsinin aradan qaldırılması;
- Qanun və qaydaların tələblərinə uyğunluq.

Rəhbərlik risklərin aşkarlanması və qiymətləndirilməsi, nəzarət sistemlərinin yaradılması və onların səmərəliliyinin yoxlanılmasına görə məsuliyyət daşıyır. Rəhbərlik Bankın daxili nəzarət sistemlərinin səmərəliliyinə nəzarət edir və mütəmadi olaraq əlavə nəzarət sistemləri tətbiq edir, yaxud zəruri hesab olunduqda, mövcud nəzarət sistemlərinə düzəlişlər edir.

Bank, səmərəli əməliyyatları və müvafiq hüquqi və normativ tələblərlə uyğunluğu, o cümlədən aşağıdakıları təmin etmək məqsədilə standartlar, siyasətlər və prosedurlar sistemi işləyib hazırlanmışdır:

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

- Vəzifələrin düzgün bölünməsi, o cümlədən əməliyyatların müstəqil təsdiqi tələbləri;
- Əməliyyatların qeydə alınması, üzləşdirilməsi və onlara nəzarət tələbləri;
- Normativ və digər hüquqi tələblərə uyğunluq;
- Nəzarət sistemləri və prosedurların sənədləşdirilməsi;
- Qarşıya çıxan əməliyyat risklərinin mütəmadi qiymətləndirilməsi, müəyyən edilmiş riskləri aradan qaldırmaq üçün nəzarət sistemləri və prosedurlarının adekvatlıq tələbləri;
- Əməliyyat zərərləri üzrə hesabat tələbləri və təklif olunan bərpa planı;
- Şərtlilik planlarının işlənilib hazırlanması;
- Təlim və peşəkar inkişaf;
- Etika və biznes standartları; və
- Risklərin azaldılması, o cümlədən səmərəli olduqda, sığorta.

Ölçüsü və mürəkkəbliyindən asılı olaraq, əməliyyatların təsdiqi üçün tələblər iyerarxiyası vardır. Əməliyyatların çoxu avtomatikdir və Bank avtomatlaşdırılmış nəzarət sistemindən istifadə edir.

Daxili audit xidmətinin əsas funksiyalarına aşağıdakılar daxildir:

- bütövlükdə daxili nəzarət sisteminin auditi və səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi, əsas rəhbərlik strukturlarının qərarlarının icrası;
- Bank risklərinin və kredit təşkilatında daxili sənədlərlə tənzimlənən risklərin idarə edilməsi prosedurlarının qiymətləndirilmə metodologiyasının səmərəliliyinin auditi (bank əməliyyatları və tranzaksiyaları və bank risklərinin idarə olunması üçün metodlar, proqramlar, qaydalar və prosedurlar);
- Mühəsibathıq və hesabat funksiyasının ədalətliliyi, tamlığı və vaxtında icrasının, maliyyə məlumatının toplanması və təqdim olunmasının etibarlılığının (o cümlədən, etibarlılığı, tamlığı və obyektivliyi) auditi və sınaqdan keçirilməsi;
- Kredit təşkilatının əmlakının təhlükəsiz saxlanmasına tətbiq oluna bilən üsulların auditi;
- İqtisadi əsaslılığın, əməliyyatların və digər sövdələşmələrin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi;
- Daxili nəzarət prosesləri və prosedurlarının auditi;
- Daxili nəzarət xidməti və risklərin idarə olunması xidmətinin auditi.

Bankın standartlarına uyğunluq Daxili Audit tərəfindən həyata keçirilən mütəmadi yoxlamalar proqramı ilə dəstəklənir. Daxili Audit funksiyası rəhbərlikdən ayrılır və birbaşa Audit Komitəsinə və Müşahidə Şurasına hesabat verir. Daxili Audit yoxlamalarının nəticələri müvafiq biznes prosesi menecerləri ilə müzakirə olunur, yekunlar isə Audit Komitəsinə və Müşahidə Şurasına və Bankın yuxarı səviyyəli rəhbərliyinə təqdim olunur.

Bankın daxili nəzarət sistemi aşağıdakı şəxslərdən ibarətdir:

- Müşahidə Şurası və onun komitələri;
- İdarə Heyətinin Sədri və İdarə Heyəti;
- Baş mühəsib;
- Risklərin idarə edilməsi funksiyası;
- Təhlükəsizlik funksiyası, o cümlədən IT-təhlükəsizlik;
- İnsan resursları funksiyası;
- Daxili audit xidməti;
- Müəyyən edilmiş standartlar, siyasətlər və prosedurlara uyğunluq üzrə məsul olan digər əməkdaşlar, bölmə və funksiyalar, o cümlədən:
 - Filialların və biznes bölmələrinin rəhbərləri;
 - Biznes proseslərinin menecerləri;
 - Çirkli pulların yuyulması tələblərinə uyğunluq üzrə məsul bölmə;
 - Hüquqşünas – hüquqi və normativ tələblərə uyğunluq üzrə məsul olan əməkdaş;
 - Nəzarət öhdəliklərinə malik digər əməkdaşlar.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Rəhbərlik hesab edir ki, Bank risklərin idarə edilməsi və daxili nəzarət sistemləri, o cümlədən daxili audit funksiyası ilə bağlı MBBP-nin tələblərinə uyğundur və risklərin idarə edilməsi və daxili nəzarət sistemləri əməliyyatlarının həcmi, xarakteri və mürəkkəbliyinə müvafiqdir.

Risklərin idarə edilməsi siyasəti və prosedurları

Risklərin idarə edilməsi siyasətləri Bankın qarşılaşdığı riskləri müəyyən, təhlil və idarə etmək, müvafiq risk məhdudiyyətləri və nəzarətini təşkil etmək, davamlı olaraq riskin səviyyəsinə nəzarət etmək və məhdudiyyətlərə əməl etmək məqsədi daşıyır. Risklərin idarə edilməsi siyasətləri və prosedurları bazar şərtlərində, təklif edilən məhsul və xidmətlərdə, inkişaf etməkdə olan ən yaxşı təcrübədə baş verən dəyişiklikləri əks etdirmək üçün mütəmadi olaraq nəzərdən keçirilir.

Müşahidə Şurası risklərin idarə edilməsi çərçivəsində nəzarətə, əsas risklərin idarə edilməsinə nəzarətə, risklərin idarə edilməsi siyasətlərinə, o cümlədən, böyük xərclərin əhəmiyyətli dərəcədə təsdiqinə görə məsuliyyət daşıyır.

İdarə Heyəti risklərin azaldılması üzrə tədbirlərin monitorinqi və həyata keçirilməsinə, Bankın yaradılmış risk parametrləri daxilində əməliyyatların keçirilməsində əminliyin təmin edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Risklərin idarə edilməsi departamentinin sədri, bütövlükdə risklərin idarə edilməsi və funksiyalara əməl olunması, maliyyə və qeyri-maliyyə risklərinin müəyyənləşdirilməsi, ölçülməsi, idarə edilməsi və hesabatın verilməsi üçün ümumi prinsip və metodların həyata keçirilməsinə görə məsuliyyət daşıyır. O, birbaşa İdarə Heyətinin məsul üzvünə hesabat verir.

Həm portfel, həm əməliyyat səviyyəsindəki kredit, bazar və likvidlik risklərinin idarə edilməsi və nəzarəti Kredit Komitələri və Aktivlərin və öhdəliklərin İdarə Olunması Komitəsi (APİK) vasitəsilə təmin olunur. Qərarların qəbul edilməsi prosesinin səmərəliliyini və operativliyini təmin etmək məqsədi ilə Bank riskin növü və həcmindən asılı olaraq bir sıra kredit komitələri təşkil etmişdir.

Həm xarici, həm daxili risk amilləri təşkilatın bütün səviyyələrində və sahələrində müəyyən edilib idarə olunur və tənzimlənir. Risk amillərinin tam spektrinin və cari risklərin tənzimlənməsi prosedurlarının təminat səviyyəsinin müəyyən edilməsinə xüsusi diqqət yetirilir. Kredit və bazar risklərinin standart təhlili ilə yanaşı, Risklərin İdarə Olunması Departamenti əməliyyat şöbələri ilə dövrü görüşləri keçirməklə və onların ixtisas sahələri üzrə ekspert rəylərini əldə etməklə maliyyə və qeyri-maliyyə risklərin monitorinqini aparır.

Bazar riski

Bazar riski maliyyə alətinin ədalətli dəyərinin və ya gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətlərinin bazar qiymətlərində baş verən dəyişikliklər səbəbindən tərəddüd edəcəyi riskdir. Bazar riski valyuta riskindən, faiz dərəcəsi riskindən və sair qiymət risklərindən ibarətdir. Bazar riski bazar qiymətlərində və xarici valyuta məzənnələrində ümumi və spesifik xarakterli dəyişikliklərin və bazar qiymətlərinin dəyişkənlik səviyyəsində dəyişikliklərin təsirinə məruz qalan faiz dərəcələrində və səhm maliyyə alətlərində açıq mövqelərlə əlaqədar yaranır.

Bazar risklərinin idarə edilməsi müəyyən parametrlər çərçivəsində bazar risklərinin idarə edilməsi və tənzimlənməsi və eyni zamanda, gəlirliliyin risklərə nisbətinin optimallaşdırılması məqsədinə xidmət edir.

Bazar riskləri üzrə ümumi səlahiyyət İdarə Heyətinin Birinci Vitse Sədrinin sədrlik etdiyi APİK-ə aiddir. Bazar riski üzrə limitlər APİK tərəfindən Risklərin İdarə Olunması Departamentinin tövsiyələrinə əsasən təsdiq olunur.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Bank bazar riskini maliyyə alətləri ilə, faiz dərəcələrin ödəniş müddətləri ilə, valyuta mövqeləri ilə və itkilər üzrə limitlərlə münasibətdə açıq mövqe limitlərini təyin etməklə tənzimləyir. Müşahidə Şurası qeyd edilən göstəricilərin mütəmadi monitorinqini və yoxlamalarını aparır.

Faiz dərəcəsi riski

Faiz dərəcəsi riski maliyyə alətinin ədalətli dəyərində və ya gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinə bazar faiz dərəcələrində dəyişikliklər nəticəsində dəyişəcəyi riskidir. Bank, bazar faiz dərəcələrinin səviyyələrində dəyişikliklərin onun maliyyə vəziyyətinə və pul vəsaitlərinin axını təsirinə məruz qalır. Faiz marjaları bu cür dəyişikliklər nəticəsində yüksələ bilər, lakin eyni zamanda, gözlənilməyən dəyişikliklər baş verdikdə azala yaxud itkilərə gətirib çıxara bilər.

Faiz dərəcələri arasında fərqin təhlili

Faiz dərəcəsi riski əsasən faiz dərəcələri arasında fərqlərə nəzarət etməklə tənzimlənir. Aşağıdakı cədvəldə əsas maliyyə alətləri üzrə faiz dərəcələri arasında fərqlər təqdim olunur:

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilə qədər	1 ildən 5 ilə qədər	5 ildən artıq	Faizsiz	31 dekabr 2020-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	22,501	-	-	-	-	89,464	111,965
Banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər	-	-	840	-	-	1,225	2,065
İnvestisiya qiymətli kağızları	-	-	4,261	22,937	-	188	27,386
Müştərilərə verilmiş kreditlər	17,735	15,385	65,648	109,394	39,429	-	247,591
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	-	-	12,078	12,078
Cəmi maliyyə aktivləri	40,236	15,385	70,749	132,331	39,429	102,955	401,085
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ							
Banklara və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	604	1,118	4,420	84,856	10,140	329	101,467
Müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər	30,725	20,737	73,641	28,911	-	42,649	196,663
Subordinasiya borc öhdəlikləri	37	-	-	-	16,725	-	16,762
İcarə öhdəlikləri	113	261	1,196	3,267	-	-	4,837
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	-	-	-	4,390	4,390
Cəmi maliyyə öhdəlikləri və təəhhüdlər	31,479	22,116	79,257	117,034	26,865	47,368	324,119
Likvidlik boşluğu	8,757	(6,731)	(8,508)	15,297	12,564	55,587	76,966
Məcmu likvidlik boşluğu	8,757	2,026	(6,482)	8,815	21,379	76,966	

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilə qədər	1 ildən 5 ilə qədər	5 ildən artıq	Faizsiz	31 dekabr 2019-cu il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	23,116	-	-	-	-	39,078	62,194
Banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər	2	-	853	-	-	2,236	3,091
İnvestisiya qiymətli kağızları	3,493	6,762	38,771	4,964	2,900	188	57,078
Müştərilərə verilmiş kreditlər	29,517	14,331	58,144	87,961	32,273	-	222,226
Digər maliyyə aktivləri	-	-	330	-	-	8,505	8,835
Cəmi maliyyə aktivləri	56,128	21,093	98,098	92,925	35,173	50,007	353,424
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ							
Banklara və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	553	854	4,051	71,880	7,396	447	85,181
Müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər	24,285	20,667	77,894	23,044	-	40,336	186,226
Subordinasiya borc öhdəlikləri	37	-	-	16,725	-	-	16,762
İcarə öhdəlikləri	100	247	1,147	4,860	-	-	6,354
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	-	-	-	3,902	3,902
Cəmi maliyyə öhdəlikləri və təəhhüdlər	24,975	21,768	83,092	116,509	7,396	44,685	298,425
Likvidlik boşluğu	31,153	(675)	15,006	(23,584)	27,777	5,322	54,999
Məcmu likvidlik boşluğu	31,153	30,478	45,484	21,900	49,677	54,999	

Faiz dərəcəsi fərqləri əsasən eyni və ya daha aşağı faiz dərəcəsində olan öhdəliklərlə eyni ödəniş müddəti qrupunda olan faiz qazandıran öhdəlikləri maliyyələşdirməklə idarə edilir.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Orta effektiv faiz dərəcələri

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə faiz qazandıran aktivlər və öhdəliklər üzrə orta effektiv faiz dərəcələri təqdim olunur. Bu faiz dərəcələri gəlirlilik səviyyələrinin həmin aktivlərin və öhdəliklərin ödəniş müddətinə uyğunlaşdırılmasıdır.

	31 dekabr 2020-ci il			31 dekabr 2019-cu il		
	Orta effektiv faiz dərəcəsi, %			Orta effektiv faiz dərəcəsi, %		
	AZN	ABŞ dolları	Avro	AZN	ABŞ dolları	Avro
Faiz gəliri yaradan aktivlər						
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	5.76%	-	-	5.32%	-	-
Banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər	-	11.50%	-	10.00%	11.50%	-
İnvestisiya qiymətli kağızları	6.21%	3.97%	1.75%	5.00%	1.97%	1.75%
Müştərilərə verilmiş kreditlər	19.14%	5.85%	-	19.21%	9.76%	5.83%
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	9.00%	2.00%	-
Banklara və digər maliyyə qurumlarına veriləcək vəsaitlər	6.02%	-	-	6.17%	-	-
Müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər	9.70%	2.17%	1.39%	10.34%	3.18%	2.37%
Subordinasiya borcları	-	4.50%	-	-	4.50%	-
İcarə öhdəlikləri	7.50%	-	-	7.50%	-	-

Faiz dərəcəsi həssaslığının təhlili

Faiz dərəcələri dəyişməsi təhlilinə əsaslanan faiz riskinin idarə edilməsi maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin həssaslığının monitorinqi ilə həyata keçirilir. Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə mövcud olan faiz gəliri yaradan aktivlərin və öhdəliklərin bütün gəlirlilik səviyyələrində və mövqelərində 100 baza nöqtəsi (bn) həcmində paralel azalma və ya artıma əsasən sadələşdirilmiş ssenariyə əsaslanan mənfəətin və ya zərərin və kapitalın (vergilər çıxılmaqla) faiz dərəcələrində dəyişikliklərə (qiymətlərin dəyişməsi riski) həssaslığının təhlili təqdim olunur:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
100 bn paralel azalma	(885)	32,933
100 bn paralel artım	885	(32,933)

Valyuta riski

Bankın bir neçə xarici valyutada ifadə edilmiş aktivləri və öhdəlikləri vardır.

Valyuta riski maliyyə alətinin ədalətli dəyərinin və ya gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin xarici valyutaların məzənnələrindəki dəyişikliklər nəticəsində tərəddüd etməsi riskidir. Baxmayaraq ki, Bank öz valyuta riskinin hedcləşdirməsi tədbirlərini görür, MHBS-ə əsasən belə tədbirlər hedcinq əməliyyatları kimi qəbul edilmir.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin xarici valyuta risklərinin strukturu təqdim olunur:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər	Cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	55,551	53,583	2,496	335	111,965
Banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər	553	1,512	-	-	2,065
İnvestisiya qiymətli kağızları	7,952	17,978	1,456	-	27,386
Müştərilərə veriləcək vəsaitlər	239,789	7,801	1	-	247,591
Digər maliyyə aktivləri	10,199	1,781	98	-	12,078
Cəmi maliyyə akitvləri	314,044	82,655	4,051	335	401,085
Svop sövdələşmələri	-	850	-	-	850
Banklara və digər maliyyə qurumlarına veriləcək vəsaitlər	101,362	103	2	-	101,467
Müştərilərə veriləcək vəsaitlər	130,604	62,340	3,659	60	196,663
Subordinasiya borcları	-	16,762	-	-	16,762
İcarə öhdəlikləri	4,837	-	-	-	4,837
Digər maliyyə öhdəlikləri	4,142	138	110	-	4,390
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	240,945	79,343	3,771	60	324,119
Svop sövdələşmələri	906	-	-	-	906
AÇIQ MÖVQE	72,193	4,162	280	275	76,910

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2019-cu il tarixinə maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin xarici valyuta risklərinin strukturu təqdim olunur:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər	Cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	48,147	11,414	2,382	251	62,194
Banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər	533	2,558	-	-	3,091
İnvestisiya qiymətli kağızları	1,246	54,501	1,331	-	57,078
Müştərilərə veriləcək vəsaitlər	206,582	15,421	223	-	222,226
Digər maliyyə aktivləri	3,773	4,428	626	8	8,835
Cəmi maliyyə akitvləri	260,281	88,322	4,562	259	353,424
Svop sövdələşmələri	17,518	-	-	-	17,518
Banklara və digər maliyyə qurumlarına veriləcək vəsaitlər	84,924	255	2	-	85,181
Müştərilərə veriləcək vəsaitlər	117,906	64,355	3,896	69	186,226
Subordinasiya borcları	-	16,762	-	-	16,762
İcarə öhdəlikləri	6,354	-	-	-	6,354
Digər maliyyə öhdəlikləri	3,402	147	353	-	3,902
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	212,586	81,519	4,251	69	298,425
Svop sövdələşmələri	-	17,000	-	-	17,000
AÇIQ MÖVQE	65,213	(10,197)	311	190	55,517

"BANK OF BAKU" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Bank normativ məbləğlərə əsasən valyuta mövqeyi və uyğunluq məqsədilə hesabatlara nəzarət edir.

Azərbaycan manatının qeyd edilən valyutalara qarşı 31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə zəifləməsi nəticəsində kapital və mənfəət və ya zərər aşağıda göstərilən məbləğlər qədər arta (azala) bilərdi. Təhlil vergilər çıxılmaqla təqdim olunur və Bank hesabat dövrünün sonunda mümkün olduqlarını ehtimal etdiyi xarici valyuta məzənnələrinin dəyişikliklərinə əsaslanır. Təhlildə bütün digər parametrlərin, xüsusilə də, faiz dərəcələrinin, sabit qalması fərz olunur.

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
ABŞ dollarının AZN-ə nisbətə 20% möhkəmlənməsi	666	(1,632)
Avronun AZN-ə nisbətə 20% möhkəmlənməsi	45	50

AZN-in qeyd edilən valyutalara qarşı 31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə möhkəmlənməsi, bütün digər parametrlərin sabit qalması şərti ilə, həmin maddələrə eyni həcmdə, lakin əks istiqamətdə təsir edəcəkdir.

Kredit riski

Kredit riski müştəri və ya maliyyə aləti üzrə tərəf müqabili müqavilə üzrə öhdəliklərini yerinə yetirmədiyi təqdirdə Bankın maliyyə zərərinə uğrayacağı riskidir. Bankın kredit risklərinin tənzimlənməsi üçün siyasət və prosedurları vardır (həm uçota alınmış maliyyə aktivləri, həm də uçota alınmamış müqavilə öhdəlikləri üçün), buraya o cümlədən, portfel cəmləşmələrinin məhdudlaşdırılması üzrə qaydalar və kredit riskinə fəal surətdə nəzarət edən Kredit Komitəsinin yaradılması barədə qaydalar daxildir. Kredit siyasəti Müşahidə Heyəti tərəfindən nəzərdən keçirilir və təsdiqlənir.

Kredit siyasətində aşağıdakılar əks olunur:

- kredit ərizələrinin baxılması və təsdiqlənməsi prosedurları;
- borcalanların (korporativ və fərdi) kredit qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi metodikası;
- tərəf müqabillərinin, emitentlərin və sığorta şirkətlərinin kredit qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi metodikası;
- girovun qiymətləndirilməsi metodikası;
- kreditlərin sənədləşməsinə (rəsmiləşdirilməsinə) dair tələblər;
- kreditlərin və digər kredit risklərinin mütəmadi monitorinqi üzrə prosedurlar.

Korporativ kredit ərizələri müvafiq müştəri rəhbərliyi tərəfindən yazılır və sonra korporativ kredit portfeli üzrə məsuliyyət daşıyan Kredit Departamentinə ötürülür. Hesabatların təhlili müştərinin biznes və maliyyə fəaliyyətini nəzərə alan strukturlaşmış təhlilə əsaslanır. Kredit müqaviləsi və hesabat müstəqil olaraq Risklərin İdarə Edilməsi Departamenti tərəfindən baxılır və kredit siyasətinin tələblərinə uyğun olması təsdiqi üzrə ikinci rəy verilir. Kredit Komitəsi, Kredit Departamenti və Risklərin İdarə Edilməsi Departamenti tərəfindən təqdim edilmiş kredit ərizələrinə baxır. Fərdi əməliyyatlar, gözlənilən Kredit Komitəsinin yekun təsdiqindən və xüsusi risklərdən asılı olaraq həmçinin Hüquq, Mühəsibətlik və Vergi Departamentləri tərəfindən də nəzərdən keçirilir.

Bank davamlı olaraq fərdi kredit risklərinin fəaliyyətinə nəzarət edir və müntəzəm olaraq müştərilərin ödəmə qabiliyyətini yenidən müəyyənləşdirir. Yenidən baxış borcalan tərəfindən təqdim edilmiş və ya Bank tərəfindən əldə edilmiş müştərinin ən son maliyyə hesabatlarına və digər məlumatlara əsaslanır. Fərdi Kredit Departamenti hər kredit məhsulu meyarının qiymətləndirilməsindən və Risklərin İdarə Edilməsi Departamenti tərəfindən işlənilib hazırlanmış ərizə məlumatlarının təsdiqi prosedurlarından istifadə etməklə fərdi kredit ərizələrinə baxır.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Fiziki şəxs olan müştəri təhlilindən başqa kredit portfeli kredit konsentrasiyası və bazar riskləri ilə bağlı olaraq Risklərin İdarə Edilməsi Departamenti tərəfindən qiymətləndirilir.

Kredit riskinin maksimal dərəcəsi, bir qayda olaraq, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda maliyyə aktivlərinin qalıq dəyərində və uçota alınmamış müqavilə öhdəliklərinin məbləğlərində əks olunur. Potensial kredit riskinin azaldılması məqsədi ilə aktivlərin və öhdəliklərin mümkün qarşılıqlı əvəzləşdirilməsi effekti əhəmiyyətli xarakter daşımır.

Aşağıdakı cədvəldə hesabat tarixinə maliyyə aktivlərinin riskə məruz qalan maksimal məbləği:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri (nağd pul vəsaitləri çıxılmaqla)	92,753	43,180
Banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər	2,065	3,091
İnvestisiya qiymətli kağızları	27,198	56,890
Müştərilərə verilmiş kreditlər	247,591	222,226
Digər maliyyə aktivləri	12,078	8,835
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	3,561	9,589
Verilmiş zəmanətlər və bənzər öhdəliklər	614	1,044
Riskə məruz qalan cəmi maksimal məbləğ	385,860	344,855

Kredit riski – EOKZ-dan qaynaqlanan məbləğlər

Dəyərsizləşmənin hesablanması istifadə olunan məlumatlar, ehtimallar və texnikalar

Kredit riskində əhəmiyyətli artım

İlkin tanınmadan sonra maliyyə aləti üzrə defolt riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını müəyyən edərkən Bank əlavə xərc və ya səy tələb etməyən məqbul və yardımçı məlumatı nəzərdən keçirir. Bura həm kəmiyyət, həm də keyfiyyət baxımından, Bankın keçmiş təcrübəsi, kredit qiymətləndirməsinə əsaslanan təhlil və proqnoz məlumatları daxildir.

Qiymətləndirmənin məqsədi aşağıdakıları müqayisə etməklə kredit riskində əhəmiyyətli artımın baş verib-vermədiyini müəyyən etməkdir:

- hesabat tarixində qalan dövr üçün defolt ehtimalı (DE); və
- kredit riskinə məruz qalmanın ilkin tanınması zamanı müəyyən edilmiş və hazırkı vaxt üçün hesablanmış qalan daimi DE (vaxtından əvvəl ödəniş gözləntilərində müvafiq dəyişikliklərə uyğunlaşdırılmış).

Bank kredit riskində əhəmiyyətli artımın olub-olmadığını müəyyən etmək üçün üç meyardan istifadə edir:

- DE hərəkətliliyinə əsaslanan kəmiyyət testi;
- keyfiyyət göstəriciləri; və
- ödəniş tarixindən sonra 2-10 gün gecikmənin tətbiq edildiyi maliyyə təşkilatları və qiymətli kağız emitentləri istisna olmaqla ödəniş müddətindən sonra 30 gün gecikmə.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

DE-nin müddət strukturunun yaradılması

Bank kredit riski haqqında ödəniş və defolt məlumatını xidmət və borcalan növünə əsasən əsasən toplayır. Bəzi portfellərdə kredit bürosundan satın alınmış məlumat da istifadə edilir.

Bank toplanılan məlumatı təhlil etmək üçün statistik modellərdən istifadə edir və kredit riskinə məruz qalmanın qalan dövr üçün defolt ehtimalını və zamanla bunların necə dəyişəcəyinin gözləndiyini hesablayır.

Kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığının müəyyən edilməsi

Hesabat tarixində qiymətləndirilərkən maliyyə alətinin kredit riski ilkin tanınma zamanı gözlənilən kredit riski ilə müqayisədə əhəmiyyətli dərəcədə artdıqda, maliyyə aləti 1-ci mərhələdən 2-ci mərhələyə köçürülür. Kredit riskində əhəmiyyətli artımın olması hər rüb təhlil edilir (ehtiyatın hesablandığı tarixdə) və təhlil zamanı aşağıdakı meyarlar nəzərə alınır:

Keyfiyyət

- maliyyə təşkilatları və qiymətli kağız emitentləri ilə əməliyyatlar istisna olmaqla, bütün seqmentlərdə vaxtı 31-90 gün keçmiş borc öhdəliklərinin olması faktı;
- maliyyə təşkilatları və qiymətli kağız emitentləri ilə əməliyyatlar üçün vaxtı 1-7 gün keçmiş borc öhdəliklərinin olması faktı;
- ana şirkət və ya digər əlaqəli müəssisənin maliyyə dəstəyinin azalması;
- Bankın borcalana verilmiş məhsullar haqqında etibarlı şəkildə təsdiq olunmuş mənfi məlumatlar alması.

Kəmiyyət meyarları yalnız xarici reytinglər olduğu təqdirdə tətbiq olunur:

- 1-ci cədvəldə verilmiş meyarlara əsasən tanınma tarixindəki xarici reytinglə müqayisədə hesabat tarixindəki xarici reytingdə nisbi dəyişiklik.

Xarici reytingdə nisbi dəyişikliklərin əhəmiyyətliliyinin hesablanması və müəyyən edilməsi meyarları

Korporativ borcalanlar, maliyyə təşkilatları və qiymətli kağız emitentləri üçün xarici reyting “Moody’s”, “Fitch”, “S&P” beynəlxalq reyting agentliklərinin qiymətləndirilməsi əsasında müəyyən edilir.

Xarici reytingdə nisbi dəyişiklik tərəf müqabilinin əməliyyat tarixindəki reytingi ilə müqayisədə hesabat tarixindəki xarici reytinginin azaldığı reyting kateqoriyalarının sayı ilə müəyyən edilir. Xarici reytingdə dəyişikliklərin əhəmiyyətlilik meyarları 1-ci cədvəldə təqdim olunmuşdur.

Kredit riski aşağı olan alətlərdə standart sadələşdirməyi və hesabat tarixində maliyyə alətinin kredit riskinin aşağı olduğu müəyyən edilərsə, ilkin tanınmadan sonra kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artmadığını ehtimal etməyi nəzərdə tutur. Maliyyə alətinin kredit riskinin aşağı olub-olmadığını müəyyən etmək üçün Bank xarici kredit riski reytinglərindən istifadə edə bilər.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Cədvəl 1: İlk tanınma zamanı xarici reyting qiymətindən asılı olaraq kredit riskində əhəmiyyətli artımın müəyyən edilməsi üçün meyarlar.

İlkin tanınmada kontragentlərin xarici reytingi			Təyin edilən kredit riskində əhəmiyyətli artım:	
	Moody's	Fitch	S&P	
1	AAA	AAA	AAA	Aşağı kredit riski: reyting 3 səviyyə azalmadıqda kateqoriya dəyişmir
2	Aa1	AA+	AA+	
3	Aa2	AA	AA	
4	Aa3	AA-	AA-	
5	A1	A+	A+	
6	A2	A	A	
7	A3	A-	A-	
8	Baa1	BBB+	BBB+	
9	Baa2	BBB	BBB	
10	Baa3	BBB-	BBB-	
11	Ba1	BB+	BB+	Reytingdə 2 pillə enmə
12	Ba2	BB	BB	
13	Ba3	BB-	BB-	
14	B1	B+	B+	Reytingdə 1 pillə enmə
15	B2	B	B	
16	B3	B-	B-	
17	Caa1	CCC-C	CCC-C	
18	Caa2			
19	Caa3			
20	Ca-C			
21	D	D	D	

Maliyyə alətinin 3-cü mərhələyə keçirilməsi meyarları

Defolt hadisəsi baş verdikdə maliyyə aləti 1-ci Mərhələdən/2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə keçirilir. Bankın metodoloji məqsədləri üçün defolt hadisəsi dəyərsizləşmə hadisəsinə bərabərdir.

Pərakəndə borcalanlar portfeli istisna olmaqla, bütün portfellər üçün maliyyə alətinin dəyərsizləşməsi borcalan səviyyəsində müəyyən edilir. Pərakəndə borcalanlar portfelində dəyərsizləşmə hadisəsi maliyyə aləti səviyyəsində müəyyən edilir. Dəyərsizləşmə meyarlarına aşağıdakılar aiddir:

- Maliyyə təşkilatları və qiymətli kağız emitentləri ilə əməliyyatlar istisna olmaqla, bütün seqmentlərdə hesabat tarixində ödənişin 90 təqvim günündən çox gecikməsi;
- Maliyyə təşkilatları və qiymətli kağız emitentləri ilə əməliyyatlarda hesabat tarixində ödənişin 7 iş günündən çox gecikməsi;
- Məhkəmə tərəf müqabilini/emitenti müflis elan etdikdə və ya borcalana qarşı müflisləşmə icraatı başlatdıqda. Bu meyar pərakəndə borcalanlar portfeli istisna olmaqla bütün portfellərə şamil edilir;
- Hesabat tarixində normativ keyfiyyət müqaviləsinin 5-ci kateqoriyaya aid edilməsi;
- Borcalanın maliyyə çətinliyi ilə üzləşməsi səbəbindən defolt/məcburi restrukturizasiya (maliyyə təşkilatları və qiymətli kağızlar istisna olmaqla tətbiq olunur). Defolt/məcburi restrukturizasiya dedikdə borcalanın müqavilə üzrə öhdəliklərini yerinə yetirə bilməməsi və borcalanın kredit qabiliyyətinin pisləşməsi nəticəsində Bankın səlahiyyətli orqanı tərəfindən məcburi restrukturizasiya kimi tanınan müqavilə şərtlərində dəyişiklik nəzərdə tutulur;
- Lisenziyanın ləğv edilməsi və aralıq idarəetmə orqanının yaradılması (maliyyə təşkilatlarına və qiymətli kağız emitentlərinə şamil edilir).

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

87

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Maliyyə aktivinin şərtləri modifikasiya edildikdə və modifikasiya tanınmanın dayandırılması ilə nəticələnmədikdə aktivin kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığı aşağıdakıların müqayisəsini əks etdirir:

- modifikasiya şərtlərinə əsasən hesabat tarixində aktivin qalan bütün dövr üçün defolt ehtimalı;
- ilkin tanınma zamanı olan məlumat və ilkin müqavilə şərtlərinə əsasən aktivin qalan bütün dövr üçün defolt ehtimalı.

Modifikasiya tanınmanın dayandırılması ilə nəticələndikdə yeni kredit tanınır və 1-ci mərhələyə təsnif edilir (həmin zaman kredit üzrə dəyərsizləşmədiyi ehtimal edilir). Əldə edildiyi tarixdə kredit üzrə dəyərsizləşmə mövcud olarsa, Bank belə kreditləri SƏKD olaraq uçota alır.

Bank borcların qaytarılması imkanlarını maksimum artırmaq və defolt riskini minimuma endirmək üçün müştərilərə verilmiş kreditlərin şərtlərini maliyyə çətinliklərini həll etmək məqsədilə yenidən razılaşdırır (praktikada “kredit şərtlərinə yenidən baxılması” adlandırılır). Bankın kredit şərtlərini təhlil edərək dəyişikliklər olunması siyasətinə əsasən, kredit şərtləri hər bir müştəri üçün fərdi qaydada o halda dəyişdirilir ki, borcalan öz borcu üzrə hal-hazırda defolt vəziyyətindədir və ya defolt riski yüksəkdir, borcalanın öz borcunu ilkin müqavilə şərtləri əsasında ödəməsi üçün bütün məqsədəuyğun səylərindən istifadə etməsi barədə sübutlar mövcuddur və borcalanın dəyişdiriləcək yeni şərtlərə əməl edə biləcəyi ehtimal edilir.

Yeni şərtlərə adətən ödəniş müddətinin uzadılması, faiz ödənişlərinin intervalında dəyişikliklər və kredit şərtlərinin dəyişdirilməsi daxildir. Həm pərakəndə, həm də korporativ kreditlərin şərtləri nəzərdən keçirilə bilər.

Bankın kredit şərtlərini yenidən nəzərdən keçirmək siyasətinin bir hissəsi kimi dəyişikliyə uğramış maliyyə aktivləri üçün, Defolt Ehtimalı proqnozu dəyişikliyin Bankın faiz və əsas məbləği toplamaq qabiliyyətini artırıb-artırmadığını və ya bərpa etdiyini və Bankın kredit şərtlərini nəzərdən keçirmək sahəsində keçmiş təcrübəsini əks etdirir. Bu prosesin bir hissəsi kimi Bank borcalanın ödəniş fəaliyyətini dəyişdirilmiş müqavilə şərtləri ilə münasibətdə qiymətləndirir və müxtəlif davranış göstəricilərini nəzərə alır.

Bir qayda olaraq kredit şərtlərinin yenidən nəzərdən keçirilməsi kredit riskində əhəmiyyətli artımın keyfiyyət göstəricisidir və kredit şərtlərinə yenidən baxılacağına dair gözləntilər riskə məruz qalan məbləğin kredit üzrə dəyərsizləşməsinə dair sübut təşkil edə bilər. Riskə məruz qalan məbləğin kredit üzrə dəyərsizləşmiş/defoltda hesab edilməməsi üçün müştəri müəyyən müddət ərzində davamlı olaraq ödənişləri vaxtında etməli və ya defolt ehtimalı o qədər azalmalıdır ki, zərər üzrə ehtiyat yenidən 12 aylıq gözlənilən kredit zərəri miqdarında hesablansın.

Ehtimal olunan kredit zərərlərinin ölçülməsi

EOKZ ölçülməsində əsas amillər aşağıdakı dəyişənlərin müddət strukturudur:

- defolt ehtimalı (DE);
- defolt baş verdikdə zərər (DKZ);
- defolta məruz qalan məbləğ (DMM).

1-ci Mərhələdə riskə məruz qalan məbləğ üzrə EOKZ 12 aylıq defolt ehtimalını DKZ və EAD-yə vurmaqla hesablanır. Bütün dövr üçün EOKZ bütün dövr üçün defolt ehtimalını DKZ və DMM-yə vurmaqla hesablanır.

Defolt ehtimalını hesablama metodologiyası “Defolt ehtimalının müddət strukturunun yaradılması” başlığı altında müzakirə edilmişdir.

Bank DKZ parametrlərini defoltlu kontraqentlərə qarşı iddialar üzrə bərpa tarixinə əsasən hesablayır.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

DMM defolt zamanı riskli mövqenin gözlənilən məbləğini əks etdirir. Bank DMM-ni cari risk məbləği və müqaviləyə əsasən ayrılan və amortizasiya olunduqdan sonra yaranan cari məbləğdə mümkün dəyişikliklərə əsasən hesablayır. Maliyyə aktivinin DMM-si onun defolt anındakı ümumi qalıq dəyəridir. İcarə öhdəlikləri üçün, DMM hesabat tarixində müqaviləyə əsasən istifadə edilə bilən maksimal məbləğdir; bu zaman kredit üzrə gecikdirilmiş günlərin sayı 30 gündən çox olmamalıdır, əks təqdirdə kart blok edilir; işgüzar müştərilər üçün kredit limitlərində isə şərt kredit limitinin bərpaulunan olmasıdır.

Yuxarıda qeyd edildiyi kimi və 1-ci Mərhələ maliyyə aktivləri üzrə maksimum 12 aylıq defolt ehtimalından istifadə etmək şərtilə, Bank EOKZ-i kredit riskinə məruz qaldığı maksimal müqavilə müddəti ərzində (borcalanın müddəti uzatmaq variantları daxil olmaqla) defolt riskini nəzərə almaqla ölçür (hətta Bank kredit risklərini idarə etmək məqsədləri ilə daha uzun müddəti nəzərdə tutduqda belə). Maksimal müqavilə müddəti Bankın avans ödənişini tələb etmək və ya kredit öhdəliyinə xitam vermək hüququ yarandığı tarixədək uzanır.

Parametr kollektiv əsasla modelləşdirilərkən maliyyə alətləri alət növünə əsasən qruplaşdırılır.

Xüsusi qrup daxilində riskli mövqelərin eynicinsli qalmasını təmin etmək üçün qruplaşdırmalar müntəzəm olaraq nəzərdən keçirilir.

Bankın məhdud tarixi məlumatlara malik olduğu portfeller üçün, daxili mövcud məlumatlara əlavə olaraq kənar müqayisəli məlumatlardan istifadə edilir. EOKZ ölçülməsi üçün kənar müqayisəli məlumatın əhəmiyyətli olduğu portfeller aşağıdakılardır:

	Riskə məruz qalan məbləğ	İstifadə olunmuş kənar müqayisəli məlumat	
		DE	DKZ
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	92,753	“Moody’s”-in defolt araşdırması	“S&P”-nin bərpa araşdırmaları
Banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər	2,065	“Moody’s”-in defolt araşdırması	“S&P”-nin bərpa araşdırmaları
İnvestisiya qiymətli kağızları	27,198	“Moody’s”-in defolt araşdırması	“S&P”-nin bərpa araşdırmaları

Likvidlik riski

Likvidlik riski, Bankın nağd pul və ya digər maliyyə aktivini əldə etmək üçün maliyyə öhdəliklərini yerinə yetirməkdə çətinlik çəkməsi riskidir. Aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddəti uyğun gəlmədikdə likvidlik riski yaranır. Aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətləri və faiz dərəcələrinin uyğun və ya nəzarət edilən uyğunsuzluğu likvidliyin idarə edilməsi üçün əsasdır. Maliyyə qurumları üçün tamamilə uyğunlaşma qeyri-adi bir haldır, çünki, işlərin aparılması çox vaxt qeyri-müəyyən müddətə və müxtəlif növlərə aiddir. Uyğunlaşmayan mövqe potensial olaraq gəlirliliyi artırma bildiyi kimi, eyni zamanda zərər riskinə də təkan verə bilər.

Bank, pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı bütün öhdəliklərin vaxtı-vaxtında yerinə yetirilməsi üçün zəruri həcmdə vəsaitlərin mövcudluğunu təmin etmək məqsədi ilə likvidliyini idarə edir və tənzimləyir. Likvidlik siyasəti Müşahidə Şurası tərəfindən nəzərdən keçirilir və təsdiqlənir.

Bank buraxılmış borc qiymətli kağızlarından, banklardan alınmış uzun və qısa müddətli kreditlərdən, əsas korporativ və fərdi müştərilərindən qəbul edilmiş depozitlərdən ibarət olan və yüksək likvidlik səviyyəsinə malik aktivlərin diversifikasiya olunmuş portfeli ilə müşayiət olunan diversifikasiyalı və sabit maliyyələşdirmə bazasını fəal surətdə dəstəkləməyə çalışır ki, gözlənilməyən likvidlik tələbatına operativ və səmərəli qaydada cavab verə bilsin.

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Likvidliyin idarə edilməsi siyasəti aşağıdakılardan ibarətdir:

- əsas valyutalar üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinin proqnozlaşdırılması və onlarla əlaqədar tələb olunacaq likvid aktivlərin səviyyəsinin nəzərə alınması;
- maliyyələşdirmə mənbələrinin müxtəlifliyinin təmin edilməsi;
- borcların cəmləşməsinin və profillərinin tənzimlənməsi;
- borcların maliyyələşdirilməsi planlarının tərtib edilməsi;
- pul vəsaitlərinin hərəkətinin kəsilməsinə qarşı bir tədbir kimi yüksək likvidlik səviyyəsinə malik, asanlıqla satıla bilən aktivlər portfelinin təmin edilməsi;
- fəvqəladə hallarda likvidliyin və maliyyələşdirmənin təmin edilməsi üçün planların hazırlanması;
- likvidlik əmsallarının normativ tələblərə uyğun olub-olmadığının izlənməsi.

Xəzinədarlıq Departamenti Bankın müxtəlif qurumlarından onların maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin likvidlik göstəriciləri haqqında və proqnozlaşdırılan gələcək əməliyyatlarla və fəaliyyət növləri ilə bağlı digər proqnozlaşdırılan pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında təfərrüatlı məlumatlar alır. Daha sonra, Xəzinədarlıq Departamenti tələb olunan qısamüddətli likvid aktivlərin adekvat portfelini təmin edir. Həmin portfel, əsasən, qısamüddətli likvid ticari qiymətli kağızlardan, banklara verilmiş kreditlərdən və sair banklararası alətlərdən ibarət olmaqla, bütövlüklə Bank üçün yetərli likvidliyi təmin etmək məqsədinə xidmət edir.

Xəzinədarlıq Departamenti gündəlik olaraq likvidlik mövqeyinin monitorinqini, Risklərin İdarə edilməsi heyəti isə həm normal, həm ən çətin bazar şəraitlərini əks edən müxtəlif ssenarilərlə mütəmadi likvidlik stress-testlərini aparır. Normal bazar şəraitində likvidlik mövqeyini əks edən likvidlik haqqında hesabatlar rəhbərliyə həftəlik olaraq təqdim olunur. Likvidliyin tənzimlənməsi ilə bağlı qərarlar APİK tərəfindən qəbul edilir və Xəzinədarlıq Departamenti tərəfindən icra olunur.

Aşağıdakı cədvəllərdə maksimal dərəcədə mümkün olan erkən ödəniş müddətinə əsasən maliyyə aktivləri, öhdəlikləri və kreditlərlə bağlı öhdəliklər üzrə diskontlaşdırılmamış pul vəsaitlərinin hərəkəti təqdim olunur. Cədvəllərdə təqdim edilən cəmi məxaric müqavilələrdə nəzərdə tutulan maliyyə öhdəlikləri və ya öhdəliklər üzrə diskontlaşdırılmamış pul vəsaitlərinin hərəkətidir. Buraxılmış maliyyə zəmanətləri müqavilələrinə gəldikdə isə, zəmanətin maksimal məbləği həmin zəmanətin yerinə yetirilməsinə dair tələb irəli sürə bilən ən erkən dövrə aid edilir.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə öhdəliklərinin ödəniş müddətlərinin təhlili aşağıdakı kimidir:

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Tələb olunanaqədər və 1 aydan az	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilə qədər	1 ildən 5 ilə qədər	5 ildən çox	Cəmi məxaric	Cəmi qalıq dəyəri
Qeyri-törəmə öhdəlikləri							
Banklara və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	998	1,249	24,410	81,896	18,204	126,757	101,467
Müştərilərə verilmiş kreditlər	74,088	22,048	77,330	31,408	-	204,874	196,663
Subordinasiya borc öhdəlikləri	100	125	564	3,010	16,836	20,635	16,762
İcarə öhdəlikləri	142	318	1,411	3,554	-	5,425	4,837
Digər maliyyə öhdəlikləri	4,390	-	-	-	-	4,390	4,390
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	79,718	23,740	103,715	119,868	35,040	362,081	324,119
Kredit verilməsi ilə əlaqəli öhdəliklər	4,175	-	-	-	-	4,175	-

31 dekabr 2019-cu il tarixinə maliyyə öhdəliklərinin ödəniş müddətlərinin təhlili:

Azərbaycan qanunvericiliyinə əsasən, fiziki və hüquqi şəxslər istənilən vaxt, əksər hallarda yığılmış faizlərin itirilməsi şərtilə, yerləşdirilmiş müddətli depozitlərini geri götürə bilərlər. Bu depozitlər onların ödəniş tarixlərinə əsasən, yuxarıdakı diskontlaşdırılmamış ödəniş müddəti cədvəllərində təsnif olunur. Bankın rəhbərliyi fiziki və hüquqi şəxslərin öz müddətli depozitlərini qeyd olunan ödəniş müddətlərindən əvvəl geri götürəcəklərini hesab etmir.

	Tələb olunanaqədər və 1 aydan az	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilə qədər	1 ildən 5 ilə qədər	5 ildən çox	Cəmi məxaric	Cəmi qalıq dəyəri
Qeyri-törəmə öhdəlikləri							
Banklara və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	591	931	4,475	73,049	11,239	90,285	85,181
Müştərilərə verilmiş kreditlər	65,406	22,083	81,680	26,259	-	195,428	186,226
Subordinasiya borc öhdəlikləri	99	124	567	19,088	-	19,878	16,762
İcarə öhdəlikləri	139	321	1,447	5,447	-	7,354	6,354
Digər maliyyə öhdəlikləri	3,902	-	-	-	-	3,902	3,902
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	70,137	23,459	88,169	123,843	11,239	316,847	298,425
Kredit verilməsi ilə əlaqəli öhdəliklər	10,633	-	-	-	-	10,633	-

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks edilmiş məbləğlərin ödəniş müddətləri üzrə təhlili təqdim olunur:

	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilə qədər	1 ildən 5 ilə qədər	5 ildən artıq	Vaxtı keçmiş	Müddətsiz	Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ								
Pul vəsaitləri və onların aktivləri	111,965	-	-	-	-	-	-	111,965
Banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər	-	-	840	-	-	-	1,225	2,065
İnvestisiya qiymətli kağızları	-	-	4,261	22,937	-	-	188	27,386
Müştərilərə verilmiş kreditlər	15,605	15,385	65,648	109,394	39,429	2,130	-	247,591
Digər maliyyə aktivləri	10,675	-	-	-	-	-	1,403	12,078
Cəmi maliyyə aktivləri	138,245	15,385	70,749	132,331	39,429	2,130	2,816	401,085
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ								
Banklara və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	933	1,118	4,420	84,856	10,140	-	-	101,467
Müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər	73,374	20,737	73,641	28,911	-	-	-	196,663
Subordinasiya borc öhdəlikləri	37	-	-	-	16,725	-	-	16,762
İcarə öhdəlikləri	113	261	1,196	3,267	-	-	-	4,837
Digər maliyyə öhdəlikləri	4,390	-	-	-	-	-	-	4,390
Cəmi maliyyə öhdəlikləri və təəhhüdlər	78,847	22,116	79,257	117,034	26,865	-	-	324,119
Likvidlik boşluğu	59,398	(6,731)	(8,508)	15,297	12,564	2,130	2,816	76,966
Məcmu likvidlik boşluğu	59,398	52,667	44,159	59,456	72,020	74,150	76,966	

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2019-cu il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks edilmiş məbləğlərin ödəniş müddətləri üzrə təhlili təqdim olunur:

	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilə qədər	1 ildən 5 ilə qədər	5 ildən artıq	Vaxtı keçmiş	Müddətsiz	Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ								
Pul vəsaitləri və onların aktivləri	62,194	-	-	-	-	-	-	62,194
Banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər	304	-	1,588	-	-	-	1,199	3,091
İnvestisiya qiymətli kağızları	3,493	6,762	38,771	4,964	2,900	-	188	57,078
Müştərilərə verilmiş kreditlər	13,881	14,331	58,144	87,961	32,273	15,636	-	222,226
Digər maliyyə aktivləri	7,102	-	330	-	-	-	1,403	8,835
Cəmi maliyyə aktivləri	86,974	21,093	98,833	92,925	35,173	15,636	2,790	353,424
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ								
Banklara və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	999	854	4,052	71,880	7,396	-	-	85,181
Müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər	64,621	20,667	77,894	23,044	-	-	-	186,226
Subordinasiya borc öhdəlikləri	37	-	-	16,725	-	-	-	16,762
İcarə öhdəlikləri	100	247	1,147	4,860	-	-	-	6,354
Digər maliyyə öhdəlikləri	3,902	-	-	-	-	-	-	3,902
Cəmi maliyyə öhdəlikləri və təəhhüdlər	69,659	21,768	83,093	116,509	7,396	-	-	298,425
Likvidlik boşluğu	17,315	(675)	15,740	(23,584)	27,777	15,636	2,790	
Məcmu likvidlik boşluğu	17,315	16,640	32,380	8,796	36,573	52,209	54,999	

Likvidlik riskini idarə etmək üçün Bankın istifadə etdiyi əsas göstərici ARMB-nin müəyyən etdiyi likvidlik əmsəlidir.

Bank ARMB-nin tələbinə uyğun olaraq, gündəlik əsaslarla bu icbari likvidlik əmsalını hesablayır. Bu əmsal yüksək likvidlik səviyyəsinə malik aktivlərin tələb əsasında ödənilən öhdəliklərə nisbəti kimi hesablanan ani likvidlik əmsəlidir.

Bankın mövqeyi 31 dekabr 2020-ci il tarixlərində bu əmsala uyğun olmuşdur (2019: Bankın mövqeyi icbari likvidlik əmsalına uyğun olmuşdur).

“BANK OF BAKU” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Əməliyyat riski

Əməliyyat riski Bankın prosesləri, işçi heyəti, texnologiya və infrastrukturunu ilə bağlı bir çox səbəblərdən, habelə kredit, bazar və likvidlik risklərindən başqa kənar amillərdən, məsələn hüquqi və normativ tələblərdən və ümumi qəbul edilmiş korporativ davranış standartlarından irəli gələn birbaşa və dolaylı zərərə uğraması riskidir. Əməliyyat riskləri Bankın bütün əməliyyatlarından yaranır.

Bankın məqsədi əməliyyat riskini idarə etməklə, iqtisadi səmərəlilik və innovasiya vasitəsilə Bankın nüfuzuna qarşı hər hansı maliyyə zərərləri və ziyanın qarşısını almaqdır. Bütün hallarda Bankın siyasəti tətbiq olunan hüquqi və normativ tələblərə əməl etməyi tələb edir.

Bankın rəhbərliyi əməliyyatlarla bağlı bütün sahələrdə zəruri hesab etdiyi daxili nəzarət sistemlərini qurmaqla əməliyyat riskini idarə edir.

31. HESABAT TARİXİNDƏN SONRA BAŞ VERMİŞ HADİSƏLƏR

Moody's Investors Service, 13 aprel 2021-ci il tarixində Bankın uzunmüddətli yerli və xarici valyuta depozit reytinglərini sabit vəziyyətdən müsbətə doğru dəyişərək B3 səviyyəsində təsdiqləmişdir.